

J A A R S T U K K E N 2 0 1 9

I N H O U D S O P G A V E

JAARVERSLAG 2019	4
VAN ONZE BURGEMEESTER	5
AANBIEDINGSBRIEF	6
Aanbiedingsbrief	6
Leeswijzer	12
DE PROGRAMMA'S	15
1 Publieksdiensten	16
2 Samenleving	19
3 Wonen	31
4 Milieu	34
5 Bereikbaarheid	40
6 Beheer openbare ruimte	43
7 Ruimtelijke ordening	47
8 Veiligheid	54
9 Economie	58
10 Bestuur en concern	62
FINANCIËLE OVERZICHTEN	65
1 Algemene dekkingsmiddelen	65
2 Het financieel resultaat 2019	70
3 Overzicht overhead, VPB en onvoorzien	75
DE PARAGRAFEN	78
1 Lokale heffingen	78
2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	82
3 Onderhoud kapitaalgoederen	90
4 Grondbeleid	91
5 Financiering	94
6 Bedrijfsvoering	99
7 Verbonden partijen	103
JAARREKENING 2019	108
BIJLAGEN	109
1 Balans en toelichting	109
2 Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld	125
3 Overzicht baten en lasten per taakveld/programma	127
4 SiSa	130
5 Overzicht reserves en voorzieningen	134
6 Beleidsindicatoren	139
7 Overzicht kredieten	148
8 WNT-verantwoording 2019	152
9 Verslag Auditcommissie	154

10	Controleverklaring	155
11	Portefeuilleverdeling	156

J A A R V E R S L A G 2 0 1 9

VAN ONZE BURGEMEESTER

Lieve stadsgenoten,

De jaarrekening is een moment dat je terugkijkt op het voorgaande jaar. Maar met de tijden waarin we ons nu bevinden, wil het college toch wat zeggen over het huidige jaar.

De afgelopen maanden is de wereld, ons land, onze stad opgeschrikt met het Corona virus. Een virus dat ons allen raakt, het normale leven is volledig ontregeld en we leunen allemaal op de mensen die zich met ziel en zaligheid inzetten voor onze stad. Dat zijn onze artsen, verpleegkundigen, politieagenten, vrijwilligers, brandweerlieden, onze mensen in de organisatie. Het college wil alle Purmerenders bedanken die zich zo hebben ingezet de afgelopen periode en blijven inzetten de komende tijd. We weten niet hoe lang dit nog duurt, maar laten we gezamenlijk de strijd aangaan, blijf de landelijke richtlijnen volgen en houd moed. En wees gewoon lief en zorgzaam voor elkaar.

Don Bijl

Burgemeester

A A N B I E D I N G S B R I E F

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2019aan. Hiermee legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële resultaten. In deze aanbiedingsbrief lichten wij de belangrijkste ontwikkelingen en besluiten kort toe:

- Hoofdpunten inhoudelijke verantwoording
- Financiële verantwoording
- Resultaatbestemming
- Rechtmatigheid

HOOFDPUNTEN INHOUDELIJKE VERANTWOORDING

In de jaarrekening wordt teruggeblikt op wat er in het voorgaande jaar is bereikt. Purmerend is een stad die er toe doet: onze bewoners staan op 1 en dat doen we samen met onze partners in de stad.

Purmerend is in een nieuwe fase terechtgekomen, het is een echte stad geworden die haar verantwoordelijkheid pakt als grote stad in de regio wanneer dat nodig is. En straks met de fusie met de Beemster is de stad nog completer: het stadse in Purmerend en de landelijke omgeving in de Beemster. Beemster met het open landschap en het unieke werelderfgoed en het dorpse karakter, het stadse Purmerend met voorzieningen, de gezellige binnenstad en de zelfvoorzienende woonwijken versterken elkaar.

Veiligheid & Zorg

De inwoners van Purmerend moeten veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Speciale aandachtsgebieden zijn openbare orde, sociale veiligheid, aanpak jeugdoverlast en afglijdende jeugd, crisisbeheersing, handhaving openbare buitenruimte en drank- en horecawet. Zo zijn er in 2019 meer jeugd boa's ingezet, die het contact leggen met onze jongeren in de stad en die goed kunnen signaleren wat er nodig is in de stad. De verbinding met veiligheid en zorg is geïntensiveerd: in 2019 zijn we gestart met het project Allen voor één. Het uiteindelijke doel: inwoners passende, snelle en betere hulp bieden. Waar we naartoe willen bewegen is dat we signalen weer snel op kunnen pakken en we dus mensen eerder kunnen ondersteunen in wijken, in hun eigen zorgsysteem. Belangrijk uitgangspunt is: lokaal waar het kan, regionaal waar het moet. Lokaal is en blijft het uitgangspunt: onze Purmerenders helpen samen met onze partners in de stad, die onze bewoners kennen en weten wat er leeft in de stad.

Inwoners van de gemeente Purmerend zijn zeer tevreden over de uitvoering van de Wmo door de gemeente. Dit blijkt uit het in juni 2019 gehouden jaarlijks verplichte Cliëntervaringsonderzoek onder ontvangers van ondersteuning vanuit de Wmo. Purmerend scoorde van alle gemeenten in Nederland die beoordeeld zijn op prestaties van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) het hoogst. Dat bleek uit onderzoek door ZorgfocuZ, het bureau dat het voor gemeenten verplichte jaarlijkse onderzoek uitvoert naar tevredenheid onder hun Wmo-cliënten.

Verbeterde onderhoud groen & zwerfafval tegengaan

In het afgelopen jaar is er veel gebeurd in het groenonderhoud van de stad. Het verbeterde cyclisch onderhoud en het uitgebreide snoeiprogramma zorgt voor zichtbare resultaten. Over het geheel is een duidelijke verbetering te zien. Deze verbetering is te danken aan de hogere kwaliteitseisen die de gemeente stelt, maar ook door beter toezicht op het naleven van de afspraken tussen gemeente en aannemers. Ook is er in het groenbeheer meer aandacht gekomen voor ecologie en biodiversiteit.

In 2019 is er veel gedaan tegen zwerfafval. Naast diverse activiteiten is het eerste convenant met een basisschool afgesloten over het schoonhouden van de omgeving. Niet alleen vanuit de gemeente worden activiteiten georganiseerd. Ook vanuit de samenleving wordt er veel gedaan. Een mooi voorbeeld hiervan is de Priknick actie georganiseerd door de Rotaryclub. Het aantal vrijwilligers dat zich inzet voor het schoonhouden van de buitenruimte is vorig jaar gestegen naar 400. Hulde aan de Purmerenders die zich zo inzetten!

Wonen

We bouwen woningen. Heel veel woningen. In 2019 hebben we 737 woningen opgeleverd. We hebben bijna 1000 woningen vergund. Er wordt gebouwd in de stad. In 2019 is de bouw gestart van de Looijers, Brantjesoever en de nieuwe invulling voor de locatie PostNL is gepresenteerd. De vraag naar woningen in Purmerend is enorm, vooral voor jongeren en ouderen. Om hier aan te voldoen en om Purmerend aantrekkelijk en toegankelijk te houden, wordt er flink geïnvesteerd in de stad. Het gebied rondom het station en de Waterlandlaan wordt ontwikkeld als een hoogstedelijk woon- en werkgebied. Het is de bedoeling om hier meer dan 1.000 woningen te bouwen, vooral appartementen. Het Stationsgebied is interessant voor jong en oud om te wonen. Centraal in de stad, dicht bij voorzieningen en straks goed bereikbaar met het openbaar vervoer.

Verkeer en vervoer

Purmerend transformeert. De woningbouwopgave gaat ook gepaard met de opgave om de stad leefbaar en bereikbaar te houden. Het Verkeersplan 2040 geeft richting om hiermee om te gaan. De 3 pijlers van het parkeerbeleid zijn het optimaliseren van het huidige parkeeraanbod, het compenseren van parkeerplaatsen aan de randen van de stad en het beïnvloeden van het parkeergedrag. Afgelopen jaar is er veel veranderd op het gebied van parkeren in de binnenstad. De aanpassing van de tarieven, uitbreiding van parkeerregulering naar het Wagenweggebied, de realisatie van het parkeerverwijssysteem en de 24-uurs openstelling van parkeergarage de Claxonate. Ook hebben we te maken gehad met tegenslag toen de 2 parkeerdekken van de Eggertgarage vlak voor de drukke decembermaand vanuit veiligheid niet meer gebruikt konden worden. Met de realisatie van 2 tijdelijke terreinen in het Wagenweggebied waar bezoekers in december gratis konden parkeren hebben we enige verlichting proberen te bieden aan de bewoners en bezoekers van onze stad.

Sport en Cultuur

Op 1 november vond de opening plaats van de volledig vernieuwde, verbouwde en gemoderniseerde multifunctionele studio van RTV Purmerend. Groep 8 leerlingen voerden hun eindmusical op in theater de Purmaryn. Afgelopen jaar zijn er veel stappen gezet in de doorontwikkeling van P3. Met een vernieuwde programmering, nieuwe vormgeving, nieuw geluid en nieuwe samenwerkingen is de koers ingezet om te komen tot een bruisend poppodium waar mensen graag komen.

Een bewegende stad is belangrijk omdat bewegen goed is voor jong en oud: een gezonde en vitale stad. We zoeken samenwerking met de partners binnen de stad zoals de verenigingen, scholen, wijkteams en de welzijnsorganisaties in de stad. Afgelopen jaar heeft Spurd zich extra ingezet tijdens de staking in het onderwijs. Dit is maatwerk: kijken waar de behoefte zit in de stad. Door samen meer gebiedsgericht en integraal te gaan werken kunnen we nog meer gericht werken aan de sociale problemen in de stad.

Onderwijs & Jeugd

Het onderwijs is de belangrijkste basisvoorziening. School is een veilige plek waar kwalitatief goed onderwijs wordt geboden. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig dat kinderen extra hulp nodig hebben. Deze kinderen kunnen rekenen op extra ondersteuning zoals taalonderwijs, spraaktechniek, psychologische hulpverlening en jeugdhulp. Combinaties hierin zijn belangrijk om de ontwikkeling van het kind maximaal te ondersteunen. Qua onderwijshuisvesting zien we dat we steeds meer het gesprek voeren met de scholen voor wat betreft de verwachtingen voor leerlingenaantallen. Maar ook veranderend onderwijs vraagt wat van onderwijshuisvesting.

In 2019 zijn we gestart met de onderwijsagenda. De agenda maakt inzichtelijk welke beleidsvelden allemaal betrokken zijn bij een succesvolle doorgaande leerlijn. Ook is vanuit het rijk in 2019 meer geld toegekend vanuit het Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB). Een welkome ondersteuning en beloning van ons beleid om meer in te zetten op versterking van het onderwijs (voor kinderen t/m 12 jaar) en in te zetten op preventieve jeugdzorg.

In 2019 is een vaste consulent van het loket jeugd verbonden aan het jeugdteam, die de schakel vormt tussen jeugdteam en loket jeugd. Met de jeugdgezondheidszorg (JGZ/GGD) zijn gesprekken gevoerd om de activiteiten te monitoren en te verbeteren. Dit wordt voortgezet in 2020. In 2019 zijn de tarieven voor de hoog specialistische jeugdhulp aanpast zodat ze meer aansluiten bij de werkelijke kosten van aanbieders.

We hebben in Purmerend tijdens de voorbereiding van de jaarrekening 2019 geconstateerd dat de post nog te betalen rekeningen jeugdzorg in de jaarrekening 2018 te laag is opgenomen. Oorzaak is een onjuiste interpretatie van de gegevens in het systeem van de jeugdzorg. Dit heeft als gevolg dat de lasten die eigenlijk in de jaarrekening van 2018 verantwoord hadden moeten worden, in de jaarrekening van 2019 komen te staan.

Duurzaamheid

Het afgelopen jaar is er uitvoering gegeven aan de onderdelen die zijn opgenomen in de Duurzaamheidsagenda 2019-2022. Hierin staan onze ambities, activiteiten en inzet op het gebied van duurzaamheid verwoord. Purmerenders verduurzamen! Er is onder de eigenaren van Pilotwijk een deelname bereikt van ruim 90%. In 2019 is inmiddels een deel van de pilotwoningen van het aardgas gegaan. De overige pilotwoningen volgen in de eerste helft 2020. Door het uitvoeren van de pilot Aardgasvrij in Overwhere-Zuid wordt inzicht verkregen hoe verder gegaan kan worden met het aardgasvrij maken van de nog 10.000 woningen in Purmerend. Verder is er subsidie verleend voor duurzaamheidsinvesteringen, die niet op korte en/of middellange termijn rendabel zijn. Daarnaast is een eerste bijdrage geleverd aan de invulling van de Regionale Energie Strategie (RES) Zaanstreek Waterland.

Het subsidieplafond van de gemeentelijke subsidieregeling verduurzaming particuliere woningen was binnen een half jaar bereikt. Dit kwam vooral door particuliere aanbieders van zonnepanelen die in hun benadering bewoners overgehaald hebben tot aanschaf van zonnepanelen.

Economie

De Purmerendse economie is goed draaiende. We zetten in op een goed vestigingsklimaat voor winkels, kantoren, bedrijven en instellingen. De horeca is gigantisch gegroeid. De bedrijventerreinen, kantoorlocaties en overige vestigingsmilieus blijven kwalitatief hoogwaardig en goed bereikbaar. De contacten van de gemeente en ondernemers zijn goed en dragen bij aan het realiseren van nieuwe initiatieven en plannen voor en in Purmerend. We stellen ons pro-actief op en zoeken contact met de ondernemers over uitdagingen op het gebied van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, de energietransitie en de circulaire economie zodat zij een bijdrage (kunnen) leveren aan het bewerkstelligen van deze uitdagingen.

Werk en inkomen

Purmerenders zijn aan het werk. Werkom is goed op weg. Het jaar 2019 is voornamelijk gebruikt om de inrichting van Werkom verder vorm te geven en te implementeren. Daarnaast is, samen met werkgevers, gestart met enkele trajecten met als doel kandidaten, die nog niet het huidige gewenste niveau hebben, door te laten groeien naar een gewenste werkplek.

Voor het derde jaar op rij is het aantal uitkeringsgerechtigden in Purmerend gedaald. Ten opzichte van vorig jaar daalde het aantal uitkeringsgerechtigden met 5,37%. Ook landelijk daalt het aantal uitkeringen nog steeds (-3,74%).

Ook hier stuurt Purmerend door maatwerk: we kijken niet naar de systemen maar naar de menselijke contacten. We willen zorgen dat mensen uit die negatieve spiraal komen door in te zetten op werk, dan doen we samen met organisaties en de persoon in kwestie.

De gemeentelijke organisatie

Al het werk wordt verzet door onze medewerkers die zich met hart en ziel inzetten voor de bewoners van Purmerend. Eind 2016 is onze organisatie anders gaan werken, we zijn van beheer organisatie overgegaan naar een ontwikkelorganisatie. We staan dicht bij de bewoners en de partners in de stad en in de regio. Dat werpt nu z'n vruchten af. Bewoners en ondernemers herkennen dit en praten veel positiever over de wijze waarop ze met de gemeente omgaan.

FINANCIËLE VERANTWOORDING

Het financieel resultaat

We sluiten 2019 af met een voordelig resultaat van € 3.192.405. Dit is precies € 394.704 positiever dan vermeld in de tweede tussenrapportage 2019 (€ 2.797.701 voordelig). De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2019 zitten in de programma's samenleving, ruimtelijke ordening en het overzicht algemene dekkingsmiddelen. In de programma's worden in het onderdeel 'wat heeft het gekost' de financiële afwijkingen groter dan € 100.000 separaat toegelicht.

We zien wel risico's, met name in de uitvoering van het sociaal domein (m.n. Jeugdzorg) en het beheer van de openbare ruimte. We zetten ons in om deze risico's beheersbaar te houden. Hier ligt een belangrijke uitdaging richting de toekomst. In de brief van 4 februari 2020 (1501352) is de raad geïnformeerd over financiële stand van zaken budget jeugdzorg 2018 en 2019. Naast een nadelig effect van € 1,9 miljoen voor 2018 (die verantwoord is in 2019), is het beeld voor 2019 iets positiever: een overschrijding van € 0,7 miljoen. Voor de overschrijding op het beleidsveld jeugd is afgesproken om de reserve transformatie 3D in te zetten. Het negatieve effect voor 2018 is gedekt door een onttrekking aan deze reserve van € 1,9 miljoen (niet begroot) en voor 2019 een onttrekking aan deze reserve van € 1,4 miljoen (wel begroot).

Het totaal van de grondexploitaties staat er goed voor. De reserve gronden stijgt dit jaar flink, door winstnemingen en een lagere verliesvoorziening bij de grondexploitaties (€ 6,75 miljoen). We denken dat dit zich ook de komende jaren voortzet. In 2020 kunnen we een deel van de reserve gebruiken om te investeren in onze ambities. Hierover heeft u bij de programmabegroting 2019-2022 al een besluit genomen en bij het voorstel over de ontwikkeling van het Stationsgebied-Waterlandlaan.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. Voor Purmerend is een bedrag van € 671.700 in de decembercirculaire 2019 in één keer uitgekeerd voor de gehele periode. Dit betreft incidentele middelen voor uitvoering transitievisie warmte, het versterken van de lokale energieloketten en middelen voor de wijkaanpak (proeftuinen aardgasvrije wijken). Voorgesteld wordt om het gehele bedrag van € 671.700 bij resultaatbestemming te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid. Daarnaast is er in deze circulaire nog een aanpassing geweest in de maatstaven en de suppletie-uitkering sociaal domein.

In onderstaande tabel treft u de afwijking per programma/beleidsveld groter dan € 250.000

Programma/Beleidsveld	Bedrag
2. Samenleving/beleidsveld Jeugd	
- Hogere lasten en baten jeugdwet	-2.638
2. Samenleving/beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning	
- Hogere lasten begeleiding	-837

Programma/Beleidsveld	Bedrag
- Hogere lasten dagbesteding	-281
- Hogere lasten hulp bij huishouden	-582
- Lagere lasten maatschappelijke opvang	1.114
- Lagere lasten werkbudget MO	450
2. Samenleving/beleidsveld Werk en inkomen	
- Lagere lasten budget trajecten werkzoekenden	505
3. Wonen	
- Lagere lasten 30-30-40 woningen	500
4. Milieu	
- Lagere apparaatskosten afvalbeheer	355
6. Beheer openbare ruimte	
- Hogere apparaatskosten groen	-419
- Hogere dotatie voorziening rioolheffing	-424
- Lagere lasten werkzaamheden kunt & waterwerken	371
- Lagere lasten werkzaamheden riolering	329
7. Ruimtelijke ordening	
- Hogere baten en lagere lasten grondexploitaties	6.848
- Lagere baten en lasten particuliere initiatieven	584
Algemene dekkingsmiddelen	
- Hogere baten gemeentefonds	1.347
Overhead	
- Hogere lasten en baten frictiekosten	-412

Het totaal van bovenstaande afwijkingen (groter dan € 250.000) op de programma's en algemene dekkingsmiddelen telt op tot € 6,8 miljoen voordelig. Het totaal van de afwijkingen op de programma's en algemene dekkingsmiddelen bedraagt in totaal € 8,2 miljoen voordelig. Het verschil wordt verklaard door afwijkingen kleiner dan € 250.000 die hier niet zijn vermeld. Uit deze jaarstukken constateren we verschillen op producten/ beleidsvelden en een achterblijvend investeringsniveau. Deze verschillen (zowel voor- en nadelen) en de boeggolf op de investeringen zijn naar de mening van het college te groot en moeten in de basisbegroting 2021 beter worden verwerkt. Als hieruit mogelijke structurele financiële effecten voortvloeien, dan worden deze ook meegenomen. In perspectief van totale bijgestelde begroting van ongeveer € 259,7 miljoen bedraagt de afwijking 3,17%.

BEOORDELING FINANCIËLE POSITIE

Dankzij het positieve rekeningresultaat over 2019 is de algemene reserve, iets meer dan € 24,0 miljoen (exclusief rekeningresultaat). Dat is inmiddels al hoger dan het benodigde weerstandsvermogen. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is onderbouwd dat het benodigde weerstandsvermogen op dit moment € 13,7 miljoen bedraagt. De weerstandscapaciteit voor Purmerend is iets meer dan € 24,0 miljoen. We beschikken dus over voldoende capaciteit om de risico's af te dekken. We voldoen daar mee aan de gestelde norm.

Het achterblijven van de uitgaven op de investeringen en exploitatiebudgetten betekende in 2019 een lagere financieringsbehoefte. Dit heeft geleid tot een lagere herfinanciering van € 8 miljoen t.o.v. de bijgestelde begroting 2019 (verwachting € 36 miljoen, aangetrokken € 28 miljoen). De vaste schuld van Purmerend is nagenoeg gelijk gebleven, naar een stand van bijna € 271 miljoen eind 2019. Hierdoor zijn de rentelasten in 2019 gunstiger uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. Niet alleen de vaste schuld bleef nagenoeg gelijk, maar ook de korte schuld is lager dan in de begroting was opgenomen en daarom ook de totale schuld. De netto schuldquote, die naast de vaste schuld ook onder andere de totale schuld en de totale baten beoordeelt, geeft een positief beeld. De quote bedroeg eind 2018 nog 124,9%, eind 2019 is deze gedaald naar 108%. Deze positieve ontwikkeling van de reserves

is nodig om bij de komende investeringsplannen zoals de parkeergarage Stadhuis de verhouding vreemd vermogen en eigen vermogen niet te laten verslechteren.

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 3.192.405 voordelig. Dit resultaat moet expliciet door de gemeenteraad worden bestemd. Ons voorstel is € 2.656.381 over te hevelen naar 2020 voor niet aangewende incidentele budgetten, zodat het werk ook in dit jaar wordt uitgevoerd.

Ons college stelt u de volgende bestemming voor en geeft daarbij de belangrijkste overweging:

- Het toevoegen van een bedrag van € 500.000 aan de bestemmingsreserve woningbouwprogrammering, teneinde invulling te geven aan de uitvoering van nieuwbouwprincipe 30-30-40;
- Het doorschuiven van het incidentele budget pilot aardgasvrij. Het restantbudget uit 2019 van € 155.681 zal worden aangewend in 2020;
- Het toevoegen van een bedrag van € 392.000 aan het exploitatiebudget openbare ruimte, teneinde de reeds verplichte kosten op onderhoudswerkzaamheden in 2020 te kunnen uitvoeren;
- Het doorschuiven van het incidentele budget van € 102.000 voor het groot onderhoud bomen. Door de vertraging in de werkzaamheden a.g.v. PFAS vindt de uitvoering plaats in 2020;
- Het toevoegen van een bedrag van € 107.000 aan het exploitatiebudget ruimtelijk, teneinde de reeds verplichte kosten voor het Spinnekop en de Purmerweg 19-21 in 2020 te kunnen uitvoeren;
- Het toevoegen van € 50.000 voor incidentele budget voor het stimuleren groene daken en gevels in 2020;
- Het toevoegen van de extra klimaatmiddelen van € 671.700 aan de bestemmingsreserve duurzaamheid, teneinde invulling te geven aan de duurzaamheidsagenda;
- Het toevoegen van € 678.000 aan de reserve transformatie 3D's door niet meer te onttrekken in 2019 dan het werkelijk tekort van jeugd over 2018 en 2019.

In het hoofdstuk 'het financieel resultaat 2019' worden bovenstaande resultaatbestemmingen nader toegelicht.

Het voordelige resultaat na bovenstaande voorgestelde bestemmingen bedraagt € 536.024. De gemeenteraad moet dit resultaat expliciet bestemmen. Wij stellen uw raad voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Als dit voorstel wordt bekrachtigd bedraagt de algemene reserve ultimo 2019 € 24.549.571.

RECHTMATIGHEID

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt aangegeven in welke mate er begrotingsonrechtmatigheden zijn in de uitgaven voor de verschillende programma's en wordt uitleg gegeven over de samenhang met mutaties op de reserves, hogere baten en onvermijdelijke uitgaven. Naast de exploitatie is er ook sprake van afwijkingen in de sfeer van kredieten en aanbestedingen. Gebleken is dat er exploitatiebudgetten overschrijden, maar niet altijd worden gedekt door baten en/of reserves. Daarnaast zijn er kredieten overschreden, maar binnen de tolerantiegrenzen gebleven. Er zijn tevens een aantal onrechtmatigheden ten aanzien van de aanbestedingen geconstateerd. De gemeente werkt hard aan het herstellen en voorkomen van aanbestedingsonrechtmatigheden.

De secretaris

De burgemeester

Drs. G. Blom

Mr. D. Bijl

Leeswijzer

HOOFDSTUKINDELING

Voorliggende jaarstukken 2019 van gemeente Purmerend zijn opgesteld volgens de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Achtereenvolgens komen aan de orde:

- De verantwoording van de programma's;
- De algemene dekkingsmiddelen;
- Het financieel resultaat 2019;
- Het overzicht overhead, VPB en onvoorzien;
- De verplichte paragrafen bij de jaarrekening;
- De balans per 31 december 2019 met toelichting.

In de bijlagen treft u ten slotte aan:

- De balans per 31 december 2019 met toelichting;
- Het overzicht van baten en lasten op programma- en beleidsveldniveau;
- Het overzicht van baten en lasten per taakveld/programma;
- De Sisa-verantwoording 2019 (dit betreft de verantwoording naar het Rijk);
- Het overzicht van en toelichting op de reserves en voorzieningen;
- De beleidsindicatoren;
- Het overzicht van in 2019 afgesloten kredieten en nog doorlopende kredieten;
- De bezoldiging van topfunctionarissen;
- Verslag auditcommissie;
- De controleverklaring;
- De portefeuillevverdeling van het college van B&W.

OPBOUW VAN DE HOOFDSTUKKEN

De aanbiedingsbrief

In de aanbiedingsbrief gaat het college kort in op een aantal in het oog springende resultaten uit 2019 en de oorzaak van het financieel resultaat. Ook doet het college een voorstel aan de gemeenteraad voor de bestemming van het resultaat. Om de inzichtelijk te vergroten zijn alleen de afwijkingen groter dan € 250.000 vermeld.

De verantwoording van de programma's

Per programma komt aan de orde:

- De inleiding van het programma. Hierin staat kort het doel van het programma, zoals verwoord in begroting 2019.
- Wat willen we bereiken met het programma? Ofwel, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten? In deze paragraaf geven we aan wat Purmerend in de huidige bestuursperiode wil bereiken met het betreffende programma.
- Wat hebben we daarvoor gedaan? Ofwel, wat hebben we gedaan om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken? Als we bepaalde voor 2019 toegezegde acties en prestaties niet konden afronden, geven we aan waarom en of we de actie alsnog uitvoeren en afronden.
- Wat heeft het gekost? In deze paragraaf behandelen we eerst de lasten en baten per programma en afwijkingen in de beleidsvelden ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2019. Daarna volgt een toelichting op de afwijkingen bij de reserves, investeringen en een overzicht van de incidentele baten en lasten. Afwijkingen groter dan € 100.000 ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2019 lichten we toe (in de afwijkingenkolom presenteren we begroting minus realisatie). Het totaaloverzicht van de investeringen zijn opgenomen in bijlage V.

In de tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn tussen de som van de afzonderlijke producten en het gehele programma.

Algemene dekkingsmiddelen

Met inachtneming van het BBV moet er ook verplicht een onderdeel overzicht algemene dekkingsmiddelen in de programmaverantwoording staan. Dit onderdeel is opgenomen in hoofdstuk 3 Algemene dekkingsmiddelen.

Deze middelen kennen, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij besteedbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's waarvan ze voor een deel de kosten dekken, verantwoord.

Het financiële resultaat 2019

In dit hoofdstuk geven we een samenvattend overzicht van de baten en lasten van de afzonderlijke programma's en de algemene dekkingsmiddelen. Dit noemen we het resultaat voor bestemming. Conform het BBV presenteren we hierna de mutaties in de reserves. Deze vergelijken we met de mutaties zoals opgenomen in de begroting en de bijstellingen op de begroting die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Hierna resteert het zogenaamde resultaat voor bestemming. We doen de gemeenteraad een voorstel om aan dit bedrag een bestemming te geven. Dit resultaat krijgt een bestemming in de besluitvorming door de raad bij vaststelling van de programmarekening. De paragraaf eindigen we met een beschrijving van de gebeurtenissen na de balansdatum die niet zijn verwerkt in de programmarekening.

Het overzicht overhead, VPB en onvoorzien

In de programma's moeten alleen de kosten worden opgenomen van het primaire proces. De kosten moeten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken en activiteiten. Activiteiten die onder de overhead vallen, zijn grofweg in te delen in: ondersteunende afdelingen (zoals activiteiten van personeelszaken, facilitaire zaken, financiën) en ondersteunende personen op de taakvelden (zoals activiteiten van leidinggevenden, secretariaat). Om te kunnen vaststellen welke kosten onder de overhead vallen, is de volgende definitie opgesteld: "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces".

De post 'onvoorzien' is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt geraamd per programma of voor de begroting in zijn geheel. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post 'onvoorzien' wordt opgenomen. Voor Purmerend is een post onvoorzien opgenomen van € 50.000.

Als gevolg van de invoering van de 'Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen' zijn gemeenten verplicht vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen als zij een fiscale onderneming hebben. Dit onderdeel is hier ook opgenomen.

De paragrafen

In de paragrafen doen we verslag van het (financiële) beleid en de uitvoering daarvan.

De balans en toelichting

In dit hoofdstuk zetten we allereerst uiteen welke waarderingsgrondslagen we hanteren in Purmerend. Daarna volgt een beschrijving en toelichting van de afzonderlijke onderdelen van de balans en de mutaties die in 2019 zichtbaar zijn.

Bijlagen

In de bijlagen staan overzichten die deels verplicht zijn (Sisa) en deels informatief zijn voor de raad. De bijlagen lichten we hier verder niet toe.

Twee bijlagen zijn pas beschikbaar kort voor vaststelling van de rekening door de gemeenteraad.

Dit betreft:

- *De controleverklaring van de accountant*

In de verklaring geeft de accountant een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid van de zaken die in het jaarverslag en jaarrekening zijn opgenomen. Het oordeel van de accountant betreft de volgende onderdelen: wat heeft het gekost, het resultaat en de balans en de toelichting hierop.

- *Het verslag van de auditcommissie*

De Auditcommissie formuleert een advies aan de gemeenteraad over de programmarekening, mede aan de hand van het accountantsverslag en de accountantsverklaring.

D E P R O G R A M M A ' S

1. PUBLIEKSDIENSTEN	16
2. SAMENLEVING	19
3. WONEN	31
4. MILIEU	34
5. BEREIKBAARHEID	40
6. BEHEER OPENBARE RUIMTE	43
7. RUIMTELIJKE ORDENING	47
8. VEILIGHEID	54
9. ECONOMIE	58
10. BESTUUR EN CONCERN	62

Programma

1

P U B L I E K S D I E N S T E N

Portefeuillehouder: E. Tijnstra

Inleiding

Bij dienstverlening staat het belang van inwoners en bedrijven op de eerste plaats. Binnen de geldende wet- en regelgeving leveren we maatwerk. Dit gebeurt steeds meer digitaal.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 1.1 Publieksdienstverlening

Purmerend hanteert een klantgerichte benadering. Deze manier van werken kenmerkt zich door een goede (digitale) dienstverlening en een snelle, professionele en zorgvuldige afhandeling van de vragen, aanvragen en meldingen. Daarbij wordt een ieder binnen de mogelijkheden in zijn of haar context zo goed mogelijk geholpen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Alle aanvragen en besluiten worden digitaal gepubliceerd op www.overheid.nl en de website van de gemeente.
- Jaarlijks wordt een Uitvoeringsprogramma opgesteld voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving waarin de activiteiten nader zijn uitgewerkt.
- In 2019 is gestart met het digitaal afhandelen van aanvragen omgevingsvergunningen Wabo wat geresulteerd heeft in het verkorten van de doorlooptijd.
- De digitale dienstverlening is verder uitgebreid met een vergunningwinkel. Dit betreft een webpagina waarop alle informatie te vinden is over omgevingsvergunningen, zoals de bouw-, kap-, en sloopvergunning. In de vergunningwinkel is bijvoorbeeld informatie te vinden over indieningsvereisten, behandeltermijnen en kosten. Bovendien kan men via de vergunningwinkel direct een aanvraag indienen.
- Ter bevordering van het duurzaam bouwen in de stad is in de legesverordening 2019 de mogelijkheid opgenomen om bij nieuwbouw voor alle bouwwerken (bedrijfspanen en woningen) een korting op de leges bij omgevingsvergunningen te verlenen. De duurzaamheidskorting is ingezet zowel voor nieuwbouw als voor verbouw. Met de vergroening van de bouwleges is een bijdrage geleverd aan de duurzaamheidsambities van de gemeente.
- Bij het beoordelen van vergunningsaanvragen kijken wij naar de mogelijkheden om de aangevraagde activiteiten te vergunnen. De focus ligt op het zoeken naar mogelijkheden om binnen de wet- en regelgeving, rekening houdend met de wensen van de aanvrager en omgeving, de activiteiten mogelijk te maken. In 2019 is het aantal aanvragen voor nieuwbouw woningen (Wabo-vergunningen) toegenomen t.o.v. 2018. Ook zijn er meer

aanvragen ingediend met betrekking tot duurzaam (ver)bouwen. In dit kader is voor 11 zaken korting verleend met betrekking tot leges.

- In 2019 zijn er op het gebied van handhaving de nodige inspanningen verricht om, op met name industrieterreinen, illegale bewoning van bedrijfspanden tegen te gaan. Bij een aantal bedrijfspanden is illegale bewoning geconstateerd. Na het starten van handhavingstrajecten is bij een aantal panden de illegale bewoning beëindigd en in andere gevallen is met bestuursrechtelijke handhaving aangestuurd op beëindiging van de illegale bewoning.
- Publieke dienstverlening is in 2019 gestart met een nieuw product, namelijk de klantreis. Samen met de burgers is besproken hoe we het product trouwen kunnen verbeteren. Het proces is op verschillende punten aangepast.
- In de voorbereiding tot digitalisering van de producten burgerzaken zijn technische aanpassingen gedaan om de e-dienstverlening in 2020 te laten starten.
- In 2019 is de beeldbrief ontwikkeld. Dit is een vereenvoudiging van de schriftelijke communicatie naar de burger.

Bestuurlijke producten 2019

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend (2018)	Jaarlijks	Gerealiseerd
Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend (2020)	Jaarlijks	Gerealiseerd
Legesverordening	Jaarlijks	Gerealiseerd

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-6.433	-5.859	-6.242	-6.315	-73
Baten	4.962	2.973	4.129	4.519	390
Saldo	-1.471	-2.887	-2.113	-1.797	317

Het programma Publiekdiensten heeft per saldo een voordelige afwijking van € 317.000. Dit komt door € 73.000 hogere lasten en € 390.000 hogere baten.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD PUBLIEKDIENTSTVERLENING

BV011 - Publiekdienstverlening	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Basisregistraties	120
Reisdocumenten	179
Overig	91
Totaal Baten	390
Lasten	
Basisregistraties	-138
Reisdocumenten	-94
WABO leges	112
Overig	47
Totaal Lasten	-73

BV011 - Publiekdienstverlening

Baten

Basisregistraties

BV011 - Publieksdienstverlening

De gemeente Purmerend voert het BAG-beheer voor de regiogemeenten Waterland, Oostzaan, Wormerland en Beemster uit. Hiervoor wordt door de regiogemeenten vergoedingen betaald. In de begroting is alleen rekening gehouden met Beemster en Waterland. Hierdoor is € 120.000 meer ontvangen dan geraamd.

Reisdocumenten

De geldigheid van een paspoort is verlengd van 5 naar 10 jaar. De begroting is hierop aangepast op basis van de prognose van de aantallen te verwachte verlopen documenten. 2019 is een overgangsjaar. In dit jaar zijn er meer documenten verstrekt dan begroot, waardoor er meer leges ontvangen zijn. Bij meer gemeentelijke leges is de afdracht aan het Rijk ook groter. De totale afwijking bedraagt €179.000.

Lasten

Basisregistraties

De gemeente Purmerend voert voor de regiogemeenten Waterland, Wormerland, Oostzaan en Beemster de BAG uit. Hiervoor is externe capaciteit voor ingezet, wat tot € 138.000 aan hogere kosten heeft geleid. Deze hogere kosten zijn berekend aan de regiogemeenten, wat tot hogere baten heeft geleid (zie baten).

Reisdocumenten

In 2019 zijn meer reisdocumenten afgegeven dan verwacht. Dit betekent ook dat de afdracht van de leges aan het Rijk ook aanzienlijk hoger is dan geraamd. Dit leidt dan ook tot € 94.000 hogere afdracht. Daartegenover staat dat de legesopbrengst ook hoger is (zie baten). Het verschil tussen de afgedragen en ontvangen leges is verklaarbaar.

WABO leges

Het aantrekkende bouwvolume in 2019 heeft geleid tot een toename van het aantal vergunningaanvragen. De begroting is gerealiseerd ondanks dat er € 402.000 aan korting is verleend voor duurzaam (ver)bouwen. Dit is € 200.000 meer t.o.v. de begroting. Daarnaast is er een positief verschil in de doorbelaste verdeling van de loonkosten. Per saldo leiden deze ontwikkelingen tot een afwijking van € 112.000.

RESERVES

Er zijn geen reserves in dit programma.

INVESTERINGEN

In 2019 zijn er geen afwijkingen op de investeringen.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
BAG-beheer regiogemeenten	-120	120

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Uitvoering APV tijdelijke capaciteit	-22	0

Programma

2

S A M E N L E V I N G

Portefeuillehouders: P. van Meekeren, E. Tijmstra, T. Kroese, M. Hegger en H. Rotgans

Inleiding

Dit programma omvat gemeentelijke taken binnen het sociaal domein: kunst en cultuur, sport en recreatie, wijkmanagement, jeugd, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning en werk en inkomen. Door de bredere taken en verantwoording op deze beleidsterreinen wordt er doorlopend gezocht naar de samenhang en samenwerking tussen de beleidsvelden. Hierbij wordt er gekeken naar de ontschotting van de vormen van zorg én de budgetten.

Wat willen we bereiken

Beleidsveld Kunst en cultuur

Beoogd maatschappelijk effect

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat in de stad en zetten Purmerend regionaal meer op de kaart. Er is een gevarieerd en goed toegankelijk kunst- en cultuuraanbod. Iedere Purmerender komt met kunst en cultuur in aanraking. Er worden combinaties gezocht met onderwijs en zorg.

Beleidsveld Sport en recreatie

Beoogd maatschappelijk effect

Een sterk ontwikkeld verenigingsleven, een gevarieerd aanbod van sportstimuleringsactiviteiten en goede sport- en recreatievoorzieningen maken het de Purmerenders gemakkelijk om gezond te leven en elkaar te ontmoeten. Intensivering van de inzet bij sport en recreatie door middel van samenwerking met onderwijs en zorg.

Beleidsveld Wijkmanagement

Beoogd maatschappelijk effect

Buurten en wijken zijn 'schoon, heel en veilig'. Purmerenders doen meer zelf aan het onderhoud van hun wijk en zijn actief in hun buurt. Zij hebben invloed op de ontwikkeling van de buurt en vinden daar voldoende mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. De wijkmanager is hierin ondersteunend en schakelt tussen partijen daar waar nodig.

Beleidsveld Jeugd

Beoogd maatschappelijk effect

Ouders zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Indien ouders het niet zelf kunnen, speelt hun directe omgeving een belangrijke rol (familie, burens, vrienden en vrijwilligers). Als gemeente ondersteunen we gezinnen door te investeren in preventie, advies en lichte vormen van ondersteuning en indien nodig specialistische jeugdhulp. Hiermee willen we bereiken dat kinderen in onze gemeente gezond en veilig opgroeien. Hier hoort het tijdig kunnen bieden van passende ondersteuning aan gezinnen bij, waarbij de eigen regie van ouders meer centraal komt te staan en er meer samenhangende hulp op alle leefdomeinen wordt geboden.

Beleidsveld Onderwijs

Beoogd maatschappelijk effect

Kinderen groeien in Purmerend op tot verantwoordelijke, zelfstandige en zelfredzame volwassenen. Hun ontwikkeling door de jaren heen (van 0 tot 23) verloopt volgens een doorlopende lijn: van geboorte tot en met studie en arbeidsmarkt. Het onderwijs is de belangrijkste basisvoorziening. School is een veilige plek waar kwalitatief goed onderwijs wordt geboden. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig dat kinderen extra hulp nodig hebben. Deze kinderen kunnen rekenen op extra ondersteuning zoals taalonderwijs, spraaktechniek, psychologische hulpverlening en jeugdhulp. Combinaties hierin zijn belangrijk om de ontwikkeling van het kind maximaal te ondersteunen.

Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

Beoogd maatschappelijk effect

Purmerenders die vanwege hun handicap of maatschappelijke positie hulp nodig hebben, krijgen op grond van de nieuwe Wmo toereikende en op de vraag afgestemde ondersteuning. Mensen blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen en steunen elkaar zoveel mogelijk. Een beroep op de overheid wordt pas gedaan wanneer andere mogelijkheden niet aanwezig zijn.

Beleidsveld Werk en inkomen

Beoogd maatschappelijk effect

Zoveel mogelijk Purmerenders werken naar vermogen en verwerven daaruit een inkomen om in hun levensonderhoud te voorzien. Zij staan midden in het leven en bewegen zich in de maatschappij, tussen de mensen. Er is een vangnet voor Purmerenders die uitvallen of dreigen uit te vallen, of die onvoldoende middelen hebben om mee te doen. 'Meedoen' staat centraal. Purmerenders krijgen daartoe passende ondersteuning en doen daar desgevraagd iets voor terug.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Beleidsveld Kunst en cultuur

- Het culturele aanbod werd door de culturele organisaties meer (online) uitgedragen, waardoor er meer bekendheid werd gegeven aan de activiteiten die in de stad plaatsvonden. Ook was er speciaal aandacht voor kwetsbare inwoners.
- In de overleggen met de amateurkunstverenigingen en culturele organisaties zijn de verbindingen met onder andere het beleidsterrein economie en toerisme gelegd. Dit heeft geleid tot een grote betrokkenheid van culturele organisaties en amateurkunstverenigingen bij activiteiten die bijdragen aan stadspromotie en veel culturele initiatieven voor bijvoorbeeld de viering van 75 jaar vrijheid in 2020.
- Met de scholen en schoolbesturen werd gewerkt aan het versterken van het onderwijs met kunst en cultuur en het uitbreiden van het cultureel aanbod op de scholen. Dit krijgt in 2020 een vervolg. Daarnaast is de samenwerking tussen het onderwijs en enkele culturele organisaties versterkt door middel van diverse projecten (bijvoorbeeld Watermusic van Muziekschool Waterland, een NKT-aanbod en de uitbreiding van de naschoolse ateliers van Cultuurhuis Wherelant).
- De VVV/museumwinkel heeft in 2019 een volledig jaar gedraaid. Mede dankzij de VVV/museumwinkel heeft het Purmerends Museum in 2019 een recordaantal bezoekers gehad (ruim 11.000 mensen).
- In november 2019 is de verbouwde studio van RTV Purmerend geopend. De huisvesting van de omroep is hierdoor adequaat en toekomstbestendig. Ook met betrekking tot de huisvesting van P3 zijn in 2019 stappen gemaakt.
- Het theaterbezoek van theater de Purmaryn zit weer in een stijgende lijn. We zijn terug op de bezoekersaantallen van ca 10 jaar geleden.

Beleidsveld Sport en recreatie

- De versterking van sport en cultuur met het onderwijs is opgenomen in de plannen rondom 'Onderwijs op de agenda'. Onderwerpen met het onderwijs worden opgepakt.

- Spurd heeft in 2019 een onderzoek laten uitvoeren onder verenigingen naar de behoefte van het sportaanbod en de sportaccommodaties met het oog op de toekomst. De uitkomsten hiervan worden in 2020 verwacht.
- Begin november is de intentieverklaring ondertekend door de gemeente en een aantal sport- en welzijnsorganisaties, om te komen tot een lokaal sportakkoord. Hiervoor is een sportformateur aangesteld die optreedt als procesbegeleider. In het sportakkoord maken partijen afspraken over hoe zij met elkaar de ambities op het gebied van sport en bewegen binnen hun gemeenten gaan bereiken. Hierin komen thema's naar voren als innovatie, maatschappelijke beweeg- en sportinitiatieven, ondersteuning breedte- en topsport en motorische vaardigheid van kinderen. In de eerste helft van 2020 wordt het Purmerendse sportakkoord opgeleverd.
- Er is een subsidie verleend aan de landelijke kwalificaties en kwartfinales turnen heren, georganiseerd door Turncentrum Waterland in sporthal De Beuk.
- Uitbreiding peutergym heeft plaatsgevonden op de peuteropvang naar twee beweegmomenten per groep per week.
- Er is een garantstelling verleend voor verbouwplannen van twee Purmerendse sportverenigingen: Rugbyclub Waterland en Mixed Hockeyclub Purmerend.
- Er is een samenwerking gestart tussen H20, onderwijs, bedrijfsleven en gemeente om 'esports' in de regio te ontwikkelen. In 2020 wordt het centrum aan Spinnekop geopend.
- Purmerenders met een lichamelijke beperking die graag willen sporten, hebben sinds eind 2019 de mogelijkheid om via Wheels2sport een aangepaste rolstoel te lenen om een sport uit te proberen.

Beleidsveld Wijkmanagement

- De wijkmanager heeft de verbinding gelegd bij maatschappelijke en fysieke ontwikkelingen (jeugd, veiligheid, leefbaarheid, openbare ruimte) door partijen bij elkaar te brengen. Bijvoorbeeld bij de grote onderwerpen parkeren en tijdelijke woningen. Maar ook bij wijkinitiatieven.
- Vanuit overzicht heeft Wijkmanagement de nodige adviezen aan de organisatie gegeven en als vraagbaak gediend.
- Door de korte lijnen met de uitvoerende organisatie zijn meldingen, verzoeken en klachten uit de wijk snel en adequaat opgelost.

Beleidsveld Jeugd

- We zijn vanuit de gemeente proactief in contact met het onderwijs gegaan en met casuïstiek aan de slag gegaan. Hierdoor weten professionals elkaar beter te vinden en is de benodigde zorg eerder in te zetten. Tevens is in 2019 een vaste consulent van het loket jeugd verbonden aan het jeugdteam, die de schakel vormt tussen jeugdteam en loket jeugd.
- Met de jeugdgezondheidszorg (JGZ/GGD) zijn gesprekken gevoerd om de activiteiten te monitoren en te verbeteren. Dit wordt voortgezet in 2020.
- Doordat een consulent van loket Jeugd betrokken is, hebben we zicht op de bewoners van de tijdelijke woonplekken bij echtscheiding. In 2019 is meer accent gelegd op de voorliggende voorzieningen als alternatief voor deze woonplekken. We hebben gemerkt dat doorstroming van de bewoners lastig is en de afgesproken termijn van een half jaar kort is. De tijdelijke woning draagt eraan bij dat er rust is en dat ouders met elkaar in gesprek kunnen blijven en de veiligheid voor de kinderen wordt hersteld.
- In 2019 hebben de 14 regiogemeenten en de jeugdhulpaanbieders ingezet op maatregelen om enerzijds de kosten te beheersen en tevens om de uitgangspunten van het stelsel te verstevigen. Om administratieve lasten te verlagen zijn de werkwijzen van de 14 regiogemeenten geïnventariseerd en waar mogelijk geüniformeerd. In 2019 zijn de tarieven voor de hoog specialistische jeugdhulp aanpast zodat ze meer aansluiten bij de werkelijke kosten van aanbieders. 'Verblijf' is een apart onderdeel geworden binnen specialistische jeugdhulp om hierop meer zicht te krijgen.
- Er zijn nieuwe afspraken gemaakt met de gecertificeerde Instellingen over het aanbod van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze zijn vastgelegd in regionale contracten die in 2019 zijn ondertekend.
- Naast de transities, de lokale aanpakken en de samenwerking met de ingekochte (gecertificeerde) instellingen is er meer nodig om onze inwoners passende hulp en meer structurele veiligheid te bieden in complexe

thuissituaties. De aanpak MDA++ heeft ons dit jaar laten zien dat de basis nog niet geheel op orde is en de transformatie in de zorg en veiligheid in de regio Zaanstreek-Waterland nog nader vormgegeven moet worden. We zijn gezamenlijk als gemeenten in het project 'Allen voor een' bezig met een nieuwe werkwijze binnen de domeinen zorg en veiligheid.

- Om meer zicht te krijgen op de belemmeringen en ervaringen van pleegouders uit Purmerend hebben we in februari en juli 2019 bijeenkomsten gehouden voor pleegouders gezamenlijk met onze pleegzorgaanbieders. Hieruit volgden acties, zoals het voorzien van informatie aan pleegouders en gesprekken met de grootste pleegzorgaanbieder Spirit om de ondersteuning te verbeteren. In november is in de week van de pleegzorg aan alle pleegouders een Pluim (cadeaubon) verstuurd om onze waardering uit te spreken voor de ondersteuning die zij aan kinderen bieden.
- Eind mei is de Verordening Sociaal Medische Indicatie door de raad vastgesteld. Hierdoor is het mogelijk voor ouders die niet (meer) in aanmerking komen, om een tegemoetkoming te ontvangen van de gemeente voor de kosten van kinderopvang, als dit nodig is op basis van sociale en/of medische indicatie. De financiële verantwoording vindt plaats vanuit Onderwijs (OAB).

Beleidsveld Onderwijs

- Vanuit het rijk is in 2019 meer geld toegekend vanuit Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) en dit heeft het mogelijk gemaakt meer in te zetten op versterking van het onderwijs (voor kinderen t/m 12 jaar) en in te zetten op preventieve jeugdzorg.
- Steeds vaker zien we vanuit de verschillende beleidsvelden die kinderen raken - zoals jeugd, gezondheid, onderwijs, armoede, sport - dat 'kunnen meedoen' essentieel is voor een onbelemmerde ontwikkeling. Om talentontwikkeling te bevorderen is ingezet op uitbreiding van naschoolse ateliers op zowel primair- als voortgezet onderwijs. Ook is gestart met de eind musicals van groep 8, met begeleiding van NKT in de Purmaryn en P3.
- Om onderwijsachterstanden te voorkomen en laaggeletterdheid te verminderen is gestart met ouder- en taalcafé's in het primair onderwijs.
- Daarnaast ontvingen alle kleuters het prentenboek: Kikker is Kikker. Hiermee werd het leesonderwijs bevorderd en de boodschap dat jij jezelf kunt zijn verkondigd.
- Het aantal scholen in het primair onderwijs dat over is gegaan op waterdrinken gedurende de schooldag is gestegen naar 20.
- Voor de onderwijsagenda zijn we verdergegaan met het inventariseren en verbinding maken met de verschillende beleidsterreinen en zijn de eerste gesprekken met de onderwijspartners gevoerd.
- Om een soepele overgang voor leerlingen van onderwijs naar arbeidsmarkt te realiseren werken Leerplicht/RMC en participatie samen met en in de scholen voor VO, VSO en MBO.
- Om schooluitval in de overstap van VO naar MBO tegen te gaan, volgen we via het instrument "overstap dashboard" de overstap van alle VMBO leerlingen.
- In het kader van kansen gelijkheid in het onderwijs en vermindering voortijdig schoolverlaten werkt het jongerenloket en schulddienstverlening samen om op de scholen voorlichting te geven over financiën.
- In 2019 is overleg met de peuteropvangaanbieders over de mogelijkheden om de wettelijke urenitbreiding voor voorschoolse educatie (ve) vorm te geven. Vervolgens is het Besluit subsidiehoogte peuteropvang Purmerend 2020 aangepast. Een aantal aanbieders heeft de opvangtijden per 1 januari 2020 al verruimd in opmaat naar de nieuwe wetgeving voor een aanbod van 960 uur ve die per 1 augustus 2020 ingaat.
- De inzet van de combinatiefunctionaris is in 2019 uitgebreid. Dit heeft geleid tot meer activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en sport binnen het onderwijs.
- Als vervolg op de succesvolle jubileumactie om groep 8 van de basisscholen hun eindmusical in het theater op te voeren, brachten 14 scholen 33 voorstellingen voor het voetlicht. Totaal bijna 7000 toeschouwers. 's Middags waren medeleerlingen toeschouwer en 's avonds zagen familieleden en vrienden, de kinderen schitteren op een professioneel podium.

Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

- Aangezien het niet altijd mogelijk is om zonder hulp van de overheid tot een oplossing te komen hebben we in 2019, net als in 2018, een toenemend beroep gezien op de maatwerkwerkvoorzieningen hulp bij het huishouden (25% meer aanvragen t.o.v. 2018), dagbesteding (4%) en individuele begeleiding (21%). Gemeenten zijn via een AMvB verplicht de kosten van de nieuwe loonschalen bij de Wmo huishoudelijke hulp mee te nemen in de tarieven, hetgeen tot hogere tarieven heeft geleid voor huishoudelijke hulp. Dit samen met een toename van het aantal indicaties, veroorzaakt door vergrijzing, extramuralisering en het landelijk ingevoerde abonnementstarief (vaste maximale eigen bijdrage Wmo van € 17,50 per maand) heeft ertoe geleid dat het geraamde bedrag in de begroting onvoldoende is gebleken.
- Inwoners van de gemeente Purmerend zijn zeer tevreden over de uitvoering van de Wmo door de gemeente. Dit blijkt uit het in juni 2019 gehouden jaarlijks verplichte Cliëntervaringsonderzoek onder ontvangers van ondersteuning vanuit de Wmo. Purmerend scoorde van alle gemeenten in Nederland die beoordeeld zijn op prestaties van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) het hoogst. Dit bleek uit het rapport dat Zorgfocuz, het bureau dat het voor gemeenten verplichte jaarlijkse onderzoek uitvoert naar tevredenheid onder hun Wmo-cliënten.
- Per 1 juni 2019 is na een regionale aanbesteding voor aanvullend openbaar vervoer een nieuwe vervoerder ZCN voor in elk geval 4 jaar gecontracteerd. We zien sinds het najaar van 2019 een toename in het gebruik van vervoer en hierdoor een toename in de uitgaven. Volgens de vervoerder is toename van het gebruik niet alleen in onze gemeente te zien maar is het een landelijke tendens.
- Bij de decentralisatie van beschermd wonen per 1 januari 2015 was er grote onzekerheid over de toereikendheid van het budget. Om overschrijding te voorkomen zijn de kosten voor overbruggingszorg (individuele begeleiding van mensen met een beschermd wonen indicatie die op de wachtlijst staan omdat er geen geschikte opvangplek beschikbaar is) van meet af aan ten laste gebracht van het Wmo-budget voor individuele begeleiding. Dit betekent bij een gemiddelde wachtlijst van 24 personen een kostenpost van ca. € 550.000,-, die bijdraagt aan het totaal aan uitgaven voor individuele begeleiding. Hier staat tegenover, dat het budget maatschappelijke opvang (MO, BW en Inloop GGZ) in 2019 een onderschrijding oplevert.
- De rol van GGD Zaanstreek-Waterland in het kader van het toezicht WMO is in 2019 geëvalueerd omdat de pilot in 2019 afliep. Besloten is om Toezicht Wmo per 1 juli 2019 onder te brengen bij GGD Amsterdam.
- Het proces om te komen tot de opstelling van een actieplan toegankelijkheid voor mensen met een handicap of een chronische ziekte (in het kader van het VN-Verdrag Toegankelijkheid), is gecompliceerder gebleken dan verwacht. Daardoor is de oplevering in 2019 niet gelukt. De verwachting is, dat dit nu in 2020 gaat plaatsvinden.
- In 2019 hebben we de eerste stappen gezet voor een betere verbinding tussen de Wmo en Wet langdurige zorg (Wlz) maar tevens de Zorgverzekeringswet (Zvw) daarbij betrokken. Samen met de andere gemeenten uit de regio Zaanstreek-Waterland zijn er afspraken gemaakt met Zorgverzekeraar/Zorgkantoor Zilveren Kruis om tot een betere samenwerking en ontschotting tussen de drie wetten te komen. Deze samenwerking wordt in 2020 verder geformaliseerd middels een werkplan. De speerpunten in het werkplan zijn gericht op de thema's ouderenzorg en GGZ. Het is de bedoeling om op concrete onderdelen/activiteiten samen te werken waardoor inwoners de juiste benodigde zorg/ondersteuning ontvangen vanuit de verschillende regelgeving en financieringsstromen zonder dat zij hinder ervaren van het bestaan van de 3 verschillende regelingen.
- De filmpjes die in het kader van Buurtblik zijn gemaakt worden nu gebruikt in bijeenkomsten met (kwetsbare) ouderen om ze te motiveren om activiteiten te gaan ondernemen.
- De keten dementiezorg heeft geleid tot een goede samenwerking van betrokken partijen en gedeelde kennis over het aanbod van activiteiten zoals het Alzheimer café, (mantelzorg)ondersteuning en een duidelijke verwijsstructuur. Voor 2020 staat op het programma om de dementieketen om te zetten in een dementienetwerk.
- Het inzetten van ervaringsdeskundigheid is in 2019 verder verkend. Door Reakt wordt hier al gebruik van gemaakt. Zorgorganisaties zijn onderling in gesprek over de mogelijkheden om dit in Purmerend breder in te zetten, op een manier die aansluit op het huidige aanbod. Verder is ingezet op de invoering van de Wvvgz. Daarnaast is er onder de vlag van de GGD Zaanstreek-Waterland een bovenregionale pilot gestart om de eerder

gesignaleerde vervoersproblematiek op te heffen. Pilot GGZ in de Wijk is verlengd tot april 2020 en wordt in maart 2020 geëvalueerd.

- De Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang is aangenomen door alle gemeenteraden in regio Waterland. Het terugdringen van de wachtlijsten krijgt prioriteit. Hiervoor is gezocht naar mogelijkheden voor kleinschalige projecten voor begeleid zelfstandig wonen in de wijken. Zo zijn er extra plekken gerealiseerd voor moeders met kinderen in de maatschappelijke opvang en is de realisering van 200 tijdelijke woningen op meerdere locaties voorbereid.
- In lijn met het actieprogramma “Geweld hoort nergens thuis” maakt het voorkomen en oplossen van (ouderen) mishandeling deel uit van de bestaande wijkaanpak in Purmerend. Het netwerk van de sociale wijkteams en welzijnspartners pakken de signalen op en zetten de nodige acties uit.
- Purmerend is Regenbooggemeente en is actief geweest in het vergroten van de veiligheid en sociale acceptatie van lesbiennes, homo’s, biseksuelen, transgenders en interseksue personen (LHBTI). Wij hebben o.a. de Stichting Paarse Vrijdag Krant (kortweg PVK) gesubsidieerd om seksuele- en genderdiversiteit beter zichtbaar en bespreekbaar te maken op scholen. Daarnaast heeft er een Regenboogmaand plaatsgevonden met activiteiten om de acceptatie van LHBTI's te bevorderen.
- Er is voor gekozen om de nachtopvang tijdelijk te verhuizen naar de Zeevangstraat. De koppeling tussen de bezoekers van de nachtopvang en de actieve (zorg)partijen, bij de inloop en huisvesting van de Zeevangstraat, wordt hiermee bevorderd.
- Samen met onze welzijnspartners zijn activiteiten opgezet om mantelzorgers te informeren over de ondersteuning die ze kunnen krijgen en is deze ondersteuning gegeven.

Beleidsveld Werk en inkomen

- Het jaar 2019 is voornamelijk gebruikt om het primaire proces (de inrichting van Werkom) verder vorm te geven en te implementeren. Daarnaast is, samen met werkgevers, gestart met enkele trajecten met als doel kandidaten, die nog niet het huidige gewenste niveau hebben, door te laten groeien naar een gewenste werkplek.
- Participatiewet IV: Om ICT-technische redenen en om er voor te zorgen dat Werkom zich mogelijk kan concentreren op de ondersteuning van kandidaten, is het informatiesysteem van Purmerend (en van Zaanstad) ingericht voor het gebruik door Werkom. Dit is een constructie die op de lange termijn zal veranderen, maar voorlopig voor Werkom voldoet.
- Er zijn 7 personen op ‘beschut werk nieuw’ geplaatst. Op landelijk niveau is er nog steeds geen CAO en wordt gebruik gemaakt van de plaatselijke regeling.
- Met betrekking tot sociaal rendement heeft gemeente Purmerend (als voorbeeldwerkgever) gekozen om de landelijke quotum in 2019 te hanteren en deze is behaald.
- In mei 2019 heeft de commissie samenleving de evaluatie regelingen armoedebeleid behandeld. Hieruit kwam naar voren dat men in grote lijnen tevreden is over de manier waarop het gemeentelijk armoedebeleid (o.a. de Meerdoenregelingen) en de inzet op preventie zich ontwikkelt.
- In december 2019 vond een informatiebijeenkomst plaats met de raad, met een presentatie over de collectieve aanvullende zorgverzekering voor mensen met een laag inkomen. In 2020 zal een besluit worden genomen hoe we vanaf 2021 om zullen gaan met de aanvullende zorgverzekering.
- Voor het derde jaar op rij is het aantal uitkeringsgerechtigden in Purmerend gedaald. Ten opzichte van vorig jaar daalde het aantal uitkeringsgerechtigden met 5,37%. Ook landelijk daalt het aantal uitkeringen nog steeds (-3,74%).

Inkomensvoorzieningen op:	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019
Uitkeringsgerechtigden Participatiewet	1.605	1.482	1.399
Uitkeringsgerechtigden IOAW	102	91	88
Uitkeringsgerechtigden IOAZ	11	11	12
Totaal:	1.718	1.584	1.499

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-125.539	-130.624	-130.157	-131.467	-1.310
Baten	30.213	28.940	30.719	31.137	418
Saldo	-95.326	-101.684	-99.438	-100.330	-892

Het programma Samenleving heeft per saldo een nadelige afwijking van € 892.000. Dit komt door € 1.310.000 hogere lasten en € 418.000 hogere baten.

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
BV021 Kunst en cultuur					
Lasten	-7.770	-7.959	-7.992	-8.066	-74
Baten	1.460	1.297	1.297	1.465	168
	-6.310	-6.662	-6.695	-6.602	94
BV022 Sport en recreatie					
Lasten	-6.976	-8.344	-8.157	-8.318	-160
Baten	1.037	1.060	1.807	1.727	-80
	-5.939	-7.284	-6.350	-6.591	-241
BV023 Wijkmanagement					
Lasten	-781	-810	-808	-788	20
Baten	0	0	0	0	0
	-781	-810	-808	-788	20
BV024 Jeugd					
Lasten	-23.194	-23.885	-23.717	-26.459	-2.742
Baten	157	0	0	104	104
	-23.036	-23.885	-23.717	-26.355	-2.638
BV025 Onderwijs					
Lasten	-10.357	-10.174	-10.494	-10.230	264
Baten	1.852	1.292	2.639	2.353	-286
	-8.505	-8.881	-7.855	-7.877	-22
BV026 Maatschappelijke ondersteuning					
Lasten	-34.763	-37.137	-37.859	-37.517	342
Baten	1.440	1.407	1.310	1.566	256
	-33.324	-35.730	-36.549	-35.951	598
BV027 Werk en inkomen					
Lasten	-41.698	-42.316	-41.129	-40.089	1.041
Baten	24.267	23.884	23.665	23.922	256
	-17.430	-18.432	-17.464	-16.167	1.297

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD KUNST EN CULTUUR

BV021 - Kunst en cultuur	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Programmering Purmaryn	184
Overig	-16
Totaal Baten	168
Lasten	

BV021 - Kunst en cultuur	
Programmering Purmaryn	-112
Overig	38
Totaal Lasten	-74

BV021 - Kunst en cultuur	
Baten	
Programmering Purmaryn	
Er is een hogere opbrengst aan kaartverkoop gerealiseerd. Dit leidt tot een hogere baten op programmering van 184.000.	
Lasten	
Programmering Purmaryn	
Er is een hogere opbrengst aan kaartverkoop gerealiseerd. In verband met de contractuele afspraken zorgt dit automatisch voor een hogere last aan programmeringskosten, doordat er meer moet worden afgedragen aan de artiesten.	

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD SPORT EN RECREATIE

BV022 - Sport en recreatie	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Overig	-80
Totaal Baten	-80
Lasten	
Exploitatietekort 2018 zwembad	-204
Speelvoorzieningen	128
Overig	-84
Totaal Lasten	-160

BV022 - Sport en recreatie	
Lasten	
Exploitatietekort 2018 zwembad	
In 2019 is Spurd gecompenseerd voor het exploitatietekort en inkomstenderving zwembad uit 2018, vanwege de renovatie. Tussen de gemeente en Spurd is in 2019 afgesproken het exploitatietekort en de inkomstenderving te delen (ieder 50%).	
Speelvoorzieningen	
Voor speelvoorzieningen is € 128.000 minder besteed dan geraamd. Voor het terreinonderhoud groen is € 85.000 minder uitgegeven dan geraamd, omdat de werkzaamheden voornamelijk door eigen mensen is uitgevoerd. Daarnaast is minder onderhoud uitgevoerd (€ 30.000) door uitstel van het project park de Driegang in verband met bezwaren van omwonenden.	

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD WIJKMANAGEMENT

BV023 - Wijkmanagement	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Overig	-
Totaal Baten	-
Lasten	
Overig	20
Totaal Lasten	20

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD JEUGD

Zoals reeds eerder aangegeven was de verantwoording met de jaarrekening 2018 niet juist. Dit betrof de post nog te betalen rekeningen jeugdzorg voor een bedrag van € 1,9 miljoen. Deze onjuistheid dient administratief te worden gecorrigeerd in de jaarrekening 2019. Dit betekent dat er voor een bedrag van € 1,9 miljoen aan kosten 2018 extra worden verantwoord in de jaarrekening 2019. De begroting van 2019 heeft geen rekening gehouden met deze extra kosten (die werden namelijk niet verwacht ten tijde van het opstellen van de begroting 2019) en kan ook niet achteraf worden aangepast. Hierdoor volgt uit de administratieve verwerking van de onjuistheid 2018 automatisch afwijkingen ten opzichte van de begroting 2019. Ook is de raming van de begroting 2019 sec voor de te verwachte kosten 2019 vanwege een te laagbeeld van de realisatie 2018 nooit bijgesteld. Hierdoor wordt het vergelijken van de begroting 2019 versus realisatie 2019 niet reëel. Onze financiële verordening geeft aan dat afwijkingen groter dan € 100.000 moeten worden verklaard en daarom wordt deze , vanwege het bovenstaande (en dan met name de niet aangepaste begroting) opsommatig weergegeven in deze jaarrekening.

BV024 - Jeugd	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Doorberekening aan regio gemeenten	104
Overig	-
Totaal Baten	104
Lasten	
Bij preventief jeugdbeleid waren er minder subsidie uitgaven dan verwacht	377
Extra kosten afwikkeling jeugdwet 2018	-1.921
Hogere uitgaven bij de niet gecontracteerde zorg dan begroot maar wel minder dan in 2018.	-329
Hogere uitgaven bij de regionale contractering dan begroot.	-2.507
Lagere doorberekening van apparaatskosten dan verwacht en het niet hoeven inzetten van een stelpost	297
Lagere gemeentelijke uitvoeringskosten	360
Lagere kosten PGB's	119
Lagere uitgaven bij ambulante	341
Lagere uitgaven bij de GI's dan begroot.	306
Lagere uitgaven bij de lokale inzet dan verwacht.	342
Overig	-127
Totaal Lasten	-2.742

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD ONDERWIJS

BV025 - Onderwijs	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Afrekening schakelklassen 2018/2017	113
Niet bestede subsidie OAB	-474
Overig	75
Totaal Baten	-286
Lasten	
Niet bestede middelen onderwijs achterstandenbeleid	333
Tijdelijke huisvesting Parelhof	-90
Overig	21
Totaal Lasten	264

BV025 - Onderwijs	
Baten	

BV025 - Onderwijs

Afrekening schakelklassen 2018/2017

In 2019 heeft een afrekening voor de jaren 2017 en 2018 van de schakelklassen plaats gevonden dit veroorzaakt hogere baten dan geraamd. Dit levert een incidenteel voordeel op.

Niet bestede subsidie OAB

Het budget OAB hoeft niet jaarlijks uitgenut te worden, niet ingezette middelen worden doorgeschoven naar jaar/jaren erna. Dit veroorzaakt lagere baten.

Lasten

Niet bestede middelen onderwijs achterstandenbeleid

2019 is het overgangsjaar voor een nieuw stelsel met betrekking tot urenuitbreiding van het VVE. De mogelijkheden voor de urenuitbreiding zijn in het eerste jaar nog niet volledig ingezet. Gezien de landelijke discussie en onze lokale situatie wordt deze ruimte gereserveerd voor de uitwerking van deze wettelijke taak om voor- en vroegschoolse educatie te bieden op de voorscholen. In de komende jaren kunnen extra kosten ten laste van gereserveerde OAB middelen gebracht worden. Dit in verband met de toegestane kostenegalitatie over de jaren heen.

Tijdelijke huisvesting Parelhof

Bij het Parelhof, gehuisvest op Zichthof 9, speelde een aanzienlijk huisvestingsprobleem. De situatie was niet langer veilig, daarom is in samenspraak met de buurt een noodlokaal geplaatst. De huur van dit noodlokaal is € 90.000 en niet begroot.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

BV026 - Maatschappelijke ondersteuning

Afwijkingen (bedragen x € 1.000)

Baten

Eigen bijdrage CAK	233
Overig	23
Totaal Baten	256

Lasten

Begeleiding	-837
Dagbesteding	-281
Hulp bij huishouden	-582
Maatschappelijke opvang	1.114
Ouderenbeleid	108
Personele kosten Maatschappelijk ondersteuning	148
PGB	147
Vervoersvoorzieningen	-151
Werkbudget MO	450
Overig	226
Totaal Lasten	342

BV026 - Maatschappelijke ondersteuning

Baten

Eigen bijdrage CAK

Door een stijging in het aantal gebruikers van Wmo-voorzieningen, ontvangen wij meer eigen bijdrage via het CAK.

Lasten

Begeleiding

Er is een toename van ruim 21% op reguliere individuele begeleiding en van ruim 24% op specialistische begeleiding ten opzichte van 2018. Door de stijging van het aantal toekenningen voor individuele begeleiding ontstaat een nadeel van € 837.000.

Dagbesteding

Door een stijging van het aantal toekenningen voor (reguliere) dagbesteding ontstaat een nadeel van € 281.000.

Hulp bij huishouden

BV026 - Maatschappelijke ondersteuning

Door de stijging van het aantal aanvragen (en toekenningen) voor hulp bij het huishouden ontstaat er een nadeel. Daarnaast zijn de tarieven HBH in 2019 gestegen vanwege CAO afspraken. Dit was niet meegenomen in de begroting. Het totale nadeel bedraagt € 582.000.

Maatschappelijke opvang

Binnen beschermd wonen zijn minder plekken beschikbaar dan begroot. Daarnaast blijven mensen langer thuiswonen, waardoor meer individuele begeleiding nodig is.

Ouderenbeleid

In 2019 is minder subsidie aangevraagd dan begroot. In de begroting is rekening gehouden met initiatieven die in 2019 niet zijn uitgevoerd. Wel zijn er een aantal initiatieven uitgevoerd met vervoer, waardoor op deze post een overschrijding te zien is.

Personele kosten Maatschappelijk ondersteuning

Voor de personele kosten Maatschappelijke ondersteuning is de doorbelasting vanuit de loonkosten maatschappelijk domein € 231.000 lager dan geraamd, dit komt door minder beschikbare capaciteit voor dit onderdeel. Op basis van de actuele inzet worden de apparaatskosten verdeeld, waardoor er verschillen ontstaan ten opzichte van de begroting.

PGB

De lasten bij PGB zijn lager uitgevallen dan begroot. De reden hiervan is dat door PGB-houders minder is gedeclareerd bij de SVB dan op grond van de toekenning had gekund.

Vervoersvoorzieningen

Door een stijging van het aantal gereden ritten en aantal gebruikers van het AOV ontstaat een nadeel van € 151.000. Van het aantal reizigers is 76% ouder dan 65 jaar. Overschrijding heeft ook te maken met een aantal initiatieven in het kader van het ouderenbeleid.

Werkbudget MO

Inzet van dit budget is niet nodig gebleken.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD WERK EN INKOMEN

BV027 - Werk en inkomen

Afwijkingen (bedragen x € 1.000)

Baten

Bbz 2004	193
Overig	63
Totaal Baten	256

Lasten

Bbz	-119
Bijzondere bijstand	120
Budget trajecten werkzoekenden	505
Minimabeleid	115
Participatiebudget	145
Personele kosten Werk & Inkomen	196
Rijksbijdrage gehuisveste statushouders	130
Taalniveau statushouders	93
Overig	-144
Totaal Lasten	1.041

BV027 - Werk en inkomen

Baten

Bbz 2004

Door de financieringssysteem ontvangen wij meer rijksbijdragen voor het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz). Samen met € 55.000 hogere terugvordering dan begroot, maakt dat er binnen de Bbz een totaal van € 193.000 hogere baten zijn.

Lasten

Bbz

BV027 - Werk en inkomen

Er is meer financiële ondersteuning geboden aan zelfstandige ondernemers via Besluit bijstandverlening zelfstandige (Bbz). Hier staat tevens een hogere bijdrage op basis van een declaratie vanuit het Rijk tegenover.

Bijzondere bijstand

Vanwege de gewijzigde methodiek van toerekening van de kosten (Sociaal Medische Indicatie) SMI naar beleidsveld Onderwijs ontstaat op bijzondere bijstand een voordeel van € 120.000.

Budget trajecten werkzoekenden

In 2019 is een start gemaakt met het verder inzichtelijk krijgen welke (niet doorgeleid naar Werkom) uitkeringsgerechtigden een langere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Met de volgende stap (het actief oproepen om te kijken welke begeleiding passend is) is een start gemaakt en zal vervolgd worden in 2020.

Minimabeleid

Er is vooral door minder huishoudens een aanvraag ingediend dan verwacht. Dit ondanks de communicatie extern die meer dan andere jaren is ingezet. De effecten hoogconjunctuur en daling aantal uitkeringsgerechtigden komen hierin ook naar voren.

Participatiebudget

Een lagere afrekening op participatiebudget uit 2018 leidt tot een incidenteel voordeel van € 145.000.

Personele kosten Werk & Inkomen

Er is minder personeel ingezet op het beleidsveld werk en inkomen, o.a. door minder beschikbare capaciteit en minder aanvragen en een aantal zaken die niet zijn uitgevoerd.

Rijksbijdrage gehuisveste statushouders

De vergoeding vanuit het Rijk voor gehuisveste inburgeringsplichtigen over 2018 is per abuis niet geraamd.

Taalniveau statushouders

De incidentele middelen voor begeleiding statushouders ter versterking taalniveau zijn niet besteed. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel.

RESERVES

Reserve Sanering asbest

De bestemmingsreserve sanering asbest is in 2019 opgeheven en het saldo van € 615.000 is toegevoegd aan de algemene reserve. Alle toekomstige asbestsaneringen worden rechtstreeks ten laste gebracht van de algemene reserve.

Reserve risico's 3D

Conform de begroting is er € 220.000 onttrokken ten behoeve van de wijkpleinfunctie.

Reserve Transformatie 3D

Conform de begroting is er € 1.394.000 onttrokken ten behoeve van Jeugd. Daarnaast is er € 1.921.862 onttrokken (conform de raadsinformatiebrief) ter dekking van het tekort jeugd 2018.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Hogere lasten Wmo-voorzieningen	- 1.700	
Interne budget trajecten werkzoekenden	500	

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Vergoeding exploitatietekort zwembad 2018	-204	
Tijdelijke huisvesting Parelhof	-90	
Totaal		

Programma

3

W O N E N

Portefeuillehouder: T. Kroese

Inleiding

In dit programma ligt de focus op het realiseren en behouden van voldoende woningen voor diverse doelgroepen, voldoende kwaliteit van woningen en een prettige woonomgeving. Samenwerking met woningcorporaties en andere partners is daarbij van groot belang.

Wat willen we bereiken

Alle Purmerenders wonen in een kwalitatief goede woning en woonomgeving die aansluit bij de behoeften en leefomstandigheden van het huishouden. De gemeente is slechts één van de partijen die hier invloed op heeft.

Waar nodig en mogelijk biedt de gemeente hier alle ruimte voor. Zolang er sprake is van woningschaarste, zal de gemeente met de corporaties zorgen dat de beschikbare sociale huurwoningen van corporaties zo eerlijk mogelijk worden verdeeld. Aandacht voor duurzaam wonen en leven is belangrijk. Hetzelfde geldt voor huisvestingsmogelijkheden voor bijzondere doelgroepen. Verder willen we de doorstroom verbeteren door meer aanbod te creëren en meer mensen passend te laten wonen.

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 3.1 Wonen

Alle Purmerenders wonen in een kwalitatief goede woning en woonomgeving die aansluit bij de behoeften en leefomstandigheden van het huishouden. De gemeente is slechts één van de partijen die hier invloed op heeft. Met name de inwoners zelf zijn hier, samen met andere partijen, aan zet. Waar nodig en mogelijk biedt de gemeente hier alle ruimte voor. Aandacht voor duurzaam wonen en leven is belangrijk. Hetzelfde geldt voor huisvestingsmogelijkheden voor bijzondere doelgroepen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- In 2019 zijn 737 woningen gebouwd.
- De nota Kaders en instrumenten Woningbouwprogrammering - Spelregels 30-30-40 is vastgesteld. Nieuwe woningbouwplannen dienen te voldoen aan deze kaders. Hierdoor worden voldoende betaalbare woningen gerealiseerd. Ook is vastgelegd hoe we omgaan met de Bijdrage sociale woningbouw (Nota GKP) en de Gelden sociale huur. Deze instrumenten stimuleren de realisatie van sociale huurwoningen.
- Voor de woningbouw rond de bocht van de Verzetslaan (locatie Van der Linden) is een intentieovereenkomst gesloten en is gestart met de bespreking van programma en ontwerp met de Provincie Noord-Holland.
- Er zijn vier locaties aangewezen voor de realisatie van in totaal 200 tijdelijke woningen. Eind 2019 is gestart met de eerste locatie aan de Kanaaldijk (20 woningen).

- Er zijn zeven binnenwijkse ontwikkellocaties (BOL) op gemeentegrond aangewezen voor woningbouw, die samen één programma vormen.
- Het budget voor Startersleningen is aangevuld.
- De Woningmonitor Purmerend 2019 is in september gepubliceerd.
- De gesprekken met de woningcorporaties over ontwikkelingen op de woningmarkt zijn structureel gevoerd.
- In de woningbouwprojecten zijn de thema's levensloopbestendig en natuurinclusief gespreksonderwerpen.
- Maatregelen ter bevordering van doorstroming in de woningvoorraad zijn ter meningsvorming aan de commissie voorgelegd.
- Het thema 'buy to let' is onderzocht, als onderdeel van een bredere inventarisatie van 'alternatief' gebruik van woningen en in december 2019 is dit gepresenteerd tijdens het festival bouwen en wonen voor de raad.
- De Huisvestingsverordening is aangepast met regelgeving voor vergunningplicht rondom omzetting en woningvorming. Er zijn ten behoeve daarvan beleidsregels opgesteld voor de toets op de leefomgeving.
- Voor de regionale discussie over de woonruimteverdeling is in 2019 gewerkt aan een voorstel op hoofdlijnen. Hierover is bestuurlijke consensus bereikt en in het voorjaar 2020 wordt dit voorstel besproken in de 15 gemeenteraden van de regio.
- Purmerend heeft als partner in de MRA (metropoolregio Amsterdam) een Woondeal gesloten met het Rijk. Dit gaat om een langjarige samenwerking om het woningtekort in de regio terug te dringen. Specifiek voor Purmerend is de ontwikkeling van het stationsgebied hierin betrokken.
- De nieuwe invulling van de PostNL locatie is gepresenteerd aan de stad.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-538	-1.251	-1.264	-569	695
Baten	115	177	177	123	-54
Saldo	-423	-1.074	-1.087	-446	641

Het programma Wonen heeft per saldo een voordelige afwijking van € 641.000. Dit komt door € 695.000 lagere lasten en € 54.000 lagere baten.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD WONEN

BV031 - Wonen	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Overig	-54
Totaal Baten	-54
Lasten	
30-30-40 woningen	500
Woonvisie	220
Overig	-25
Totaal Lasten	695

BV031 - Wonen	
Lasten	
30-30-40 woningen	
Deze middelen kunnen door B&W ingezet worden volgens de regels Nota instrumenten woningprogrammering, die in september 2019 in de raad is besproken. 30-30-40 is nadrukkelijk ook ingesteld voor vergoeding van kosten openbare ruimte bij sociale woningbouw indien hier geen projectbijdrage voor komt. Dit om achterstand in de openbare ruimte te voorkomen. In 2019 zijn er geen middelen ingezet voor dit onderdeel. Bij de begrotingsbehandeling 2020 is gesproken	

BV031 - Wonen

over het toevoegen van het restant 2019 aan de reserve woningbouwprogrammering. In navolging hiervan wordt bij de resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag naar 2020 over te hevelen om dit toe te kunnen voegen aan de reserve.

Woonvisie

De uitgaven die zijn gedaan, worden dit jaar gedekt uit incidentele inkomsten. Een onttrekking aan de reserve is dan ook niet noodzakelijk. Deze incidentele inkomsten zijn ontstaan door subsidievestigingen uit voorgaande jaren. Deze hebben namelijk geresulteerd in terugvorderingen.

RESERVES

Reserve Woonvisie

De beoogde onttrekking betrof de dekking voor exploitatiekosten voor de tijdelijke woningen. Hier is in 2019 wel een start mee gemaakt maar deze zijn in 2019 nog niet afgerond. Onttrekking was daardoor niet noodzakelijk. Storting in de reserve heeft wel plaatsgevonden. Het saldo van deze reserve bedraagt daardoor € 1.085.000.

Reserve Woningbouwprogrammering

Voor het restant van 30-30-40 wordt bij de resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag naar 2020 over te hevelen om dit toe te kunnen voegen aan de reserve. Deze reserve bestaat per 1-1-2020.

INVESTERINGEN

In 2019 zijn er geen afwijkingen op de investeringen.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Totaal		

Programma

4

M I L I E U

Portefeuillehouder: P. van Meekeren

Inleiding

Binnen dit programma ligt de focus op het brede thema duurzaamheid, alsmede het terugdringen van milieuhinder door bedrijven, efficiënte afvalverwijdering en energiezuinig gedrag. Tevens is de ambitie om bewoners wijk voor wijk van het aardgas af te koppelen en het verduurzamen van de gebouwde omgeving. Klimaatadaptatie is een thema dat in deze coalitieperiode aan importantie wint.

Wat willen we bereiken

Activiteiten vanuit dit programma richten zich op een goede kwaliteit van het milieu en verwaarloosbare risico's voor de volksgezondheid in Purmerend. Een beperkte belasting van het milieu door de activiteiten van inwoners, bedrijven en instellingen. Gedurende deze coalitieperiode willen we de bestaande woningvoorraad verduurzamen, onder andere door bewoners en eigenaren te faciliteren in het verder verduurzamen van het vastgoed en daarvoor in de jaren 2019 en 2020 subsidies te verlenen voor verduurzamingsmaatregelen in de bestaande woningvoorraad. Tevens willen wij in deze coalitieperiode een plan maken om Purmerend beter klimaatbestendig/klimaatadaptief te laten worden.

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 4.1 Milieu

Alle activiteiten vanuit dit programma richten zich op een goede kwaliteit van het milieu en verwaarloosbare risico's voor de volksgezondheid in Purmerend. Een beperkte belasting van het milieu door de activiteiten van inwoners, bedrijven en instellingen. Een energiezuinige gemeentelijke organisatie, energiezuinige inwoners en bedrijven. Zoveel mogelijk lokale energieopwekking.

De landelijke taakstelling voor 2020 is 75% afvalscheiding en per inwoner per jaar maximaal 130 kg restafval. Met het plan voor de verbetering van afvalscheiding in de laagbouw zijn de eerste stappen gezet om dit te realiseren. Door de aantrekkende economie is de totale hoeveelheid aangeboden afval toegenomen. Het scheidingspercentage zal naar verwachting vrijwel gelijk blijven aan het voorgaande jaar waarin een scheidingspercentage van 57% werd gerealiseerd. Dit scheidingspercentage van 57% is vrijwel gelijk aan dat wat andere vergelijkbare gemeenten hebben bereikt.

Het beoogd maatschappelijk effect voor de afvalverwerking wordt gemeten aan de hand van effectindicatoren afval. Naast het beoogd effect van een stijgend afvalscheidingspercentage vindt beoordeling plaats van de afvalinzameling aan de hand van de Omnibus enquête.

Effectindicatoren Milieu:

	Gerealiseerd 2015	Gerealiseerd 2017	Gerealiseerd 2019
rapportcijfer afvalverwijdering	7,5	7,1	7,3
rapportcijfer ophalen grofvuil	7,5	7,3	7,2
rapportcijfer milieustraat	8,0	8,0	7,9

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 4.2 Duurzaamheid

Het beoogd maatschappelijk effect van duurzaamheid is het behalen van de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs en het terugdringen van de CO2-emissie.

Bestuurlijke producten 2019

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend (2018)	Jaarlijks	Gerealiseerd
Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend (2020)	Jaarlijks	Gerealiseerd
Bodembeleidsplan 2019	per 5 jaar	Gerealiseerd
Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2020-2023	per 4 jaar	* Niet gerealiseerd

* Vanwege de ontwikkelingen m.b.t. Omgevingswet en fusie met de gemeente Beemster heeft het college besloten om de looptijd te verlengen met 3 jaar, versie 2016-2019 blijft geldig tot 2023.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Beleidsveld Milieu

- Alle geplande milieucontroles bij bedrijven op de van toepassing zijnde milieuwet- en regelgeving zijn uitgevoerd. Het asbestdakenverbod wat in 2024 in zou gaan is door de Eerste Kamer afgewezen. De Rijksoverheid wil nu dat eigenaren op vrijwillige basis hun asbestdak verwijderen. In dat kader is de inventarisatie van de aanwezige asbestdaken in Purmerend afgerond en is informatie over verwijdering op de gemeentelijke website gezet. De gemeentewerf heeft ook een werkinstructie opgesteld hoe om te gaan met particulieren die hun golfplaten willen afgeven.
- Om zwerfvuil en afvaldumpingen tegen te gaan, wordt sinds enkele jaren civielrechtelijk opgetreden. Hierbij worden de kosten van het opruimen van het afval daar waar mogelijk op de overtreder verhaald. Dit blijkt succesvol te werken vanwege de hoge mate van betalingsbereidheid en verdere daling van het aantal overtredingen (9% minder in 2019 ten opzichte van 2018).
- De resultaten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en het onderdeel milieu zijn gerapporteerd in het evaluatieverslag van 2019. Jaarlijks krijgen wij van de Omgevingsdienst IJmond een jaarverslag waarin de door hun uitgevoerde activiteiten zijn beschreven.
- Met de Omgevingsdienst IJmond is samengewerkt om bij een aantal garagebedrijven te controleren op de verwerking van bedrijfsafval. Gebleken is dat de afgifte van afvalstoffen bij de kleine garagebedrijven vaak niet correct plaatsvindt. De desbetreffende bedrijven zijn door de gemeente hierop aangeschreven. In 2020 worden bij alle kleine garagebedrijven gerichte (afvalstoffen)controles uitgevoerd.
- Naar aanleiding van een toenemend aantal klachten over geur en geluid van de horecabedrijven op de Koemarkt zijn in 2019 alle horecaondernemingen op de Koemarkt gecontroleerd op bouw- en milieuvoorschriften. Er zijn diverse overtredingen geconstateerd. De meest voorkomende overtreding was het niet op juiste wijze afvoeren van bakdampen. De betreffende horecaondernemingen zijn aangeschreven om de overtredingen te beëindigen en of het nemen van maatregelen.
- In 2019 zijn bij 42 bedrijven gecontroleerd of aanwezige bovengrondse olietanks voldoen aan de milieuregels.

- Klachten met betrekking tot milieuactiviteiten zijn toegenomen ten opzichte van 2018. De meeste klachten gaan over geluid- en geuroverlast afkomstig van horecabedrijven. De klachten zijn op een adequate wijze afgehandeld.
- In 2019 is er een communicatiecampagne gestart gericht op meer bewustwording omtrent afvalscheiding. Daarnaast is er in mei 2019 een goed bezochte "open afvaldag" georganiseerd in samenwerking met HVC-compostering.
- In oktober 2019 is gestart met de pilot gft inzameling hoogbouw bij de flats Ooster- en Westerverne. Hiervoor is er bij elke flat een verzamelcontainer geplaatst die met behulp van een toegangspas voor alle deelnemers te gebruiken is.
- Met basisscholen wordt bekeken hoe gefaciliteerd kan worden in afvalscheiding en educatie. Hiervoor is de afvalstoffenverordening aangepast.
- Het onderzoek naar de kosten en baten van omgekeerd inzamelen is bijna afgerond en zal in het eerste kwartaal van 2020 ter informatie naar de raad gestuurd worden.

Beleidsveld Duurzaamheid

- Er is uitvoering gegeven aan de onderdelen die zijn opgenomen in de Duurzaamheidsagenda 2019-2022 voor zover hiervoor in de begroting middelen zijn opgenomen. Een korte evaluatiehiervan wordt in 2020 aan de gemeenteraad aangeboden.
- Er is onder de eigenaren van de Pilotwijk een deelname bereikt van ruim 90%. In 2019 is inmiddels een deel van de pilotwoningen van het aardgas gegaan. De overige pilotwoningen volgen in de eerste helft 2020. Door het uitvoeren van de pilot Aardgasvrij in Overwhere-Zuid wordt inzicht verkregen hoe verder gegaan kan worden met het aardgasvrij maken van de nog 10.000 woningen in Purmerend. Er is subsidie verleend voor duurzaamheidsinvesteringen, die niet op korte en/of middellange termijn rendabel zijn. Daarnaast is een eerste bijdrage geleverd aan de invulling van de Regionale Energie Strategie (RES) Zaanstreek Waterland.
- Het subsidieplafond van de gemeentelijke subsidieregeling verduurzaming particuliere woningen was binnen een half jaar bereikt. Dit kwam vooral door particuliere aanbieders van zonnepanelen die in hun benadering bewoners overgehaald hebben tot aanschaf van zonnepanelen. Na het bereiken van het subsidieplafond werd intensief gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een Duurzaamheidslening te benutten voor het financieren van zonnepanelen. Ook dit kredietplafond werd binnen enkele maanden bereikt.
- Er was veel belangstelling voor de Duurzaamheidsevenementen. De Duurzaamheidsbeurs vond in 2019 plaats in de Beemster. Hoewel deze goed werd bezocht waren er minder bezoekers dan in 2018 toen het in Purmerend werd gehouden. Dit lag niet aan de organisatie van het evenement maar door de gunstigere ligging van Purmerend in de regio. Ook de Solarbotenrace in Purmerend werd druk bezocht en de activiteiten hieromheen waren eveneens zeer geslaagd.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-10.194	-11.146	-12.072	-11.995	77
Baten	11.805	12.413	17.686	17.958	272
Saldo	1.611	1.267	5.615	5.963	349

Het programma Milieu heeft per saldo een voordelige afwijking van € 349.000. Dit komt door € 77.000 lagere lasten en € 272.000 hogere baten.

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
BV041 Milieu					
Lasten	-10.194	-11.146	-10.952	-10.763	189
Baten	11.805	12.413	12.594	12.494	-101

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
	1.611	1.267	1.643	1.731	88
BV042 Duurzaamheid					
Lasten	0	0	-1.120	-1.232	-112
Baten	0	0	5.092	5.465	373
	0	0	3.972	4.233	261

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD MILIEU

BV041 - Milieu					
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)					
Baten					
Baten afvalstoffenheffing					-41
Inkomsten afvalstromen					-77
Overig					17
Totaal Baten					-101
Lasten					
Apparaatskosten afvalbeheer					355
Inzameling- en verwerkingskosten					-143
Voorziening afvalstoffenheffing					-94
Overig					71
Totaal Lasten					189

BV041 - Milieu	
Baten	
Baten afvalstoffenheffing	
Er zijn minder inkomsten in het kader van de afvalstoffenheffing gerealiseerd dan geraamd door het effect op het aantal aansluitingen uit areaaluitbreiding en leegstand.	
Inkomsten afvalstromen	
Er zijn minder inkomsten gerealiseerd dan geraamd uit afvalstromen door marktwerking. Het betreft hier met name een lagere prijs voor papier.	
Lasten	
Apparaatskosten afvalbeheer	
Op basis van de huidige capaciteit is € 355.000 minder aan apparaatskosten doorbelast ten opzichte van de begroting.	
Inzameling- en verwerkingskosten	
Er waren hogere inzameling- en verwerkingskosten dan geraamd door de combinatie van areaalgroei (tonnage) en prijsontwikkeling.	
Voorziening afvalstoffenheffing	
De dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing van het voordelig saldo over 2019 op afvalbeheer betreft € 94.080. Dit saldo wordt betrokken bij de tariefstelling afvalstoffenheffing 2021.	

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD DUURZAAMHEID

BV042 - Duurzaamheid	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Duurzaamheidsinitiatieven	55
Duurzaamheidsloket	22
Groene daken en gevels	50
Pilot aardgasloos	156
Regionaal energiebesparingsprogramma	58

BV042 - Duurzaamheid	
Overig	32
Totaal Baten	373
Lasten	
Regionaal energiebesparende maatregelen	-146
Overig	34
Totaal Lasten	-112

BV042 - Duurzaamheid	
Baten	
Duurzaamheidsinitiatieven	
<p>Voor het duurzaamheidsloket is door de raad met de resultaatbestemming 2018 bij de vaststelling van de jaarstukken 2018 € 30.000 beschikbaar gesteld voor het opzetten van een duurzaamheidsloket. Hiervan is in 2019 € 8.500 besteed. Het nog niet bestede bedrag van € 21.500 zal in 2020 besteed worden. Hiervoor zal een voorstel bij de bestemming van het resultaat 2019 ingediend worden om deze middelen over te hevelen naar 2020.</p>	
Duurzaamheidsloket	
<p>Bij de resultaatbestemming 2018 heeft de raad een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld voor de realisatie van een duurzaamheidsloket. In 2019 is gestart met de realisatie en zal in 2020 operationeel worden. In 2019 is € 8.000 besteed.</p>	
Groene daken en gevels	
<p>Bij de resultaatbestemming 2018 is door de raad een budget van € 50.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek naar stimulering van groene daken en gevels. Dit onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden en zal in 2020 uitgevoerd worden.</p>	
Pilot aardgasloos	
<p>In 2019 is stevig geïnvesteerd in het aardgasloos maken van wijken in Purmerend. Hiervoor is door de raad bij de resultaatbestemming 2018 een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld. Van dit budget is € 156.000 nog niet besteed, omdat dit project langer duurt dan een jaar. In 2019 is een start gemaakt met het aardgasloos maken van 95 woningen. De werkzaamheden lopen nog door in 2020. Bij de resultaatbestemming 2019 zal dan ook voorgesteld worden dit restantbudget over te hevelen naar 2020.</p>	
Regionaal energiebesparingsprogramma	
<p>Van de provincie Noord Holland € 203.852 subsidie ontvangen voor de regiofunctie, die de gemeente Purmerend voor het programma energiebesparende maatregelen uitvoert. Van dit bedrag is conform de subsidievoorwaarden € 146.000 doorgesluisd naar de regiogemeenten. Het resterend bedrag van € 58.000 zal in 2020 besteed worden. Via een voorstel tot bestemming van het resultaat 2019 zal voorgesteld worden deze middelen over te hevelen naar 2020.</p>	
Lasten	
Regionaal energiebesparende maatregelen	
<p>In 2019 is subsidie van de provincie Noord Holland ontvangen voor energiebesparende maatregelen. De gemeente Purmerend heeft hiervoor een regiofunctie en ontvangt ook de subsidies voor de omliggende gemeenten. Deze subsidie is doorgesluisd naar deze gemeenten. Dit is niet geraamd, waardoor de doorbetaling leidt tot een niet geraamde afwijking van € 146.000 (zie ook baten).</p>	

RESERVES

Reserve Duurzaamheid

Voor duurzaamheid is een reserve gevormd om de rijksbijdragen en provinciale bijdragen te reserveren voor projecten in de komende jaren. In totaal is in 2019 € 6.988.000 gestort in deze reserve. Dit bedrag bestaat uit de 1e en 2e tranche doeluitkering aardgasvrij uit de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds.

VOORZIENINGEN

Voorziening afvalstoffenheffing

Per jaareinde 2018 was € 469.000 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2019 € 313.000 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2019. Door een positief resultaat over 2019 is € 94.000 aan de voorziening afvalstoffenheffing toegevoegd. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2019 € 250.000.

INVESTERINGEN

In dit programma zijn in 2019 geen afwijkingen bij de investeringen.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Subsidies particulieren duurzaamheidsagenda	-230	0

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Budget duurzaamheid en duurzaamheidsinitiatieven uit resultaatbestemming 2018	-1.120	
2e Tranche doeltuikering aardgasvrij Algemene uitkering gemeentefonds		5.092
Bijdrage provincie Noord Holland regionaal energiebesparingsprogramma		204
Bijdrage provincie Noord Holland pilot aardgasvrij		160
Totaal	-1.120	5.456

Programma

5

B E R E I K B A A R H E I D

Portefeuillehouder: E. Tijmstra

Inleiding

De gemeente streeft ernaar dat iedere Purmerender zich eenvoudig kan verplaatsen, uiteraard binnen redelijke grenzen van reistijd en kosten. De benodigde infrastructuur moet veilig en duurzaam zijn en houdt rekening met de leefbaarheid. De groei van het aantal woningen in de stad vraagt om een brede afweging in het faciliteren van huidige gebruik van infrastructuur en de verwezenlijking van toekomstige ambities. Bij deze afweging is het gesprek met inwoners, bedrijven en ontwikkelaars essentieel.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 5.1 Bereikbaarheid

Purmerend kent een goed functionerende, veilige en duurzame infrastructuur voor alle manieren van vervoer, binnen randvoorwaarden van een prettige fysieke leefomgeving. De stad intensiveert en groeit, waarbij bereikbaarheid in en om de stad voor de korte en lange termijn goed geregeld zijn. Zij is flexibel en levert maatwerk in de bereikbaarheidsoplossingen die rondom (grote) binnenstedelijke (her)ontwikkelingsvraagstukken spelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Besluitvorming variantenstudie en financiering Corridorstudie Amsterdam - Hoorn A7 - inpassing Purmerend
- Vaststelling Structuurvisie Corridor Amsterdam - Hoorn
- Opstarten ontwikkelagenda Hoornse Lijn
- Parapluplan Parkeernormen Purmerend 2018
- Leefbaarheidstoets parkeren naar aanleiding van ontwikkelingen in de woningmarkt (woningsplitsing)
- Vaststelling Verkeersplan 2040
- Parkeermaatregelen Binnenstad en omgeving
- Tijdelijke parkeerterreinen (Wagenweggebied en Stationsweg)
- Locatiekeuze parkeervoorziening – Stadhuisgarage
- Openstelling Claxonate 24u p/d
- Veiligheidsmaatregelen omgeving VV Wherevogels
- Aanleg plateaus Wagenweg inclusief verkeersbesluit 30 km/u zone
- Aanleg diverse laadpalen op aanvraag
- In 2019 is via een uitgebreid participatietraject input opgehaald voor inbreng in het Programma van Eisen (PvE) voor de nieuwe busconcessie Zaanstreek Waterland die eind 2021 van start gaat. Eind oktober is het PvE vastgesteld en in november is de aanbesteding opengesteld voor inschrijving. In de zomer van 2020 is de gunning voorzien.

- In het kader van de nieuwe concessie Zaanstreek-Waterland 2022 is het convenant Beschikbaarheid Infrastructuur in nauw overleg met de Vervoerregio Amsterdam uitgewerkt. In dit convenant wordt de beschikbaarheid van de weg infrastructuur vastgelegd gedurende de looptijd van de nieuwe Concessie Zaanstreek Waterland.
- In 2019 is een start gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden om verschillende laadlocaties voor elektrische bussen voor de nieuwe busconcessie te realiseren.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-2.569	-2.672	-2.839	-3.001	-162
Baten	2.992	2.289	2.567	2.551	-15
Saldo	423	-383	-272	-450	-178

Het programma Bereikbaarheid heeft per saldo een nadelige afwijking van € 178.000. Dit komt door € 162.000 hogere lasten en € 15.000 lagere baten.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD BEREIKBAARHEID

BV051 - Bereikbaarheid	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Overig	-15
Totaal Baten	-15
Lasten	
Verkeersveiligheid en parkeren	-234
Overig	72
Totaal Lasten	-162

BV051 - Bereikbaarheid	
Lasten	
Verkeersveiligheid en parkeren	
Bereikbaarheid en in het bijzonder het parkeerbeleid stond in 2019 volop in de schijnwerpers. Hierdoor zijn veel meer uren verantwoord dan geraamd, o.a. door het aantrekken van noodzakelijke externe expertise. De urenbesteding heeft te maken met diverse onderwerpen op het gebied van verkeersveiligheid, de parkeermaatregelen in het centrumgebied en de aanpassingen van de verordening parkeertarieven. In totaal betekent dit een overschrijding van de lasten met € 345.000. Daartegenover staat dat € 70.000 minder werd besteed aan externe onderhoud installaties en € 38.000 minder besteed aan onderzoek voor veiligheid rondom scholen.	

RESERVES

Reserve Parkeren

Bij raadsbesluit 1472099 van 26-6-2019 is een reserve parkeren ingesteld. Deze bestemmingsreserve wordt gevoed door het geraamde voordelige verschil tussen opbrengsten en kosten van de genomen parkeermaatregelen per 1-10-2019. In 2019 is conform de begroting € 33.416 gestort in de reserve.

INVESTERINGEN

Vorbereidingskrediet locatiekeuze parkeergarage

Bij raadsbesluit 1477110 van 26-6-2019 is een voorbereidingskrediet van € 200.000 beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een parkeergarage voor het stadhuis. Hiervan is in 2019 € 130.000 besteed. Het resterende deel zal in 2020 besteed worden.

STRUCTURELE EFFECTEN

In dit programma zijn geen structurele effecten.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Externe expertise parkeermaatregelen	-83	0
Totaal	-83	0

Programma

6

BEHEER OPENBARE RUIMTE

Portefeuillehouder: E. Tijmstra

Inleiding

Purmerend is volop in beweging en dat is zichtbaar in de openbare buitenruimte. Er wordt hard gewerkt om het behoud van een prettige en veilige leefomgeving te waarborgen. De openbare ruimte bestaat uit groenvoorzieningen, wegen, bruggen, openbare verlichting en riolering. Deze worden op een door de gemeenteraad afgesproken beeldkwaliteitsniveau onderhouden, om te zorgen voor een prettige en veilige leefomgeving. De gemeente heeft de wettelijke taak om het afval- en hemelwater veilig af te voeren en de kwaliteit te waarborgen. Ook de zorg voor deze watertaken is ondergebracht in dit programma. Daarnaast maakt dierenwelzijn onderdeel uit van dit programma.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 6.1 Beheer openbare ruimte

De leef- en belevingswereld van de openbare ruimte door Purmerenders staat voorop. Purmerenders zijn betrokken en nemen zelf initiatieven op het gebied van groen, straatmeubilair en verhardingen. Beheer en onderhoud worden met inspraak van bewoners en op gedegen wijze uitgevoerd. Door de nieuwe aanbestedingen voor groenonderhoud en onkruid op verharding zijn wij in staat geweest het gewenste niveau (B) te bereiken. Er is veel waardering voor de openbare ruimte en ernstige vervuiling en/of vandalisme komen relatief weinig voor.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Er is een nieuw systeem in gebruik genomen (de MOR-app) waarmee het voor inwoners gemakkelijker is om een melding te doen van schades, gebreken en andere zaken die de aandacht vragen in de openbare ruimte. Binnen de organisatie gebruiken we het systeem om de meldingen op een slimme manier bij het juiste team af te leveren en vervolgens af te handelen. Dit helpt ons om snel op een melding te reageren en deze ook adequaat af te handelen. Ook de samenwerking met afdeling Handhaving verloopt daarbij goed: dumpingen/onrechtmatigheden worden snel en adequaat met elkaar afgestemd en verholpen.
- Met de totstandkoming van de aanbesteding voor regulier groenonderhoud is de frequentie van het schoffelen en maaien verhoogd. Hierdoor zijn wij in staat geweest het onderhoudsniveau van C-niveau naar B-niveau te brengen. Ook hebben op een aantal plaatsen omvormingen plaatsgevonden binnen de bestaande middelen en is een pilot gestart met mobiel groen.
- Door de extreme hitte in de zomer van 2019 is er extra personele inzet nodig geweest voor watergeven van bomen en zomerbloeiers zoals hanging baskets en bloembakken.
- In 2018 is een begin gemaakt met het duurzaam verwerken van slotmaaisel van het HHNK. In 2019 hebben wij van de productie hiervan 500m³ compost op diverse plaatsen in Purmerend gebruikt.

- In voorbereiding op het voorjaar van 2020 zijn er maatregelen en voorbereidingen getroffen om overlast van de eikenprocessierups zoveel mogelijk te voorkomen. Er zijn vlermuis- en mezenkasten (natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups) opgehangen die meehelpen te voorkomen dat de rupsen zich ontwikkelen en verspreiden over bomen in de stad.
- De samenwerking met Werkom is verder geïntensiveerd. Hierbij is met name gekeken naar piek- en dal-momenten om tot de meest optimale personele inzet te komen op de momenten dat het ook kan worden waargemaakt. De focus ligt op het waarborgen van de kwaliteit van het cyclisch onderhoud waarbij een permanente bezetting van belang is.
- Bij het tegengaan van onkruid op verharding is gestart met het werken op beeldkwaliteit in plaats van werken op frequentie. Het gewenste beeldkwaliteitsniveau B wordt jaarrond gehaald. Op moeilijk bereikbare plaatsen wordt gebruik gemaakt van heet water in plaats van borstelen.
- In het kader van duurzaamheid, verminderde arbeidsbelasting en mogelijke overlast naar bewoners is veel mechanisch gereedschap (o.a. bladblazers en bosmaaiers) vervangen door elektrisch gereedschap.
- Binnen het team van Garantiebanen zijn 3 nieuwe medewerkers gestart (mei '19) en staan er 2 medewerkers op het punt om uit te stromen naar een reguliere baan.
- Het fietspad aan de Purmersteenweg en Het Achterom zijn geasfalteerd.
- De Gedempte Singelgracht, Hoornselaan, Dr. J.M. den Uyllaan en de Vleetstraat zijn opnieuw (gedeeltelijk) geasfalteerd.
- Er heeft een reconstructie plaatsgevonden van diverse wegen zoals de Ploegstraat en Koggeland.
- Er zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd naar aanleiding van twee calamiteiten aan de Laan der Continenten en de Weteringstraat. Daarbij zijn de geplande onderhoudswerkzaamheden naar voren gehaald en ook direct uitgevoerd.
- Er is in de wijk Overwhere gestart met de rioolvervanging in het eerste deelgebied van de Pilot Aardgasvrij. De woningen zijn aangesloten op een gescheiden rioolstelsel en op stadsverwarming.
- Aan de Bierkade is onderzoek gedaan naar de vervanging van de onder- en bovengrondse infrastructuur. De werkzaamheden zijn in kaart gebracht en worden in 2020 en 2021 uitgevoerd.
- Er zijn twee gemalen gerenoveerd en het groot onderhoud van zes grote gemalen is aanbesteed. De werkzaamheden hiervoor zullen in de periode van 2020 tot en met 2023 plaatsvinden.
- Er zijn 24 houten bruggen vervangen voor composiet. Dit draagt bij aan een duurzamer areaal.
- Er is in totaal 2,6 kilometer beschoeiing vernieuwd.
- Voor het regulier onderhoud aan de Beemsterbrug zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd naar de staat van de constructie. Deze onderzoeken zijn bijna afgerond. De resultaten hebben ertoe geleid dat het regulier onderhoud wordt omgezet naar groot onderhoud, dat in 2021 uitgevoerd gaat worden.
- Er zijn twee verkeersregelinstallaties (VRI's) vervangen: kruising Aziëlaan/Gangeslaan en Gorslaan/Linneauslaan.
- In 2019 is een flinke hoeveelheid conventionele verlichting vervangen voor LED-armaturen. Zo is de gehele Stekeldijk voorzien van 20 nieuwe lantaarnpalen met LED-verlichting.
- Er zijn 5 PRIS-panelen (parkeerroute informatie systemen) geplaatst, waardoor het voor bezoekers aan de binnenstad makkelijk is de parkeergarages te vinden.
- In Purmer Noord zijn 800 verkeersborden vervangen.
- Er zijn 14 speelplekken vervangen.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-22.112	-21.606	-22.493	-22.442	51
Baten	8.194	7.950	7.908	7.683	-225
Saldo	-13.918	-13.656	-14.585	-14.759	-174

Het programma Beheer openbare ruimte heeft per saldo een nadelige afwijking van € 174.000. Dit komt door € 51.000 lagere lasten en € 225.000 lagere baten.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD BEHEER OPENBARE RUIMTE

BV061 - Beheer openbare ruimte	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Begraafplaatsen	-88
Gronddepot	-61
Overig	-76
Totaal Baten	-225
Lasten	
Apparaatskosten groen	-419
Apparaatskosten rioolbeheer	139
Voorraad openbare verlichting	-227
Voorziening rioolheffing	-424
Werkzaamheden groen	102
Werkzaamheden kunst & waterwerken	371
Werkzaamheden riolering	329
Werkzaamheden wegen	218
Overig	-38
Totaal Lasten	51

BV061 - Beheer openbare ruimte
Baten
Begraafplaatsen
Zowel bij de begraafplaats als de aula is sprake van lagere inkomsten dan begroot. Dit is een trend die al een aantal jaar zichtbaar is. Bij de aula is achterstallig onderhoud van het gebouw, het ontbreken van airconditioning en de gedateerde inrichting een oorzaak.
Gronddepot
Een balanscorrectie van de voorraad grond zorgt voor een nadeel op de inkomsten gronddepot. Bij eerdere voorraadbepalingen is er van uitgegaan dat ook de waarde van de grond buiten depot daar deel van uit moest maken. Dit betreft echter vrijkomende grond als gevolg van grondexploitatie. De grond wordt ter plekke opgeslagen in afwachting van hergebruik binnen de grondexploitatie of verkoop in geval de grond niet meer binnen de grondexploitatie nodig blijkt. De opbrengst van deze grond komt dan ten goede aan de grondexploitatie en niet aan het gronddepot.
Lasten
Apparaatskosten groen
Op apparaatskosten is € 419.000 meer doorbelast dan begroot, doordat er meer capaciteit benodigd was voor met name het wegwerken van achterstanden in het groen en voor vervanging van langdurig zieken. Ook heeft de begeleiding van Werkom meer tijd gekost dan gepland.
Apparaatskosten rioolbeheer
Op basis van de huidige capaciteit is € 139.000 minder aan apparaatskosten doorbelast ten opzichte van de begroting.
Voorraad openbare verlichting
Bij het controleren van de voorraad openbare verlichting is gebleken dat de voorraad per jaareinde 2019 te hoog gewaardeerd stond op de balans. Een bedrag van € 227.000 is afgeboekt ten laste van de exploitatie openbare verlichting en betreft met name niet of niet volledige verwerking van afgiften uit het verleden.
Voorziening rioolheffing
Bij jaareinde 2019 is het voordelig saldo van € 424.000 gedoteerd aan de voorziening rioolheffing. Dit voordeel is ontstaan door lagere apparaatskosten (o.b.v. een nieuwe procentuele verdeling) en vertraagde/uitgestelde rioleringswerkzaamheden en een mutatie in de stelpost t.b.v. aansluiting kosten niveau GRP.
Werkzaamheden groen

BV061 - Beheer openbare ruimte

Bij Turap 1-2019 is € 118.000 aangevraagd voor het vervangen van bomen in verharding wegens wortelopdruk. Hiervan is slechts een klein deel van € 16.000 uitgevoerd. Er is vertraging ontstaan door PFAS onderzoek en bewonersbezwaren. Het vervolg van de werkzaamheden zal in 2020 worden uitgevoerd ten laste van het resterende budget ad € 102.000.

Werkzaamheden kunst & waterwerken

Het areaal kunst- en waterwerken is tot op heden ad hoc beheerd. Beheermaatregelen werden ingezet als er klachten waren of als er geconstateerd werd dat de veiligheid in het geding kwam. Gevolgen van deze jarenlange strategie is dat er ook voor 2019 een achterstand in onderhoud is (onderschrijving € 371.000). In 2019 is het beheerprogramma iASSET aangeschaft en geïmplementeerd en in 2020 zal het gehele areaal risico-gestuurd geïnventariseerd worden om een goed beeld te krijgen van de huidige staat van het areaal.

Werkzaamheden riolering

Lagere lasten rioleringswerkzaamheden door enerzijds het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) dat eind maart 2019 is vastgesteld, waardoor later in het jaar werd aangevangen met rioleringswerkzaamheden. Anderzijds zijn rioleringswerkzaamheden vertraagd in samenhang met uitgestelde projecten voor wegen.

Werkzaamheden wegen

Een groot deel van de onderschrijving aan de lastenzijde is ontstaan doordat de projecten herinrichting Overwhere en Wheermolen vanwege de verdere uitrol van het programma Purmerend Aardgasvrij zijn doorgeschoven naar 2020. Het totale areaal aan verharding, met uitzondering van de halfverharde paden, is eind 2019 geïnspecteerd. Deze inspectie leverde een actueel, betrouwbaar en compleet beeld op van het areaal aan wegen. Naar aanleiding van deze visuele inspectie moet in 2020 de maatregeltoets uitgevoerd worden.

RESERVES

In dit programma zijn geen mutaties in reserves.

VOORZIENINGEN

Voorziening gemeentelijke watertaken

Conform het BBV (middelen voor derden bestemd, in dit geval voor het onderhoud aan het rioolstelsel) dient een positief saldo terug te vloeien naar de burger voor tariefegalisatie. Deze gelden (€ 1.013.000) hebben we eind 2019 overgeheveld naar de voorziening gemeentelijke watertaken. Na saldering van doorgeschoven werk uit voorgaande jaren komt de voorziening per 31 december 2019 op € 2.191.000.

Voorziening begraafrechten

Doel van deze reserve is het egaliseren van meerjarig afgekochte begraafrechten. Jaarlijks valt een evenredig deel van de afgekochte termijn vrij uit de inkomsten van grafrechten. De meerjarig afgekochte grafhuur in 2019 bedraagt € 119.000 en is toegevoegd aan de reserve. Uit de reserve valt jaarlijks een termijnbedrag van € 161.000 vrij conform de begroting. Het saldo van de reserve bedraagt per 31 december 2019 € 1.307.000.

INVESTERINGEN

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Balanscorrectie voorraad grond	- 61	0
Balanscorrectie voorraad openbare verlichting	-227	0
Omvormen groen	-134	0
Totaal	-422	0

Programma

7

R U I M T E L I J K E O R D E N I N G

Portefeuillehouders: T. Kroese, E. Tijmstra, P. van Meekeren en M. Hegger

Inleiding

De gemeente streeft naar een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving voor alle Purmerenders, met een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en verblijven. Daartoe jaagt de gemeente zelfstandig en samen met initiatiefnemers ontwikkelingen in de stad aan. Afweging van belangen vindt plaats als het gaat om aanpassingen in het gebruik van gronden en opstallen. De gemeente maakt keuzes en weegt daarbij alle belangen af zoals bijvoorbeeld woningnood, openbare ruimte, mobiliteit, leefbaarheid van buurten en duurzaamheid. Zij betreft bij die belangenafweging haar inwoners, bedrijven, investerende en ontwikkelende (markt)partijen en overige deelnemers en werkt met hen aan actuele ruimtelijke plannen.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 7.1 Ruimtelijke ordening

Purmerend is een hoogwaardig en duurzaam ingerichte stad met een sterke samenhang tussen de historische binnenstad en de wijken, de wijken onderling en de omliggende regio. Purmerend intensificeert en groeit verder naar een compacte en volwaardige woonstad. Zij initieert, stimuleert en werkt mee aan ruimtelijke planvorming en staat voor maatwerk op het gebied van flexibiliteit, rechtszekerheid en ruimtelijke kwaliteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Beleidsveld Ruimtelijke Ordening

- Als gevolg van programma Purmerend2040 is in 2019 de ontwikkeling van de stad goed op stoom gekomen. Voor de verschillende gebieden zijn, vooral gericht op woningbouw, de mogelijkheden geïnventariseerd. Voor het stationsgebied, door de MRA aangewezen als één van de sleutelgebieden, is een visie voorbereid. In de (directe) nabijheid van station Purmerend zijn in totaal zo'n 6.000 woningen mogelijk. Met de monitor programma Purmerend2040 is eind 2019 de stand van zaken opgemaakt. In combinatie met de locaties aan de randen van Purmerend is het haalbaar om 10.000 woningen tot 2040 aan het woningbestand toe te voegen op grondgebied van Purmerend/Zuidoostbeemster. Zodoende is de raad voorgesteld niet langer scenario C 'nieuwe uitleglocatie zoeken met als voorkeur: Wormer-Oost' aan te houden. De monitor geeft - op hoofdlijnen - een beeld van de ruimtelijke ontwikkeling(en) in en van Purmerend en kan aangemerkt worden als één van de bouwstenen om te komen tot een nieuwe Omgevingsvisie. Het voor 2019 toegezegde plan van aanpak Omgevingsvisie is vertraagd vanwege afstemming gelet op de komende fusie met gemeente Beemster, maar is in 2019 wel voorbereid. De invoering en de implementatie van de Omgevingswet is door de klankbordgroep fusie genoemd als één van de onderwerpen, waarop gemeenten Purmerend en Beemster gezamenlijk kunnen optrekken. Het harmoniseren van deze processen vraagt veel tijd en energie.

- De verwachte datum voor inwerkingtreden van de Omgevingswet is uitgesteld, de datum is nog niet bekend. In 2019 is de fase van implementatie ingegaan, waarbij de (ambtelijke) organisatie op alle onderdelen (zelf) de aandacht heeft gericht op de effecten van die wet op de werkzaamheden. Het betreft een transitie van het omgevingsrecht, die tot 2029 doorloopt. Aandacht is besteed aan acties, die minimaal noodzakelijk zijn, om vanaf 1 januari 2021 daadwerkelijk met de (alsdan) ingevoerde Omgevingswet aan de slag te kunnen. Op dat moment moeten we bijvoorbeeld voorbereid zijn om met het nieuwe landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) te kunnen werken. Hiervoor is in 2019 het systeem aanbesteed voor de afhandeling van vergunningaanvragen. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor het nieuwe systeem om de Omgevingswetbesluiten (w.o. de nieuwe omgevingsvergunningen, de zgn. 'opa's) te kunnen maken, bekendmaken en aanbieden aan het DSO.
- De regionale samenwerking binnen de MRA en Zaanstreek-Waterland gaat onverminderd voort. Binnen de MRA zijn in 2019 negen sleutelgebieden geselecteerd, die een belangrijke status hebben o.a. op het gebied van de versnelling van de woningbouwopgaven, bereikbaarheid en kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Het stationsgebied van Purmerend is één van deze gebieden, dat hierdoor een flinke impuls heeft gekregen. Het resultaat daarvan is, dat Purmerend meer en betere positie heeft in gesprekken en overleg met stevige partners als Rijk en NS. Ook is er in 2019 uitdrukkelijk voor gekozen om onze regio verder te ontwikkelen in samenhang met Zaanstad, Edam-Volendam en Hoorn. Vanuit de gedachte van partnerschap in en met onze regio is regelmatig het belang van de Hoornse Lijn en de verbinding tussen de MRA en Noord-Holland Noord benadrukt. Dit om de (ruimtelijke) opgaven waar wij voor staan nog beter in de samenhang te realiseren. In het najaar is de startnotitie RES NHZ door de raad vastgesteld. De inschatting is, dat regionaal de energietransitie ruimtelijk flink van invloed zal zijn.
- De gemeenteraad heeft in 2019 diverse nota's vastgesteld. Dat zijn: 1. de Nota Grondbeleid, 2. de Nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend (GKP) en 3. de Nota Kaders en instrumenten woningbouwprogrammering (Spelregels 30-30-40). Daarnaast zijn de Nota omgevingskwaliteit en een cultuurhistorische verkenning over droogmakerij De Purmer aan de raad aangeboden. Binnen programma Purmerend2040 is ook nog de visievorming opgepakt 1. voor de leefbare stad en 2. op economisch gebied.
- Overeenkomstig de nota Grondbeleid bieden we jaarlijks het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) ter vaststelling aan de gemeenteraad aan. De effecten van het MPG zijn verwerkt in deze jaarrekening. Dit MPG wordt vastgesteld voorafgaande aan de besluitvorming over de jaarrekening. In dat programma wordt verslag gedaan over door de gemeente in exploitatie genomen gronden. Naast een financieel verslag is daarbij ook een inhoudelijke toelichting op de stand van zaken over de projecten, waarbij faciliterend grondbeleid aan de orde is.
- De nieuwe nota grondbeleid is niet een traditionele nota, maar betreft o.m. een afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. De wijziging is ingegeven door dat Purmerend niet veel eigen grond meer heeft en voor veel ruimtelijke ontwikkelingen afhankelijk is van particuliere initiatieven. Dit vraagt inzet van andere ruimtelijke instrumenten, maar vooral ook een andere houding en gedrag. Dat betekent ook een actieve(re) houding als het gaat om instrumenten, die deze gewijzigde houding (kunnen) ondersteunen. In 2019 is bijvoorbeeld voorkeursrecht (Wvg) gevestigd op gronden, die zijn gesitueerd binnen het stationsgebied. Voor een toelichting op de lopende projecten wordt verwezen naar het MPG. Daarnaast is veel tijd gestoken in de realisatie van 200 tijdelijke woningen op 4 locaties in de stad.
- Voor beheer heeft Purmerend een set aan actuele bestemmingsplannen. Bij nieuwe ontwikkelingen in strijd met een geldend bestemmingsplan stellen we een nieuwe planologische regeling vast; een zogenaamd projectbestemmingsplan. De mate van (rechts)zekerheid, die we aan inwoners en bedrijven garanderen door een bestemmingsplan is (steeds meer) per en door de situatie bepaald. Ongelijkheid bestaat en is uitlegbaar. De eigen kracht van de gemeenschap proberen we daarbij nadrukkelijk ook aan te boren.
- Waar nodig is voor bedrijvenpark Baansteer-Noord gebruik gemaakt van de door de raad afgegeven (algemene) verklaring van geen bedenkingen (v.v.g.b.). Eind 2019 is met de raad van gedachten gewisseld over mogelijke middelen om bouwhoogten in de binnenstad anders te regelen. In dat verband is een voorkeur uitgesproken voor een algemene regeling, zoals vastgesteld voor bedrijvenpark Baansteer-Noord.
- De volgende, planologische maatregelen zijn in voorbereiding genomen, in de ontwerpfase, dan wel vastgesteld door de gemeenteraad of door het college van burgemeester en wethouders.

soort maatregel	onderwerp	fase
bestemmingsplan (project)	Hotel Kom A7	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Locatie PostNL	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	De Vijfhoek	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Overweerse polderdijk 4	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Purmerland 14	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Spoorzone Burg. D. Kooimanweg (Wagenweggebied)	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Wagenweg 10 f/g	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Meeuwstraat 2	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Westerdraay (groenbestemming)	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Gorslaan 10	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Vurige Staart: tankstation/Carex	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Kwadijkerpark 2020	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Tarwestraat	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Westerweg 39	in voorbereiding
bestemmingsplan (project)	Verwijderen LPG-verkooppunt Wagenweg 7	ontwerp
v.v.g.b.	Westerweg 27	in voorbereiding
v.v.g.b.	Westerweg 36A	in voorbereiding
v.v.g.b.	Lichtmasten FC Purmerend	ontwerp
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	KSC International B.V.	in voorbereiding

soort maatregel	in 2019 vastgesteld door raad of door B&W	fase
bestemmingsplan (project)	Wheerlicht/Churchillhof	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Purmerweg 19 - 21 2018	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Medisch centrum met appartementen De Graeffweg 2019	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Brantjesoever 2019	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Wagenweg 9 - 2019	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Appartementengebouw Westerweg 60 - 2019	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Brantjesstraat 2018	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Dopsloot - 2019 Wooncompagnie (Wagenweggebied)	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Wheermolen-West, 4e fase 2018	onherroepelijk
bestemmingsplan (project)	Kwadijkerpark 2019 (Prinsenstichting)	onherroepelijk
bestemmingsplan (facet)	Parapluplan Parkeernormen Purmerend 2018	onherroepelijk
bestemmingsplan (algemeen)	Reparatie Wheermolen 2012 - tankstation en groenstroken 2016	beroep R.v.S.
voorbereidingsbesluit 2019 (verlenging)	Wagenweggebied	in werking
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	BEE Investments B.V. (Van Mossel Peugeot / Citroën)	onherroepelijk
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	Sunforce B.V. / Knook Totaaltechniek B.V.	onherroepelijk
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	Home! Onroerend Goed/Louwman Purmerend	onherroepelijk

soort maatregel	in 2019 vastgesteld door raad of door B&W	fase
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	Van de Enghel Automobiel Associatie	onherroepelijk
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	Beheermaatschappij P.M.A. Janssens B.V. (JE Bouw B.V.)	onherroepelijk
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	Groenhart Group B.V.	onherroepelijk
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	Fa. Burger & Co.	onherroepelijk
v.v.g.b. (algemeen/Bano)	SVP Productie B.V.	beroep rechtbank Noord-Holland
divers	tijdelijke woningen (200) op meerdere locaties	in ontwikkeling / uitvoering

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-26.716	-24.981	-34.522	-22.370	12.152
Baten	24.857	22.938	32.045	27.049	-4.996
Saldo	-1.859	-2.043	-2.477	4.679	7.156

Het programma Ruimtelijke Ordening heeft per saldo een voordelige afwijking van € 7.156.000. Dit wordt veroorzaakt door € 12.152.000 lagere lasten en € 4.996.000 lagere baten.

AFWIJINGEN BELEIDSVELD RUIMTELIJKE ORDENING

BV071 - Ruimtelijke ordening	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Erfpacht Rugby Club Waterland	244
Lagere baten faciliterend grondbeleid	-5.178
Overig	-62
Totaal Baten	-4.996
Lasten	
Extra capaciteit visieontwikkeling	-137
Extra personele inzet vastgoed	-180
Grondexploitaties	6.848
Lagere lasten faciliterend grondbeleid	5.762
Overig	-141
Totaal Lasten	12.152

BV071 - Ruimtelijke ordening
Baten
Erfpacht Rugby Club Waterland
Er is een nieuw erfpachtrecht gevestigd voor de Rugby club met een grondwaarde van € 244.000, wat niet geraamd was. De bate is incidenteel.
Lagere baten faciliterend grondbeleid
De kosten die de gemeente maakt voor het faciliterende grondbeleid komen tot uitdrukking in de rekening van baten en lasten. De doorberekening van de kosten aan private partijen (het kostenverhaal) wordt verwerkt als baat in de rekening van baten en lasten, de kosten worden verwerkt onder de lasten. Het doel is om de baten en lasten in evenwicht te hebben. Omdat de initiatieven een meerjarig karakter hebben, wordt het saldo van de gemaakte kosten en opbrengsten van de particuliere initiatieven overgeboekt naar de balans en verantwoord onder de overlopende activa of -passiva overeenkomstig de uitgangspunten in de notitie Faciliterend Grondbeleid van de Commissie BBV.

BV071 - Ruimtelijke ordening

Het faciliterend grondbeleid heeft per saldo een voordelige afwijking van € 584.000. Dit wordt veroorzaakt door € 5.762.000 lagere lasten en € 5.178.000 lagere baten. De voordelige afwijking gaat deels naar reserve gronden en deels naar het resultaat 2019. Van het voordelige verschil komt € 934.000 ten gunste van het resultaat, € 350.000 ten laste van de reserve gronden.

De grootste afwijkingen worden veroorzaakt door:

Bijdrages van de gemeente die nog niet in rekening zijn gebracht bij de ontwikkelaar ad. € 47.000.

(Purmerweg 19-21)

Gerealiseerde verkoopresultaten ad. € 455.000

(Wheermolen West Spoorzone)

Nog niet gerealiseerde lasten en baten ad. € 92.000, welke worden door geschoven naar 2020. Deze lasten en baten zijn in 2019 geraamd op basis van afgesloten overeenkomsten met initiatiefnemers of door uw Raad beschikbaar gestelde budgetten.

(Wagenweggebied € 285.000 voordelig, Kom A7 € 140.000 voordelig, De Graeffweg 70 € 181.000 nadelig, Post NL € 94.000 nadelig, Binnenwijkse Ontwikkel Locaties (BOL) € 57.000 nadelig)

Wagenweggebied:

Hierbij is in de begroting 2019 rekening gehouden met een budget van € 300.000 ten laste van het resultaat voor de korting die een ontwikkelaar zou krijgen op de bijdrage voor de infrastructuur als er voor 1 juli 2019 een overeenkomst is afgesloten. Een groot deel van de uitgaven en inkomsten zal pas in 2020 of later worden gerealiseerd.

Kom A7

Kom A7 heeft een voordelig saldo van € 140.000. (€ 250.000 lagere lasten en € 110.000 lagere baten). De in de begroting 2019 opgenomen budgetten zijn gebaseerd op de afgesloten anterieure overeenkomst. Daarnaast is door de raad besloten een budget van € 140.000 beschikbaar te stellen voor onderzoekskosten ten laste van de verwachte verkoopopbrengst. Het grootste deel van dit budget is nog niet besteed

De Graeffweg 70

De Graeffweg 70 heeft een nadelig saldo van € 181.000. (€ 291.000 lagere lasten en € 473.000 lagere baten).

De in de begroting 2019 opgenomen budgetten zijn gebaseerd op de afgesloten anterieure overeenkomst. Het restant van de geraamde lasten zal in 2020 of later worden uitgegeven. Daarnaast was er rekening gehouden met een verkoopopbrengst van € 182.000. Deze is nog niet gerealiseerd in 2019.

Post NL

Post NL heeft een nadelig saldo van € 94.000. (€ 110.000 lagere lasten en € 204.000 lagere baten).

De in de begroting 2019 opgenomen budgetten zijn gebaseerd op de afgesloten anterieure overeenkomst. Het restant van de geraamde lasten zal in 2020 of later worden uitgegeven.

Binnenwijkse Ontwikkel Locaties (BOL)

Overeenkomstig het raadsbesluit met betrekking tot de BOL-locaties is er een onderzoeksbudget beschikbaar gesteld van € 234.000 ten laste van de bestemmingsreserve gronden gebracht. In 2019 is er € 57.000 uitgegeven aan onderzoekskosten.

Lasten

Extra capaciteit visieontwikkeling

In 2019 zijn diverse visieontwikkelingen opgepakt, zoals visie Stationsgebied, afwegingskader en nota grondbeleid, onderzoek toekomstbestemming milieustraat en nota Gebiedsoverstijgende kosten Purmerend (nota GKP). Aan deze ontwikkelen zijn ambtelijke uren en externe capaciteit besteed, wat heeft geleid tot een overschrijding van € 137.000.

Extra personele inzet vastgoed

In 2019 is er extra ingezet op het voorbereiden van herontwikkeling en afstoten van verschillende gebouwen en gronden. Dit zal pas in 2020 en 2021 financiële voordelen opleveren.

Grondexploitaties

De baten en de lasten van de grondexploitaties worden verantwoord via de gemeentelijke exploitatie en de saldi tussen de lasten en de baten worden geactiveerd op de voorraadpositie 'in bouwexploitatie genomen gronden'.

De ontstane afwijking aan de baten en lasten zijde ten opzichte van de bijgestelde begroting worden hieronder toegelicht:

Weidevenne II

Ten opzichte van de raming conform MPG 2019 zijn de lasten € 144.000 lager en de baten € 60.000 hoger. Op basis van de herziene grondexploitatiebegroting (MPG 2020) wordt er een verlies verwacht van € 58.000. Dit bedrag is gedoteerd aan de verliesvoorziening.

Kop West

BV071 - Ruimtelijke ordening

Ten opzichte van de raming conform MPG 2019 zijn de lasten € 739.000 lager en de baten € 1.686.000 lager. Op basis van de herziene grondexploitatiebegroting (MPG 2020) wordt er een winst verwacht. Conform BBV is er een tussentijdse winstneming genomen van € 1.547.000. Dit bedrag komt ten gunste van de bestemmingsreserve gronden.

Bovenstaande afwijkingen hebben tot een lagere afname van de boekwaarde van € 948.000 geleid.

Brantjesstraat

Ten opzichte van de raming conform MPG 2019 zijn de lasten € 228.000 lager en de baten € 38.000 lager.

Bovenstaande afwijkingen hebben tot een lagere afname van de boekwaarde van € 191.000 geleid.

Klein Where

Ten opzichte van de raming conform MPG 2019 zijn de lasten € 150.000 hoger en de baten € 65.000 hoger. Op basis van de herziene grondexploitatiebegroting (MPG 2020) wordt er in tegenstelling tot voorgaande jaren een winst verwacht. Conform BBV is er een tussentijdse winstneming genomen van € 353.000. Dit bedrag komt ten gunste van de bestemmingsreserve gronden.

Bovenstaande afwijkingen hebben tot een hogere toename van de boekwaarde van € 86.000 geleid.

Op basis van het MPG 2020 en de verwachte winst is de eerder gevormde verliesvoorziening ad. € 1.113.739 volledig vrijgevallen. Deze verliesvoorziening is in voorgaande jaren voor € 688.000 gevormd ten lasten van de bestemmingsreserve gronden. Dit bedrag wordt nu toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Het restant van de vrijval ad. € 426.000 komt ten gunste van het resultaat 2019.

Karekietpark

Ten opzichte van de raming conform MPG 2019 zijn de lasten € 107.000 lager. Per 31-12-2019 is deze Grex afgesloten met een eindresultaat van € 301.000 voordelig. Dit resultaat is toegevoegd aan de bestemmingsreserve gronden.

Bovenstaande afwijkingen hebben tot een lagere toename van de boekwaarde van € 107.000 geleid.

Baanstee Noord

Ten opzichte van de raming conform MPG 2019 zijn de lasten € 4.102.000 lager en de baten € 1.825.000 hoger. Op basis van de herziene grondexploitatiebegroting (MPG 2020) wordt er een winst verwacht. Conform BBV is er een tussentijdse winstneming genomen van € 3.591.000. Dit bedrag komt ten gunste van de bestemmingsreserve gronden.

Bovenstaande afwijkingen hebben tot een lagere afname van de boekwaarde van € 2.776.000 geleid.

Lagere lasten faciliterend grondbeleid

Het faciliterend grondbeleid heeft per saldo een voordelige afwijking van € 584.000. Dit wordt veroorzaakt door € 5.762.000 lagere lasten en € 5.178.000 lagere baten. Zie voor de afwijkingen de toelichting bij de baten.

VOORZIENINGEN

Er zijn voor dit programma geen voorzieningen.

RESERVES

Bestemmingsreserve gronden

In 2019 is € 43.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve gronden als netto opbrengst vanuit 3 Anterieure Overeenkomsten. In totaal is € 533.000 onttrokken vanwege:

- Purmerend 2040, conform begroting € 240.000
- Niet te verhalen plankosten faciliterend grondbeleid € 115.000
- BOL-locaties € 57.000
- Rivierenlaan 281 € 43.000
- Uitvoering omgevingswet € 39.000
- Diverse afgesloten Particuliere Initiatieven € 39.000

INVESTERINGEN

Er zijn geen afwijkingen op de investeringen/kredieten in dit programma.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Erfpachtrecht Rugbyclub		244

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Purmerend 2040	-251	
Verkoop erfpachtsgronden		104
Faciliterend grondbeleid	-3.436	3.872
Grondexploitaties	-13.777	20.712

Programma

8

V E I L I G H E I D

Portefeuillehouders: D. Bijl en M. Hegger

Inleiding

De inwoners van Purmerend moeten veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Speciale aandachtsgebieden binnen dit programma zijn openbare orde, sociale veiligheid, aanpak jeugdoverlast en afglijdende jeugd, crisisbeheersing, handhaving openbare buitenruimte en drank- en horecawet.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 8.1 Veiligheid

Purmerend is een stad die - zowel fysiek als sociaal - veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven. In samenwerking met bewoners en partners wordt een gezamenlijke verantwoordelijkheid gevoeld om dit te bereiken. Een mooi voorbeeld van dat laatste is het project Ogen en Oren.

Bestuurlijke producten 2019

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2020	Jaarlijks	Gerealiseerd
Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2019	Jaarlijks	Gerealiseerd
Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2020-2023	per 4 jaar	* Niet gerealiseerd
Sanctiestrategie Horeca Purmerend en Beemster 2019	per 4 jaar	Gerealiseerd

* Vanwege de ontwikkelingen m.b.t. Omgevingswet en fusie met de gemeente Beemster heeft het college besloten om de looptijd te verlengen met 3 jaar, versie 2016-2019 blijft geldig tot 2023.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Er is meer wijkgericht toezicht georganiseerd, met meer betrokkenheid van inwoners en ondernemers. De grootste ergernissen zoals jeugdoverlast, hondenoverlast, verkeersonveiligheid en afval is projectmatig aangepakt. Alle wijken in Purmerend hebben twee handhavers die fungeren als aanspreekpunt voor de wijkagenten, wijkmanagers, bewoners en ondernemers.
- Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin de toezicht- en handhavingsactiviteiten zijn opgenomen. De thematische en projectmatige activiteiten maken deel uit van het uitvoeringsprogramma. De resultaten zijn gerapporteerd in het Evaluatieverslag VTH 2019.

- In 2019 zijn er op het gebied van handhaving de nodige inspanningen verricht om illegale bewoning van bedrijfspanden op met name industrieterreinen tegen te gaan. Bij een aantal bedrijfspanden is illegale bewoning geconstateerd en is bestuursrechtelijk opgetreden.
- Diverse hennepkwekerijen (met gevaarzetting) zijn in 2019 bestuursrechtelijk ontmanteld. Hierbij zijn ook panden voor een bepaalde periode gesloten.
- In het 4e kwartaal 2019 zijn de parkeergebieden uitgebreid. De tijden voor betaald parkeren zijn in het centrum tot 21.00 uur verruimd. Dit zorgt ervoor dat er van maandag t/m zaterdag van 09.00 uur tot 21.00 uur parkeertoezicht moet zijn. Als gevolg hiervan is de personele capaciteit van team Handhaving uitgebreid met 6,85 fte.
- Op 1 mei 2019 heeft de gemeente een app (Mijngemeente app of MOR app) voor het doen van meldingen openbare buitenruimte in gebruik genomen. Dit betekent dat inwoners via de app meldingen kunnen doen en dat meldingen die gedaan worden via het KCC of de gemeentelijke website hierin worden geregistreerd. Als gevolg hiervan is het aantal meldingen en verzoeken voor team Handhaving met 62% gestegen t.o.v. 2018.
- De handhavingsprioriteiten worden mede gebaseerd op wat inwoners en bedrijven belangrijk vinden en dat problemen waar mogelijk in gezamenlijkheid worden opgelost. Binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft, wordt gezocht naar de beste weg die leidt tot de oplossing van een probleem. Naast dat de handhavers repressief optreden tegen overtredingen, zoals parkeren, afvaldumpingen, jeugd- en hondenoverlast en in het kader van verkeersveiligheid, werken zij ook oplossingsgericht.
- Speerpunt van toezicht en handhaving blijft gericht op verstrekking van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar. Verder is er met diverse interne en externe partners (o.a. GGD, Brijder, verenigingen) gewerkt aan bewustwording van de gezondheidsrisico's van alcoholgebruik. In 2019 is de sanctiestrategie en werkproces testkopers vastgesteld. Aan de hand van de werkproces testkopers zijn er tekstkopers ingezet die gecontroleerd hebben op de verstrekking van alcohol aan jongeren bij horeca-ondernemers en bij de thuisbezorg branche.
- Verder heeft een extern bureau in augustus 2019 onderzoek gedaan naar de naleving van het verbod op doorschenken aan klanten in kennelijke staat van dronkenschap in de commerciële horeca van Purmerend. Hierna zijn zogenaamde 'normsessies' doorschenken bij dronkenschap georganiseerd met een aantal cafés.
- Qua woninginbraak zijn de cijfers van 2019 de laagste in de afgelopen vier jaar. De andere high impact crimes laten min of meer eenzelfde tendens zien en staan ook al jaren vrij laag.
- De vrijwilligers van Ogen en Oren zijn dit jaar in het wit gestoken, omdat de gele hesjes teveel associaties oproepen met het oog op de "gele-hesjes-stakers". De vrijwilligers vonden het erg onprettig dat zij er reacties over kregen op straat.
- Ten aanzien van subjectieve veiligheid kan gewezen worden naar de omnibusenquête van 2019, waarin de inwoners van Purmerend de veiligheid overdag het rapportcijfer 8,5 geven en een 7,7 voor de avond. Dit is iets hoger dan in 2013 en 2015, maar hetzelfde als in 2017.
- De veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland had dit jaar een uitdagend jaar na de taakstelling van het Algemeen Bestuur om een miljoen te bezuinigen. Begin december heeft ditzelfde Bestuur zijn respect uitgesproken over de wijze waarop de regio dit heeft aangepakt en is akkoord gegaan met het voorstel vanuit het managementteam. Dit was weliswaar niet het miljoen, maar het meest haalbare om een effectieve veiligheidsregio te behouden.
- In het najaar is er een masterclass cybercrime gehouden voor ondernemers van Purmerend en Beemster. Dit is gedaan in samenwerking met het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing en PRO Purmerend. Dit om de cyberweerbaarheid te vergroten onder de ondernemers. Ook is een overvaltraining georganiseerd voor de diverse kringloopwinkels van Noppes. Beide trainingen waren goed bezocht en de avonden werden zeer op prijs gesteld door de doelgroepen.
- Op het gebied van aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit zijn flinke stappen gezet, maar worden ook de grenzen van hetgeen medewerkers "er bij kunnen doen" gevoeld. Lang niet alles wat gesignaleerd wordt kan worden opgepakt. In het kader van vergroten van bewustwording is Prof. Hans Boutellier, hoogleraar Veiligheid en Veerkracht, Vrije Universiteit Amsterdam uitgenodigd. Hij heeft een interactieve presentatie gehouden in de raadszaal voor ambtenaren en raadsleden. Vanuit de Gezagsdriehoek is het projectteam ondermijning gestart en is er een eerste integrale controle geweest in industrieterrein De Koog (gelijk meerdere hennepplantages geconstateerd en ontmanteld). Verder is gewerkt aan harmonisering Damoclesbeleid in de regio, is een APV

wijziging voorbereid t.a.v. het dragen van zichtbare uitingen van verboden groeperingen opgesteld (en begin 2020 gerealiseerd).

- Zorg en Veiligheid: onder het project Allen voor Eén zijn in 2019 diverse onderwerpen opgepakt. Hieronder vallen de aanpak voor personen met verward gedrag, de werkwijze en aanpak van de wachtlijst bij Veilig Thuis, de doorontwikkeling van het Zorg- en Veiligheidshuis, het sturen op een betere netwerkaanpak en het inregelen van de nieuwe Wet voor de Verplichte GGZ. De rode draad hierin is “lokaal beleggen, tenzij ...” Waar het helpend is maken we regionale afspraken, maar altijd met het oog op een passende uitwerking voor onze inwoners.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-6.901	-7.501	-7.558	-7.421	137
Baten	1	20	5	3	-2
Saldo	-6.900	-7.481	-7.553	-7.419	135

Het programma Veiligheid heeft per saldo een voordelige afwijking van € 135.000 . Dit komt door € 137.000 lagere lasten en € 2.000 lagere baten.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD VEILIGHEID

BV081 - Veiligheid	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Overig	-2
Totaal Baten	-2
Lasten	
Integrale veiligheid	25
Veiligheidshuis	69
Overig	43
Totaal Lasten	137

BV081 - Veiligheid	
Lasten	
Integrale veiligheid	
Aan consignaties, piketvergoedingen en contributies werd in 2019 € 25.000 minder uitgegeven omdat er minder piketgroepen zijn ingeschakeld.	
Veiligheidshuis	
Voor het veiligheidshuis is € 69.000 minder uitgegeven. Door middel van een begrotingswijziging is ten onrechte € 25.000 beschikbaar gesteld voor afrekening 2018 Veiligheidshuis. Dit bedrag was reeds opgenomen op een transitorische balanspost en dus niet gebruikt. Daarnaast is via een begrotingswijziging € 41.000 beschikbaar gesteld voor uitbreiding van capaciteit voor het veiligheidshuis Zaanstreek Waterland, incl. gezamenlijke aanpak van Contra Terrorisme en Radicalisering. Van dit bedrag is in 2019 geen gebruik gemaakt.	

RESERVES

In dit programma zijn geen reserves.

INVESTERINGEN

Er zijn geen investeringen te melden binnen dit programma.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Integrale veiligheid gemeentelijk piket	-13	

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Veiligheidshuis transitorische post uit 2018	-25	0
Totaal	-25	0

Programma

9

E C O N O M I E

Portefeuillehouders: M. Hegger en P. van Meekeren

Inleiding

In dit programma ligt de focus op het stimuleren en faciliteren van de stedelijke en regionale economie. Daarbij gaat het voornamelijk om het behoud en de bevordering van de werkgelegenheid voor Purmerenders, het behoud en de versterking van de commerciële - maar ook niet commerciële - voorzieningen en het creëren van de groeimogelijkheden voor bestaande bedrijven.

Wat willen we bereiken

De gemeente richt zich primair op de versterking en stimulering van de stedelijke en regionale economie. We zetten in op een goed vestigingsklimaat voor winkels, kantoren, bedrijven en instellingen. De bedrijventerreinen, kantoorlocaties en overige vestigingsmilieus blijven kwalitatief hoogwaardig en goed bereikbaar.

De contacten van de gemeente en ondernemers zijn goed en dragen bij aan het realiseren van nieuwe initiatieven en plannen voor en in Purmerend. Ook startende ondernemers en ZZP'ers vinden voldoende ondersteuning om hun bedrijf op te zetten of uit te bouwen. We stellen ons pro-actief op en zoeken contact met de ondernemers over uitdagingen op het gebied van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, de energietransitie en de circulaire economie zodat zij een bijdrage (kunnen) leveren aan het bewerkstelligen van deze uitdagingen.

Er is sprake van een toename van het aantal toeristen in/naar Purmerend en daarmee ook de bestedingen in de stad (onder meer bij de detailhandel en horeca). Toeristen kunnen meer dagen in de stad of directe regio verblijven en ook inwoners van Purmerend en directe regio kiezen er vaker voor om in Purmerend te winkelen en te recreëren.

De regionale samenwerking op economische zaken met de directe regio, Zaanstreek-Waterland, en de Metropoolregio Amsterdam zorgt voor de gewenste afstemming en coördinatie van de economische ontwikkelingen, de werklocaties en het toerisme.

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 9.1 Economie

- meer werkgelegenheid in de stad Purmerend en de directe regio waardoor jongeren in deze regio meer kans op een baan hebben en de druk op infrastructurele voorzieningen minder wordt omdat inwoners voor hun werk niet naar andere regio's moeten reizen.
- een sterke basis voor de stedelijke commerciële en niet-commerciële voorzieningen zodat de inwoners voldoende mogelijkheden hebben om in Purmerend te winkelen, te sporten en uit te gaan maar ook om onderwijs te volgen en culturele instellingen of evenementen te bezoeken.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Er is een regionaal startersloket gerealiseerd waar starters en ZZP'ers informatie kunnen krijgen over het (door)starten van een bedrijf (dit loket wordt in april 2020 formeel gelanceerd).
- De gemeenten Purmerend, Edam-Volendam en Waterland hebben gezamenlijk een onderzoek laten uitvoeren naar de vestigingsbehoefte van bedrijven in de regio Waterland en de wijze waarop zij in deze behoefte zouden kunnen voorzien (resultaten worden in 2020 bekend).
- De deelregio Zaanstreek-Waterland heeft op basis van de eerder vastgestelde Economische Visie en Agenda een jaarplan opgesteld waarin acties zijn opgenomen die in het betreffende jaar worden uitgevoerd.
- Op initiatief van de Purmerendse ondernemers is gezamenlijk geïnvesteerd in de vorming van binnenstedelijke *Bedrijveninvesteringszones (BIZ)*. Ondanks grote inzet was er – voor de door de ondernemers gewenste opzet – niet voldoende draagvlak. De ondernemers maken inmiddels plannen voor een nieuwe opzet die wel kan rekenen op voldoende draagvlak.
- *Stadspromotie* is door de Stichting Purmerend 2000 Plus in 2019 verder opgepakt; daarbij ondersteund door onder meer de gemeente Purmerend. In het afgelopen jaar is met behulp van een lokaal bureau gewerkt aan de trots en het eigenaarschap van Purmerend bij de bewoners en de bedrijven off- en online. In dit jaar zal onder meer een meerjaarlijks marketingplan worden opgesteld.
- Op basis van de retailagenda hebben ondernemers, projectontwikkelaars en gemeente gewerkt aan een toekomstbestendige binnenstad. Ondanks de moeilijke positie van binnensteden van middelgrote steden is de leegstand in de binnenstad van Purmerend beperkt gebleven.
- Ook zijn er in 2019 samen met vastgoedeigenaren en ondernemers acties opgestart met als doel om de wijkwinkelcentra te versterken en verder te ontwikkelen (deze acties zullen in de komende jaren worden uitgevoerd).
- Er is meer structuur gebracht in de overleggen met de ondernemersorganisaties van Beemster en Purmerend met als resultaat dat al deze overleggen op een dag plaatsvinden en de bestuurlijke drukte daarmee is verminderd.
- Met een ondernemer, die sloepen in Purmerend wil verhuren, zijn nadere afspraken gemaakt zodat hij zijn plannen in 2020 daadwerkelijk kan realiseren.
- Met de Watersportvereniging Purmerend is een plan opgesteld om te komen tot een aanpassing van de huidige voorzieningen voor passanten (onder meer toiletten en douches).
- Bureau Toerisme Laag Holland heeft met alle gemeenten en VVV's plannen ontwikkeld voor de professionalisering van de VVV-kantoren in Laag Holland, waaronder Purmerend. Deze plannen zullen de komende periode worden geïmplementeerd.
- Het ICT-cluster Purmer Valley heeft een subsidie bij het ministerie aangevraagd voor het realiseren van een doorlopende ICT-leerlijn (toekenning van deze subsidie zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden).
- In een voormalige sporthal heeft H2O een Esportsstadion ontwikkeld. De verwachting is dat deze ontwikkeling vele bezoekers, en vooral jongeren, zal aantrekken.
- Een van de bedrijven, die deel uitmaakt van Purmer Valley, heeft met medewerking van onder meer de gemeente een Esportscentrum op De Koog gerealiseerd. Dit centrum is het eerste van Nederland en zal in 2020 opengaan. Het heeft de potentie verdere uit te groeien tot een campus voor ICT-studenten.
- In 2019 zijn met subsidie van de gemeente een aantal grootschalige evenementen georganiseerd zoals Purmerend Werkt (om leerlingen en hun ouders kennis te laten maken met bedrijven en beroepen), Purmer Valley Experience (om het imago van ICT te verbeteren), 'Tongen in Purmerend' (opgezet door ondernemers en bedoeld om eenzame ouderen een gezellige dag te bezorgen), beursvloer Waterlandse Uitdaging (met als doel om bedrijven te koppelen aan concrete vragen van maatschappelijke organisaties), het regionaal startersevent (netwerkevent voor startende ondernemers), duurzaamheidsbeurs (om regionale bedrijven in de gelegenheid te stellen om hun duurzaamheidsproducten aan de inwoners te tonen) en solarbotenrace (om duurzaamheid zichtbaar te maken en om het imago van techniek te verbeteren).
- Veel van de hiervoor genoemde evenementen zijn of worden niet alleen meer door Purmerend en Beemster georganiseerd, maar ook door de overige gemeenten in de regio Waterland.

- Met (markt)partijen is in 2019 overleg geweest over het realiseren van glasvezel in Purmerend (de verwachting is dat dit project in 2020 van start kan gaan).
- Purmerend heeft de Green Deal 2.0 (duurzame stadslogistiek) getekend. Deze Green Deal heeft tot doel om in de hele Metropoolregio Amsterdam te komen tot duurzame(re) oplossingen voor het transport en de logistiek van en naar de steden.
- Op bedrijventerrein 'De Koog' is een onderzoek gedaan naar het energiegebruik en de wijze waarop dit gebruik kan worden verminderd (onderzoeksrapport is gereed en zal in 2020 aan alle ondernemers worden gepresenteerd). Ook is onderzocht of wonen op dit bedrijventerrein mogelijk is.
- Op bedrijventerrein Baanstee-Noord is in 2019 38.677 m² uitgegeven.
- Met onderwijsinstellingen is onderzocht of en hoe het aantal tweetalige opleidingen kunnen worden uitgebreid en er aan bestaande opleidingen een meer internationale dimensie kan worden gegeven (de resultaten van dit onderzoek zullen de komende tijd naar acties worden vertaald).
- Purmerend heeft samen met Waterland en Edam-Volendam een onderzoek opgestart naar de behoefte aan een bedrijventerrein in de regio en naar de wijze waarop de samenwerking op dit punt verder kan worden versterkt.
- De acties 'portaal voor aanbestedingen' en 'afstemming van arrangementen' konden helaas in 2019 niet worden opgepakt.
- In het najaar heeft er een Najaarskermis plaatsgevonden.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-2.331	-1.358	-1.331	-1.533	-202
Baten	776	656	670	728	59
Saldo	-1.555	-702	-662	-804	-143

Het programma Economie heeft per saldo een nadelige afwijking van € 143.000 . Dit komt door € 202.000 hogere lasten en € 59.000 hogere baten.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD ECONOMIE

BV091 - Economie	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Organisatie BIZ	-8
Reclame inkomsten	48
Overig	19
Totaal Baten	59
Lasten	
Apparaatskosten RO Economie	-203
Spinnekop 2	60
Overig	-59
Totaal Lasten	-202

BV091 - Economie	
Baten	
Organisatie BIZ	
Voor de BIZ De Koog en Baanstee Oost-West is € 8.000 aan subsidie verstrekt na aftrek van de bijdrage van de provincie.	
Reclame inkomsten	
In 2019 is in totaal € 48.000 meer inkomsten ontvangen van concessieovereenkomsten en voor het gebruik voorzieningen dan geraamd.	

BV091 - Economie

Lasten

Apparaatskosten RO Economie

Voor economie zijn meer ambtelijke uren besteed dan begroot. In het onderdeel "wat hebben we daarvoor gedaan" kunt u lezen wat er in 2019 gedaan is. De ontwikkelingen binnen de stad Purmerend zijn veel en divers en passen binnen de ambitie van de gemeente. Dit heeft ertoe geleid dat een overschrijding is ontstaan in ureninzet, in geld ca. € 200.000.

Spinnekop 2

Bij de 2de tussenrapportage is er toestemming verkregen om de incidentele baten omtrent de locatie Spinnekop 2 in te zetten voor de incidentele Lasten. Deze kosten hebben betrekking op het gebruiksklaar maken van het pand. Dit is echter nog niet volledig gerealiseerd in 2019. Dit levert een voordeel op van € 60.000,- Voorgesteld wordt om dit bedrag beschikbaar te stellen voor 2020.

RESERVES

In 2018 zijn voormalige SRA-gelden toegevoegd in de reserve Regionale Samenwerking ZW. In totaal gaat het hier om een bedrag van € 430.992. Bij de Metropool Regio Amsterdam (MRA) speelden in 2019 diverse belangrijke ontwikkelingen, waaraan Purmerend een bijdrage levert. De ambtelijke inzet aan deze ontwikkelingen in 2019 wordt gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve Regionale Samenwerking ZW.

INVESTERINGEN

In 2019 zijn er geen afwijkingen op de investeringen.

STRUCTURELE EFFECTEN

Voor dit programma zijn er geen structurele effecten.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Subsidie Citymarketing/stad op de kaart	-150	0
Totaal	-150	0

Programma

10

BESTUUR EN CONCERN

Portefeuillehouder: D. Bijl

Inleiding

In dit programma staan de doelen en middelen van de raad, het college en het management van de organisatie centraal. Dit programma hangt samen met de paragraaf bedrijfsvoering.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 10.1 Bestuur en concern

Het Purmerendse gemeentebestuur is betrokken, voorspelbaar, transparant en efficiënt als het gaat om het te voeren beleid en de daarbij horende prestaties. Bovendien wil de gemeente de toets van verantwoording achteraf, door accountant en publiek, goed doorstaan.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Er is een systeem geselecteerd en in gebruik genomen voor de raadsinformatie. Met dit systeem kan de Griffie gemakkelijker werken. We zijn met dit systeem ook beter voorgesorteerd op de toekomstige Wet Open Overheid, om informatie vanuit de Raad toegankelijker te maken voor inwoners en andere belanghebbenden. Het nieuwe systeem is ook beter te beheren en veiliger.
- In 2019 heeft de gemeenteraad het herindelingsontwerp vastgesteld om te komen tot een bestuurlijke fusie met Beemster per 1 januari 2022. Na terinzagelegging is dit document gewijzigd in een herindelingsadvies en aan de gemeenteraden van Beemster en Purmerend aangeboden ter besluitvorming in februari 2020. Er is in 2019 hard gewerkt aan de totstandkoming van deze documenten en de inhoud hiervan. Hierbij is zowel in Beemster als in Purmerend een zorgvuldig proces doorlopen en is de inbreng van inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers meegenomen en verwoord in het herindelingsadvies.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-8.799	-8.956	-9.159	-9.944	-785
Baten	4.835	4.878	5.023	5.397	374
Saldo	-3.964	-4.078	-4.135	-4.547	-411

Het programma Bestuur en concern heeft per saldo een nadelige afwijking van € 411.000. Dit komt door € 785.000 hogere lasten en € 374.000 hogere baten.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD BESTUUR EN CONCERN

BV101 - Bestuur & concern	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Bijdrage Beemster	284
Dienstverleningsovereenkomst Beemster	66
Overig	24
Totaal Baten	374
Lasten	
Dienstverleningsovereenkomst Beemster	-66
Projecten Beemster	-284
Regio MRA	-156
Waterlands Archief	-200
Overig	-79
Totaal Lasten	-785

BV101 - Bestuur & concern	
Baten	
Bijdrage Beemster	
In 2019 zijn aan diverse projecten uren besteed voor de gemeente Beemster. Deze uren vallen buiten de dienstverleningsovereenkomst. De uren zijn met instemming van de gemeente Beemster in rekening gebracht en leiden tot een niet geraamde bate van € 284.000.	
Dienstverleningsovereenkomst Beemster	
De kosten van de dienstverleningsovereenkomst Beemster zijn € 66.000 hoger door nieuwe CAO afspraken. Deze kosten zijn doorberekend aan de gemeente Beemster.	
Lasten	
Dienstverleningsovereenkomst Beemster	
Door de nieuwe CAO afspraken zijn de kosten van de dienstverleningsovereenkomst € 66.000 hoger dan geraamd. Deze kosten zijn in rekening gebracht bij de gemeente Beemster, conform deze overeenkomst.	
Projecten Beemster	
In 2019 zijn diverse projecten voor de gemeente Beemster uitgevoerd, die niet onder de dienstverleningsovereenkomst vallen. Vooraf is overeenstemming met de gemeente bereikt om deze kosten apart in rekening te brengen. In totaal gaat het hier om € 284.000. Dit betreft omgevingsplan landelijk gebied, dorpsontwikkelingsvisie Midden-Beemster, ontwikkelingen Zuidoost-Beemster, VV woonwijk West-Beemster en doorberekende kosten voor onderzoek, statistiek en informatievoorziening.	
Regio MRA	
In 2019 zijn uren geschreven voor taken voor de regio. Diverse ontwikkelingen en met name de MRA (o.a. MRA-invest) heeft de nodige ambtelijke capaciteit gevraagd. De niet geraamde kosten van € 156.000 komen ten laste van de bestemmingsreserve Samenwerking Regio ZW. Deze reserve is gevuld met gelden van de voormalige SRA, die voor dit doel is bestemd.	
Waterlands Archief	
Eind 2019 bleek de voorziening voor groot onderhoud voor het Waterlands Archief niet toereikend vanwege geconstateerde achterstallig onderhoud. Berekend is dat € 200.000 extra nodig is om de voorziening weer toereikend te maken. Het college heeft vanwege veiligheid besloten een extra dotatie ten laste van de jaarrekening 2019 te doen.	

RESERVES

Er is een bedrag van € 156.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Regionale samenwerking ZW ter dekking van de ureninzet voor de Metropoolregio Amsterdam.

VOORZIENINGEN

Wachtgeldverplichting wethouders: deze voorziening wordt ingezet ter dekking van de kosten van voormalige wethouders. In 2019 is de vergoeding van 2 voormalige wethouders verantwoord ten laste van deze voorziening.

INVESTERINGEN

In dit programma zijn in 2019 geen investeringen.

STRUCTURELE EFFECTEN

Voor dit programma zijn er geen structurele effecten.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Kosten bestuurlijke fusie Beemster	-369	0
Totaal	-369	0

FINANCIËLE OVERZICHTEN

1 Algemene dekkingsmiddelen

ALGEMEEN

De algemene middelen van de gemeente dekken de kosten van de programma's. Dit betreft middelen waar geen voorafgaand specifiek bestedingsdoel aan ten grondslag ligt. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare inkomstenbron voor de gemeente. Het Rijk bepaalt de hoogte van deze algemene uitkering. De gemeente kan ook zelf inkomsten genereren door het heffen van belastingen, waarvan de onroerendezaakbelasting de belangrijkste is. De opbrengst van belastingen kent, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel en behoort tot de algemene dekkingsmiddelen. Overige vrij besteedbare middelen zijn de dividenden van deelnemingen en het renteresultaat verbonden aan de financieringsfunctie.

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren de baten en lasten van:

- Lokale belastingen en heffingen;
- De algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- Het gemeentelijk financieringsbeleid, het saldo van de externe vaste geldleningen en de intern toegerekende rente aan activa en grondexploitaties;
- De baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen;
- Incidentele baten en lasten over voorgaande jaren;
- Algemene baten en lasten waaronder onvoorziene inkomsten en nog te bestemmen middelen (stelposten).

GEMEENTEFONDS

De uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2019.

De uitgavenontwikkelingen binnen de verschillende ministeries hebben direct gevolgen voor de groei en/of krimp (het accres) van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Najaar 2018 was het voorlopig accres voor 2019 nog vastgesteld op een (nominale) groei van 6,88%. Deze groei is in de loop van 2019 gedaald naar 6,06% (een daling van 0,82%). De bijstelling van het accres is het gevolg van de in het Regeerakkoord vastgelegde keuzes.

Onderzoek normeringsystematiek (samen trap-op, samen trap-af)

De afgelopen periode is gebruikt om de normeringsystematiek opnieuw te evalueren. Hierbij is ook gekeken naar de beoogde stabiliteit van de systematiek. Op basis van deze evaluatie zijn er een viertal varianten uitgewerkt voor de normering van het gemeentefonds vanaf 2022 door het Rijk. Op dit moment bestaat er nog geen oplossing voor de accresdalingen in de loop van het begrotingsjaar en meer stabiliteit in het gemeentefonds. Het Rijk houdt vast aan een oplossing die structureel hetzelfde accres oplevert. De VNG wil dat de gemeenten wel trap op gaan met extra rijksuitgaven maar niet trap af bij lagere rijksuitgaven. De verwachting is dat een nieuw kabinet eigen keuzes kan maken in de te hanteren systematiek. In de tussentijd spant het Rijk zich in om voor de middellange termijn (2020 en 2021) de volumeschommeling van het lopende jaar te dempen. Hierbij leiden schommelingen door loon- en prijsbijstellingen niet tot reële mee- of tegenvallers (indexatiesystematiek wijzigt niet). De demping van de schokken zal binnen de meerjarenperiode budgetneutraal en binnen de geldende uitgavenplafonds gebeuren. Hierover treedt het Rijk met de VNG in overleg.

In 2019 zijn drie circulaire's verschenen (mei, september- en december) over het financieel perspectief voor gemeenten. De belangrijkste ontwikkelingen uit deze circulaire's stonden in het teken van:

- extra incidentele middelen (2019 t/m 2021) voor jeugdhulp (deze middelen zijn vooral bedoeld ter ondersteuning van de gemeenten om de transitie te maken) en het actieprogramma dak- en thuisloze jongeren, extra

structurele middelen voor de invoering van de Wet Verplichte GGZ en het realiseren van de ambities uit het hoofdlijnenakkoord GGZ vanaf 2019;

- toekenning 2e tranche pilot aardgasvrije wijken;
- de overheveling integratie uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering (vanaf 2019), met uitzondering van de niet-integreerbare onderdelen (voogdij 18+, beschermd wonen en Wsw);
- herziening financiële verhoudingswet: Herijking van het gemeentefonds onderdelen sociaal domein en klassieke model (nu één jaar uitgesteld naar 2022);
- actualisatie basiseenheden van maatstaven in het sociaal domein en daarmee samenhangend de suppletie-uitkering sociaal domein;
- financiële middelen conform het klimaatakkoord (transitiewarmte, energieloketten en wijkaanpak).

STADSVERVERWARMING

De aandelen in Stadsverwarming Purmerend (SVP) zijn voor 100% in handen van gemeente Purmerend. Sinds 2012 is de deelneming gewaardeerd op € 38,27 miljoen (oorspronkelijk € 42,6 miljoen).

In 2019 zien we onder andere de volgende ontwikkelingen:

- Het project Gasvrij Purmerend is een mooi voorbeeld van de wijze waarop Stadsverwarming samen met de andere projectpartners zoals de gemeente werkt aan de transitie van de warmtevoorziening. De aanpak en resultaten krijgen landelijk aandacht en waardering;
- Zowel op het gebied van productie als de inzet van de BWC zijn grote verbeteringen doorgevoerd die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de hogere bruto marge. Dit is onder andere te danken aan een kleiner aantal onderbrekingen door technische gebreken.

Ontwikkeling resultaat 2019:

In 2019 heeft de Stadsverwarming een resultaat na belastingen behaald van € 5,7 mln positief (2018: € 2,1 mln. positief), dit is inclusief een actieve belastinglatentie van € 0,55 miljoen. Conform afspraak met de Stadsverwarming zal na vaststelling van de jaarrekening 2019 van de winst over 2019 € 700.000, onder inhouding van de verschuldigde dividendbelasting, aan dividend worden uitgekeerd. Het overige deel van de winst na belasting, € 5.007.000 zal worden toegevoegd aan het eigen vermogen van de Stadsverwarming. Het groepsvermogen stijgt hierdoor onverdeeld naar € 18,9 miljoen (2018: € 13,2 miljoen)

Met de aandeelhouder is tevens afgesproken dat van de verwachte winsten in 2020 en 2021 maximaal jaarlijks € 700.000 aan dividend zal worden uitgekeerd. Het meerdere zal worden toegevoegd aan het eigen vermogen van Stadsverwarming om de solvabiliteit verder te verbeteren en een verlaging van de tarieven door te voeren.

FINANCIËLE TOELICHTING

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	305	-1.104	553	727	174
Baten	142.836	149.723	150.817	152.350	1.533
Saldo	143.141	148.619	151.370	153.077	1.707

De algemene dekkingsmiddelen laten persaldo een voordelige afwijking zien van € 1.707.000. Dit komt door € 174.000 lagere lasten en € 1.533.000 hogere baten. De afwijkingen worden hierna per onderdeel toegelicht .

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
1 Lokale heffingen					
Lasten	-53	-42	-42	-75	-33

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Baten	13.379	13.712	13.712	13.783	71
	13.326	13.670	13.670	13.708	38
2 Nog te bestemmen middelen					
Lasten	0	-1.655	0	0	0
	0	-1.655	0	0	0
3 Gemeentefonds					
Lasten	0	0	-25	-25	0
Baten	127.001	133.819	134.579	136.045	1.466
	127.001	133.819	134.554	136.020	1.466
4 Eigen financieringsmiddelen					
Lasten	1.534	1.692	1.719	1.932	213
Baten	1.049	723	932	995	63
	2.583	2.414	2.651	2.927	276
5 Deelnemingen					
Lasten	-1.170	-1.099	-1.099	-1.086	13
Baten	1.406	1.470	1.594	1.527	-67
	237	371	495	441	-54
6 Incidentele baten en lasten					
Lasten	-6	0	0	-19	-19
	-6	0	0	-19	-19
7 Begrotingsaldo					
	0	0	0	0	0

TOELICHTING PER PRODUCT

1. Lokale heffingen

De baten zijn € 71.000 hoger dan begroot. Dit is het resultaat van een incidenteel hogere opbrengst uit OZB (€ 9.000), een incidenteel hogere opbrengst precario (€ 65.000), een incidenteel lagere opbrengst reclamebelasting (€ 29.000) en een incidentele hogere opbrengst toeristenbelasting (€ 26.000). Daarnaast zijn de lasten € 33.000 hoger dan begroot door een extra dotatie aan de voorziening dubieuze belastingdebiteuren.

2. Nog te bestemmen middelen

In het onderdeel nog te bestemmen middelen zijn (collectieve) stelposten opgenomen die in principe alle onderdelen van de gemeentebegroting raken. In 2019 zijn deze (collectieve) stelposten in de tussenrapportages onderverdeeld naar de programma's, zodat er per saldo geen afwijkingen zijn te melden.

3. Gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds is in 2019 verantwoord voor € 136 miljoen. Dit is incidenteel € 1,466 miljoen meer baten dan begroot.

Uitkeringsjaar	Bijgestelde Begroting	Realisatie	Afwijking
2017	-	71.075	71.075
2018	-	47.926	47.926
2019	134.579.075	135.925.871	1.346.796
Totaal gemeentefonds	134.579.075	136.044.872	1.465.797

De voorjaarsnota is in de meicirculaire 2019 verwerkt. Hierover is uw raad geïnformeerd in de bijstelling begroting 2019 (besluit 1479797 d.d. 28-05-2019) en de eerste tussenrapportage 2019 (besluit 1484175 d.d. 27-08-2019).

De miljoenennota 2020 is verwerkt in de septembercirculaire 2019 en maakt onderdeel uit van de tweede tussenrapportage 2019 (besluit 1491534 d.d. 28-11-2019). In 2019 vindt nog een verrekening plaats op basis van de werkelijke rijksuitgaven. Informatie hierover komt pas beschikbaar na afronding van de jaarstukken 2019. De definitieve afrekening van het accres 2019 vindt plaats bij de meicirculaire 2020.

Uitkeringsjaar 2019

Het resultaat van de algemene uitkering 2019 is op basis van de laatste specificatie Binnenlandse Zaken (BZK) € 135.925.871. Dit is € 1.346.796 hoger dan geraamd in de tweede tussenrapportage 2019. De hogere uitkering is veroorzaakt door een voordeel van € 351.229 op de maatstaven (voornamelijk medicijngebruik drempel en ouders met langdurig psychisch medicijngebruik), een voordeel van € 671.700 voor klimaatmiddelen, een voordeel van € 20.000 inzake LHBTI en een voordeel van € 303.868 voor aanpassingen in de maatstaven van de suppletie-uitkering sociaal domein.

Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. Voor Purmerend is een bedrag van € 671.700 in de decembercirculaire 2019 in één keer uitgekeerd voor de gehele periode. Dit betreft incidentele middelen voor uitvoering transitievisie warmte € 202.101, het versterken van de lokale energieloketten € 59.602 en middelen voor de wijkaanpak (proeftuinen aardgasvrije wijken) € 409.997. Voorgesteld wordt om het gehele bedrag van € 671.700 bij resultaatbestemming te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid.

LHBTI emancipatiebeleid

Regenboogsteden die zich inzetten voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI (Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en Intersekse personen) te bevorderen ontvangen hiervoor middelen. Purmerend heeft als Regenboogstad in de decembercirculaire 2019 een bedrag van € 20.000 ontvangen voor 2019.

Suppletie-uitkering sociaal domein

Vanaf 2019 maakt een deel van de middelen van de integratie-uitkering sociaal domein (IUSD) deel uit van de algemene uitkering. Dit betreft naast het klassieke re-integratiebudget ook een groot deel van de middelen voor de Wmo en Jeugdzorg. Hiermee samenhangend is ook de suppletie-uitkering overheveling IUSD in het leven geroepen om de herverdeeffecten van de overheveling naar de algemene uitkering ongedaan te maken. In de decembercirculaire 2019 zijn van een groot aantal maatstaven de definitieve gegevens bekend. Deze actualisatie geeft voor Purmerend een voordeel van € 303.868. Overigens vindt de definitieve nacalculatie van de suppletie-uitkering plaats bij de decembercirculaire 2020.

Nabetalingen over vorige jaren (2017 en 2018)

- De nabetaaling over 2017 is € 71.000 hoger dan begroot door de vaststelling van de inkomstenmaatstaf OZB en een (lagere) vaststelling van de uitkeringsfactor.
- De hogere nabetaaling van bijna € 48.000 over 2018 betreft nadere vaststellingen van de uitkeringsfactor en de maatstaven bijstand- en uitkeringsontvangers.

Alle afwijkingen zijn incidenteel van aard, behoudens de suppletie-uitkering IUSD. De definitieve nacalculatie van deze suppletie-uitkering voor 2019 vindt naar verwachting plaats bij de decembercirculaire 2020.

4. Eigen financieringsmiddelen

Het renteresultaat geeft een batig saldo van € 276.000. Dit structurele rentevoordeel wordt grotendeels veroorzaakt door:

- leningen die tegen een lager rentepercentage zijn aangetrokken; en

- het tijdspad waarover wordt gerekend: in de raming is gerekend vanaf juni, terwijl de lening is aangetrokken in december. Dit geeft een voordeel op de transitorische rente; en
- een lagere herfinanciering van € 8 miljoen t.o.v. de bijgestelde begroting 2019 (verwachting € 36 miljoen, aangetrokken € 28 miljoen).

Het structurele rentevoordeel zal worden verwerkt in de Kaderbrief 2021.

5. Deelnemingen

Het nadeel op de post deelnemingen betreft:

- Lagere onderzoeks- en adviseringskosten (€ 13.000) Stadsverwarming;
- Lagere risicoprovisie Stadsverwarming (€ 98.000);
- Hogere garantstellingprovisie HVC (€ 31.000) .

In de risicoprovisie voor de Stadsverwarming is er meerjarig rekening gehouden met de financieringsbehoefte van de Stadsverwarming. Gebleken is dat dat deze financieringsbehoefte niet (altijd) gedurende het jaar wordt afgedekt met het aantrekken van een vaste geldlening, maar binnen de ruimte van de rekening courant faciliteit van de Stadsverwarming. Hierdoor valt de risicoprovisie 2019 lager uit dan verwacht. Voor nieuw aan te trekken leningen door de Stadsverwarming was er voor de periode 2016-2019 een plafond vastgesteld. Voor de jaren 2020 ev dient er nog leningplafond vastgesteld te worden door de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA). Het structurele nadelige effect, door het achterwege laten van de verwachte risicoprovisie, zal worden verwerkt in de Kaderbrief 2021.

6. Incidentele baten en lasten

Het saldo van incidentele baten en lasten geeft per saldo een incidenteel nadeel van € 18.000 i.v.m. afdracht werkkostenregeling (WKR).

RESERVES

Er zijn binnen het overzicht algemene dekkingsmiddelen geen reserves.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Hoger dividend BNG (al bijgesteld in Turap I 2019)	-	7.500
Lagere risicoprovisie Stadsverwarming	-	-98.000
Hogere garantstellingsprovisie HVC	-	31.000
Hoger rentevoordeel op aangetrokken langlopende leningen	-	276.000

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten/lasten x € 1.000)	Lasten	Baten
Decentralisatie-uitkeringen decembercirculaire 2019 (klimaatmiddelen en LHBTI emancipatiebeleid)	-	692
Suppletie-uitkering integratie uitkering sociaal domein	-	304
Afdracht WKR regeling	19	-
Totaal	19	996

2 Het financieel resultaat 2019

ALGEMEEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaatsvinden in het kader van de resultaatbestemming. Het resultaat vóór bestemming bestaat uit de resultante van het totaal van baten en lasten. Dit volgens de diverse programma's, de overhead en de algemene dekkingsmiddelen. We verwerken hierop als resultaatbestemming de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Tot slot geven we het resterende resultaat een bestemming.

De resultaatbestemming is een bevoegdheid van de raad. Alle stortingen in en onttrekkingen aan de reserves vereisen dus goedkeuring van uw raad. Dit kan expliciet bij de resultaatbestemming van de rekening of vooraf bij de vaststelling van de begroting en/of tussentijds door vaststelling van de tussenrapportages of afzonderlijke raadsbesluiten.

RESULTAAT VÓÓR BESTEMMING

Het resultaat vóór bestemming vloeit voort uit de afzonderlijke programma's (1 t/m 10) en de onderdelen overhead en algemene dekkingsmiddelen (inkomsten van de gemeente zonder een vooraf bepaald bestedingsdoel). Daarbij bestaat een verband tussen de mutaties op de reserves en de uitgaven en ontvangsten in de programma's. Voor sommige uitgaven is immers in het verleden een bestemmingsreserve gevormd. Het resultaat vóór bestemming vindt u toegelicht in de hoofdstukken per programma en bij de algemene dekkingsmiddelen.

Tabel: Totaaloverzicht baten en lasten per programma (bedragen x € 1.000)

Bedragen (x € 1.000)	Primitieve begroting 2019			Begroot primitief bijgesteld 2019			Geboekt 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Publieksdiensten	-5.859	2.973	-2.887	-6.242	4.129	-2.113	-6.315	4.519	-1.797
02 Samenleving	-130.624	28.940	-101.684	-130.157	30.719	-99.438	-131.467	31.137	-100.330
03 Wonen	-1.251	177	-1.074	-1.264	177	-1.087	-569	123	-446
04 Milieu	-11.146	12.413	1.267	-12.072	17.686	5.615	-11.995	17.958	5.963
05 Bereikbaarheid	-2.672	2.289	-383	-2.839	2.567	-272	-3.001	2.551	-450
06 Beheer openbare ruimte	-21.606	7.950	-13.656	-22.493	7.908	-14.585	-22.442	7.683	-14.759
07 Ruimtelijke ordening	-24.981	22.938	-2.043	-34.522	32.045	-2.477	-22.370	27.049	4.679
08 Veiligheid	-7.501	20	-7.481	-7.558	5	-7.553	-7.421	3	-7.419
09 Economie	-1.358	656	-702	-1.331	670	-662	-1.533	728	-804
10 Bestuur en Concern	-8.956	4.878	-4.078	-9.159	5.023	-4.135	-9.944	5.397	-4.547
Gerealiseerde baten en lasten	-215.954	83.232	-132.722	-227.637	100.928	-126.709	-217.058	97.148	-119.910
Algemene dekkingsmiddelen	-1.104	149.723	148.619	553	150.817	151.370	727	152.350	153.077
Overzicht Overhead	-20.643	204	-20.438	-20.501	261	-20.240	-21.641	997	-20.644
Heffing Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-50	-	-50	-50	-	-50	-	-	-
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	-237.751	233.160	-4.591	-247.635	252.007	4.372	-237.971	250.495	12.524
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen reserves:									
- Egalisatiereserves	-82	161	78	-82	161	78	-119	161	42
- Bestemmingsreserves	-823	3.075	2.252	-8.003	3.215	-4.788	-13.796	4.899	-8.897
Resultaat na mutaties egalisatie- en bestemmingsreserves	-238.657	236.396	-2.261	-255.721	255.382	-338	-251.886	255.555	3.669
- Onttrekking/dotatie algemene reserve (incidenteel)	-1.194	3.455	2.261	-1.194	4.330	3.136	-1.194	717	-477
Gerealiseerd resultaat 2019	-239.851	239.851	-	-256.914	259.712	2.798	-253.080	256.272	3.192

RESULTAAT NÁ BESTEMMING

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves veroorzaken het verschil tussen het resultaat vóór bestemming en het resultaat ná bestemming. In de tabellen is weergegeven hoe het rekeningresultaat 2019 na bestemming tot stand kwam. In tabel 1 staat een overzicht van de mutaties op de bestemmings-,egalisatie- en algemene reserve(s).

Tabel 1: Bestemmings-,egalisatie- en algemene reserve(s) (bedragen x € 1.000)

(-/- = nadeel exploitatie en +/- = voordeel exploitatie)	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2019	Rekening 2019
Resultaat programma's 1 t/m 10 (saldo van de baten en lasten)		-126.709	-119.910
Saldo algemene dekkingsmiddelen		151.370	153.077
Overzicht Overhead		-20.240	-20.644
Heffing Vennootschapsbelasting		-	-
Onvoorzien		-50	-
Resultaat VOOR bestemming 2019		4.372	12.524
Resultaatbepaling 2019 via egalisereserves:			
Reserve Begraafrechten	06. Beheer openbare ruimte	78	42
Subtotaal mutaties egalisereserves		78	42
Resultaatbepaling 2019 via bestemmingsreserves:			
Reserve Gemeentelijke middelen participatie	02. Samenleving	97	-
Reserve transformatie 3D	02. Samenleving	1.394	3.316
Reserve risico's 3D	02. Samenleving	220	220
Reserve Woonvisie	03. Wonen	-50	-250
Reserve Duurzaamheid	04. Milieu	-6.988	-6.988
Reserve Parkeren	05. Bereikbaarheid	-33	-33
Reserve Sanering asbest	07. Ruimtelijke ordening	615	615
Reserve Gronden	07. Ruimtelijke ordening	-43	-5.932
Reserve Regionale Samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland	10. Economie	-	156
Subtotaal mutaties bestemmingsreserves		-4.788	-8.897
Resultaat na mutaties egalisatie- en bestemmingsreserves		-338	3.669
Resultaatbepaling 2019 via algemene reserve:			
Opheffen bestemmingsreserve asbest	besluit 1369635	-445	-445
Herinrichting openbare ruimte wagenweggebied	besluit 1452589	300	-
Projecten openbare ruimte	besluit 1480149	250	170
Stadspromotie	besluit 1452589	150	150
Stimuleren groene daken en gevels	besluit 1480149	50	-
Pilot aardgasvrij	besluit 1480149	500	344
Fusie Purmerend en Beemster	besluit 1480149	75	53
Onttrekking financieel resultaat 2019	besluit 1479797	3.005	-
Versterking algemene reserve (rente, cf. begroting 2016)	besluit 1222898	-749	-749
Subtotaal mutaties algemene reserve		3.136	-477
Resultaat 2019 NA bestemming		2.797	3.192

De afzonderlijke reserves en mutaties zijn toegelicht in de toelichting per programma en in de bijlage 'overzicht reserves'. In het programma worden bestedingen toegelicht en in de bijlage het doel en de voeding van de reserve.

In onderstaande tabel vindt u alle verschillen tussen de begrote mutaties en de daadwerkelijke mutaties op reserves. Er is voor ruim € 5,8 miljoen meer toegevoegd en voor ruim € 1,9 miljoen minder onttrokken aan de bestemmings-,egalisatie- en algemene reserve(s). Deze afwijkingen zijn binnen de doelstellingen waarvoor de

reserves zijn ingesteld. De gesaldeerde afwijking van bijna € 7,7 miljoen ten opzichte van de bijgestelde begroting is als volgt: (bedragen x € 1.000)

Reserve (-/- = nadeel en +/- voordeel)	Soort reserve	Bedrag dotatie	Bedrag onttrekking
- hogere dotatie begraafrechten	egalisatie	-36	-
- lagere onttrekking participatie	bestemming	-	-97
- Hogere onttrekking transformatie 3D	bestemming	-	1.922
- lagere onttrekking woonvisie	bestemming	-	-200
- hogere dotatie en lagere onttrekking gronden	bestemming	-5.793	-97
- hogere onttrekking regionaal samenwerkingsverband Z/W	bestemming	-	156
- lagere onttrekking algemene reserve	algemeen	-	-3.613
Per saldo hogere dotatie en lagere onttrekking		-5.829	-1.928

Het resultaat vóór bestemming bedraagt € 12.524.054 voordelig (begroot na wijzigingen: € 4.371.648 voordelig). Na de mutaties op de bestemmings-, egalisatie-, en algemene reserve bedraagt het rekeningresultaat € 3.192.405 voordelig (begroot na wijzigingen € 2.797.262 voordelig).

In 2019 is € 4.329.751 aan onttrekkingen en € 1.194.000 aan toevoegingen aan de algemene reserve begroot. In de jaarrekening is € 717.246 onttrokken en € 1.194.000 toegevoegd aan de algemene reserve. De onttrekkingen aan de algemene reserve zijn lager dan begroot omdat op de specifieke onderdelen waar deze onttrekkingen voor bedoeld waren minder is uitgegeven dan begroot.

Tabel: Voorstel resultaatbestemming (bedragen x € 1.000)

Voorgestelde bestemming resultaat:	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2019	Rekening 2019
Jeugdmiddelen	02. Samenleving	-	678
Nieuwbouwprincipe 30-30-40	03. Wonen	-	500
Pilotproject aardgasloos	04. Milieu	-	156
Stimuleren groene daken en gevels	04. Milieu	-	50
Doorschuiven projecten openbare ruimte (wegen en kunstwerken)	06. Beheer openbare ruimte	-	392
Doorschuiven groot onderhoud bomen	06. Beheer openbare ruimte	-	102
Doorschuiven projecten ruimtelijke ordening (Purmerweg 19-21 Segesta en Spinnepkop)	07. Ruimtelijke Ordening	-	107
Klimaatmiddelen vanuit het gemeentefonds (decembercirculaire 2019)	07. Ruimtelijke Ordening	-	672
Saldo voorgestelde mutaties rekening 2019		-	2.656
Toevoeging algemene reserve na resultaat bestemming		2.797	536

VOORGESTELD BESTEMMINGSRESULTAAT

Jeugdmiddelen (programma 2 Samenleving)

Er wordt voorgesteld om € 678.000 minder te onttrekken aan de reserve transformatie 3D's in 2019 dan het werkelijk tekort van Jeugd over 2018 en 2019. De onttrekking van € 3.316.000 wordt dan € 2.638.000. Daarnaast wordt voorgesteld om de verschillende bestemmingsreserves in het sociaal domein (gemeentelijke middelen participatie, transformatie 3D's en risico 3D's) samen te voegen tot één bestemmingsreserve sociaal domein.

Nieuwbouwprincipe 30-30-40 (programma 3 Wonen)

In de begroting 2020 is aangegeven dat bij de jaarrekening 2019 gekeken wordt of op het beschikbaar gestelde budget van € 500.000 uitgaven zijn gemaakt in 2019. Het restant zou dan worden toegevoegd aan de reserve woningbouwprogrammering. Gebleken is dat er geen uitgaven zijn gemaakt en € 500.000 toegevoegd kan worden aan deze reserve. Voor 2020 is aangegeven dat bij Wagenweg 10 een deel van de kosten (€ 133.483) door de gemeente wordt gedragen. Het betreft het deel dat hoort bij de sociale huurwoningen. De kosten zijn nog niet gemaakt. Deze onttrekking zal bij de 1e tussenrapportage 2020 worden meegenomen.

Pilot aardgasvrij (programma 4 Milieu)

In juni 2018 is een krediet beschikbaar gesteld van totaal € 875.000 (besluit 1427002 d.d. 28 juni 2018) voor de voorbereiding en uitvoering van de Pilotwijk. De uitvoering en daarmee de aanwending van uitvoeringskrediet van € 825.000 vindt plaats in 2019 en 2020. Wij stellen uw raad voor om het restant budget uit 2019 van € 155.681 beschikbaar te houden en als volgt te bestemmen en toe te voegen aan het exploitatiebudget duurzaamheidsinitiatieven in 2020.

Stimuleren groene daken en gevels (programma 4 Milieu)

In de programmabegroting 2018 is ingestemd met het wijzigingsvoorstel 7.1 om middels onderzoek en eventuele pilots duidelijk te maken wat er mogelijk is voor het vergroenen van (lege) gevels en daken van gebouwen en het creëren van verticale tuinen. Hiervoor is € 50.000 voor onderzoek en pilots vanuit het begrotingsoverschot 2018 gefinancierd. In 2019 zijn er geen onderzoeken en pilots geweest. Voorgesteld wordt om € 50.000 beschikbaar te houden voor uitvoering stimulering groene gevels en daken en dit toe te voegen aan het exploitatiebudget duurzaamheidsinitiatieven in 2020.

Doorgeschoven projecten openbare ruimte (programma 6 Beheer Openbare Ruimte)

In 2019 zijn de middelen voor wegen en kunstwerken voor planmatige onderhoudswerkzaamheden niet geheel tot besteding gekomen (€ 392.000). Dit betreft nog uit te voeren:

- Elementenonderhoud 2017-2020 (36174001) € 103.000
- Asfaltprogramma 2017-2020 (36165001) € 140.000
- Gladheid Donaulaan/Wolgalaan (€ 16.000) en inspectie/inventarisatie areaal (€ 133.000)

Voorgesteld wordt om deze bedragen in 2020 toe te voegen aan het exploitatiebudget openbare ruimte (kunstwerken en wegen).

Doorgeschoven groot onderhoud bomen (programma 6 Beheer Openbare Ruimte)

Bij de 1e tussenrapportage 2019 is € 118.000 gevraagd voor het vervangen van bomen in verharding inzake wortelopdruk (in combinatie met project wegen). Door de PFAS is er vertraging ontstaan in de werkzaamheden a.g.v. onderzoek en bewonersbezwaren. Wij stellen uw raad voor om het restant budget uit 2019 van € 102.000 beschikbaar te houden en toe te voegen aan het exploitatiebudget groen.

Doorgeschoven projecten ruimtelijk (programma 7 Ruimtelijke ordening)

Voor de Purmerweg 19-21 is met Segesta afgesproken om € 47.000 te betalen aan Segesta voor het verleggen van de PWN waterleiding. Dit is vastgelegd in de anterieure overeenkomst, waarbij de prestatie nog niet is geleverd. Daarnaast is het project Spinnekop nog niet geheel uitgevoerd (€ 60.000). Voorgesteld wordt om deze bedragen in 2019 toe te voegen aan het exploitatiebudget ruimtelijk.

Klimaatmiddelen vanuit het gemeentefonds (overzicht algemene dekkingsmiddelen)

In de decembercirculaire 2019 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de volgende onderdelen: versterking lokale energieloketten, wijkaanpak en uitvoering transitievisie warmte. In totaal gaat het om een pakket van € 671.700. Voorgesteld wordt om deze middelen toe te voegen aan de reserve duurzaamheid.

NA BALANSDATUM GEBLEKEN GEBEURTENISSEN

Eind februari 2020 is Nederland getroffen door het COVID-19 (Corona) virus. Het Corona virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is op dit moment onmogelijk te bepalen. Onduidelijk is op dit moment wat de gevolgen van het Corona virus zijn op de begrote baten en lasten per programma. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. De gemeente loopt geen risico ten aanzien van de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Incidentele lasten en baten reserves	Lasten	Baten
Besteding jeugdmiddelen	-	3.316
Projectsubsidie diensten bij wonen met zorg (ouderen langer thuis)	-	220
Bijdrage Wmo aan tijdelijke woningen	250	
Bijdrage pilot aardgasvrije wijken	6.988	344
Verlies/winstneming grexten, AO's en implementatie omgevingswet	6.524	592
Resultaat op parkeerinkomsten	33	-
Opheffen Asbestsanering	-	170
Besteding regiomiddelen	-	156
Besteding projecten openbare ruimte	-	170
Uitvoering stadspromotie	-	150
Versterking algemene reserve (rente)	749	-
Besteding projectbudget fusie Purmerend-Beemster	-	53
	14.544	5.171

3 Overzicht overhead, VPB en onvoorzien

ONDERDEEL OVERHEAD

Inleiding

De indirecte kosten (overhead) worden begroot en verantwoord in het overzicht overhead. Indirecte kosten zijn kosten die niet rechtstreeks samenhangen met een product. Voorbeelden van overheadkosten zijn managementkosten, huisvestingskosten, automatiseringskosten, personeelsgebonden kosten.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN

- De Chief Information Security Officer ziet toe op de uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid en rapporteert daarover elke drie maanden aan de portefeuillehouder. We rapporteren jaarlijks op hoofdlijnen aan het college en de raad. Over de informatiebeveiliging wordt jaarlijks bestuurlijk gerapporteerd volgens de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Hiermee legt het college aan zowel de raad als aan landelijke toezichthouders verantwoording af over de staat van de informatieveiligheid. Begin 2019 heeft deze verantwoording over 2018 plaatsgevonden gericht op DigiD (Digitale Identificatie), Suwinet (structuur Uitvoering Werk en Inkomen), BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie). In de tweede helft van 2019 is de eerste fase van Ensia 2019 (invoer van de zelfevaluaties) uitgevoerd. Voor 1 mei 2020 zal het College de Raad informeren over de uitkomsten en verantwoording afleggen aan de betreffende Ministeries. Ten opzicht van ENSIA 2018 zullen over 2019 drie verplichte onderdelen worden toegevoegd, te weten BRO (Basisregistratie Ondergrond), BRP (Basisregistratie Personen) en Reisdocumenten.
- De WOZ-waarden worden vanaf 1 januari 2022 wettelijk gebaseerd op Gebruiksoppervlakte (GBO) en niet meer op de inhoud van een pand. Vanaf 2018 bereiden we ons voor met een kwaliteitsverbetering van de BAG/WOZ administratie. Daarna is de oppervlakte per pand berekend. Eind februari 2020 is deze actualisatie bijna gereed. Wij kunnen de WOZ waarden hierdoor vanaf 2021 al baseren op een juiste administratie.
- Op basis van de inspectie in 2019 complimenteerde de Waarderingskamer ons met de kwaliteit van de WOZ taxaties en de kwaliteit van het BAG/WOZ beheer. Het beheer van basisregistraties is geheel in lijn met de ontwikkelingen van DIS-GEO (Doorontwikkeling van basisregistraties in samenhang). Purmerend is een van de gemeenten die voorop lopen met de omzetting naar GBO.
- In vergelijking met voorgaande jaren hadden we in 2019 meer bezwaren. Dit vergde veel tijd. De toename komt mede door de No Cure No Pay (NCNP) bureaus. Om dit tegen te gaan is veel tijd besteed aan communicatie met burgers en is opgeroepen vooral met ons te bellen. Er was tijdelijk een belteam dat ook 's avonds bereikbaar was. Een andere verklaring voor de toename van het aantal bezwaren was de waardestijging van de woningmarkt en het feit dat wij de gegevens steeds beter op orde hebben.
- Om bouw dossiers digitaal te kunnen overbrengen naar het eDepot van het streekarchief is een start gemaakt met het schonen van papieren dossiers. Dit is een voorbereiding op het digitaliseren van de dossiers in 2020.
- Om gegevens, veilig, beschikbaar te maken is in 2019 een belangrijke stap gezet. Er zijn nu instrumenten om de gegevens een standaard vorm te geven en ook continu te verversen. We kunnen nu kaarten en overzichten bij elkaar brengen voor het gebruik door de organisatie (bijvoorbeeld: asbestinventarisaties, scholen). In de website van het DataLab zijn ook gegevenssets beschikbaar voor inwoners en ondernemers die hier interesse in hebben (bijvoorbeeld: afvalinzameling).

Financieel overzicht overhead

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-21.335	-20.643	-20.501	-21.641	-1.139
Baten	1.442	204	261	997	736
Saldo	-19.893	-20.438	-20.240	-20.644	-404

Het overzicht heeft per saldo een nadelige afwijking van € 404.000. Dit komt door € 1.139.000 hogere lasten en € 736.000 hogere baten. De afwijkingen zijn incidenteel tenzij anders vermeld.

Afwijkingen overzicht overhead

BV121 - OVERHEAD	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Frictiekosten domeinen	278
Personeel en huisvesting	404
Overig	54
Totaal Baten	736
Lasten	
Frictiekosten domeinen	-690
Informatievoorziening	-153
Management	-93
Personeel	-330
Verrekeningen	-94
Overig	221
Totaal Lasten	-1.139

BV121 - OVERHEAD	
Baten	
Frictiekosten domeinen	
De baten hebben betrekking op detachingsinkomsten van bovenformatief personeel.	
Personeel en huisvesting	
De hogere baten worden veroorzaakt door de doorberekening van verzekeringspremies, inkomsten i.v.m. detacheringen en UWV uitkeringen.	
Lasten	
Frictiekosten domeinen	
De afwijking op frictiekosten wordt veroorzaakt door kosten in verband met bovenformatief personeel en afgesloten vaststellingsovereenkomsten.	
Informatievoorziening	
De afwijkingen op informatievoorziening worden voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten van het zaakstelsel	
Management	
De afwijking op management wordt veroorzaakt doordat management ingehuurd is en inhuur tot hogere lasten leidt ten opzichte van de begrote vaste formatie.	
Personeel	
De afwijking op Overig wordt veroorzaakt hogere salaris-/inhuurlasten.	
Verrekeningen	
De afwijking op overige verrekeningen wordt veroorzaakt door een lagere doorbelasting van overheadkosten ten laste van investeringen, grex en anterieure overeenkomsten. Deze doorbelasting is gekoppeld aan/gebaseerd op de urenbesteding ten laste van deze onderdelen.	

ONDERDEEL ONVOORZIEN

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	0	-50	-50	0	50
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	0	-50	-50	0	50

Het saldo van incidentele baten en lasten geeft per saldo een voordeel van € 50.000. Dit is inclusief een bedrag van onvoorziene uitgaven, die voldoen aan de volgende criteria:

- Op het moment van totstandkoming van de begroting waren de kosten nog niet te voorzien;
- Het is niet mogelijk om deze kosten te vermijden;
- De kosten zijn niet uit te stellen naar de toekomst voor afweging bij de volgende Kadernota.

In 2019 is de post onvoorzien van € 50.000 niet aangesproken door de raad.

ONDERDEEL VENNOOTSCHAPSBELASTING

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

In 2018 is de aangifte vennootschapsbelasting 2017 ingediend. In de aangifte is een fiscaal verlies opgenomen, dat verrekend kan worden met mogelijke toekomstige winsten. De uitgangspunten van de aangifte 2017 worden momenteel afgestemd met de Belastingdienst. Na overeenstemming over de uitgangspunten zal er in 2020 aangifte voor de vennootschapsbelasting 2018 en 2019 worden ingediend. Naar verwachting zal dit in het 3e kwartaal 2020 zijn.

DE PARAGRAFEN

1 Lokale heffingen

ALGEMEEN

Overeenkomstig artikel 26 BBV verantwoordden we in deze paragraaf wat we in de paragraaf Lokale heffingen bij de begroting hebben opgenomen.

KOSTENDEKKENDHEID VAN DE HEFFINGEN

In onderstaande tabel staat inzichtelijk welk percentage kostendekkendheid in de bijgestelde begroting was geraamd en in de rekening is gerealiseerd.

Tabel kostendekkendheid product afvalverwijdering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2019	Bijgestelde begroting 2019	Rekening 2019
Lasten	10.228.981	10.416.321	10.204.636
Btw	1.194.575	1.194.575	1.194.575
Overhead	1.294.764	1.294.764	1.294.764
Totaal lasten	12.718.320	12.905.660	12.693.975
Baten	12.405.074	12.592.414	12.474.809
Saldo	313.246	313.246	219.166
Onttrekking voorziening afvalstoffenheffing	-313.246	-313.246	-313.246
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing	-	-	94.080
Kostendekkendheid	-	-	-
Kostendekkendheid in %	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief afvalstoffenheffing hielden we rekening met € 1,2 miljoen extra dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. In 2018 was € 469.490 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2019

€ 313.246 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2019. Door een positief resultaat over 2019 hebben we € 94.080 aan de voorziening afvalstoffenheffing gedoteerd. Van het totale saldo van de voorziening per 31 december 2019

(€ 250.324) is € 167.910 betrokken bij de tariefstelling van de afvalstoffenheffing 2020 en € 82.414 bij de tariefstelling van 2021. Het tarief van de afvalstoffenheffing 2019 is volledig kostendekkend.

Tabel kostendekkendheid product riolering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2019	Bijgestelde begroting 2019	Rekening 2019
Lasten	5.645.572	6.200.431	5.121.587
Btw	682.365	682.365	682.365
Overhead	734.117	758.956	758.956
Totaal lasten	7.062.054	7.641.752	6.562.908
Baten	6.813.054	6.812.371	6.746.143
Saldo	249.000	829.381	-183.235
Onttrekking voorziening gemeentelijke watertaken	-249.000	-829.381	-829.381
Dotatie voorziening gemeentelijke watertaken	-	-	1.012.616
Kostendekkendheid	-	-	-

Bedrag in €	Primitieve begroting 2019	Bijgestelde begroting 2019	Rekening 2019
Kostendekkendheid in %	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief rioolheffing hielden we rekening met € 0,7 miljoen extra dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. In 2018 was € 2.008.084 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Hiervan is in 2019 € 249.000 onttrokken voor het tarief rioolheffing 2019 en € 580.381 onttrokken ter aansluiting op het kostenniveau van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2023, vastgesteld in maart 2019. Door voornamelijk uitgestelde werkzaamheden is € 1.012.616 gedoteerd aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het tarief van de rioolheffing 2019 is volledig kostendekkend.

Tabel overige producten inzake kostendekkendheid

Bedrag in € 1.000	Primitieve begroting 2019	Bijgestelde begroting 2019	Rekening 2019
<u>Leges Omgevingsvergunningen</u>			
Lasten	1.784	1.868	1.742
Baten	1.801	2.935	2.937
Saldo	-17	-1.067	-1.195
Kostendekkendheid in %	101	157	169
<u>Leges Burgerzaken</u>			
Lasten	2.959	2.970	3.287
Baten	999	999	1.378
Saldo	1.960	1.971	1.909
Kostendekkendheid in %	34	34	42
<u>Leges Begraafplaatsen</u>			
Lasten	814	931	879
Baten	730	770	682
Saldo	84	161	197
Kostendekkendheid in %	90	82	78
<u>Leges Markten</u>			
Lasten	123	163	143
Baten	180	126	119
Saldo	-57	37	24
Kostendekkendheid in %	146	77	83

Gerealiseerde aantallen beïnvloeden voor de meeste legessoorten het percentage kostendekkendheid. Die zijn variabel en niet altijd goed vooraf in te schatten. De lasten betreffen voornamelijk personeel en zijn minder variabel.

DE GERAAMDE INKOMSTEN

Tabel baten met betrekking tot de lokale heffingen

Soort	Raming 2019 voor wijziging	Raming 2019 na wijziging	Werkelijk 2019
<i>Onroerende zaakbelasting (OZB):</i>			
- gebruikers (alleen bedrijven)	2.003.091	2.003.091	1.853.942
- eigenaren	10.877.062	10.877.062	11.030.188
Belasting op roerende woon- en verblijfsruimten (RWB)	11.658	11.658	13.947

Soort	Raming 2019 voor wijziging	Raming 2019 na wijziging	Werkelijk 2019
Afvalstoffenheffing	11.464.797	11.464.797	11.424.073
Reinigingsrecht	60.000	80.000	76.744
Rioolheffing	6.657.295	6.657.295	6.644.031
Parkeerbelastingen	2.278.972	2.556.731	2.548.031
Precariobelasting	214.294	214.294	274.885
Hondenbelasting	405.784	405.784	409.269
Reclamebelasting	150.000	150.000	121.129
Toeristenbelasting	50.000	50.000	75.659
Bedrijveninvesteringszones (BIZ)	83.425	83.425	89.100
Totaal lokale heffingen	34.256.378	34.554.137	34.560.998

BELEID TEN AANZIEN VAN LOKALE HEFFINGEN

De heffing en inning hebben plaatsgevonden overeenkomstig het vastgestelde beleid.

Parkeerbelastingen

In 2019 zijn er 4476 naheffingsaanslagen opgelegd omdat op het moment van de controle er geen of onvoldoende parkeergeld betaald was. Er zijn 587 bezwaarschriften ingediend waarvan in 481 van de gevallen het bezwaar gegrond is verklaard (afgerond 82%). Met name de bezwaren waarbij parkeergeld betaald is met behulp van de smartphone leidt in de meeste gevallen tot toekenning van de bezwaarschriften. Achteraf blijkt dan parkeergeld te zijn betaald, maar heeft de parkeerder een vergissing gemaakt bij het aanmelden van het juiste kenteken met de smartphone bij één van de belproviders. Jurisprudentie van de belastingrechter wijst uit dat in die situaties het bezwaar moet worden toegekend omdat parkeerbelasting betaald is.

Hondenbelasting

In mei 2019 is de jaarlijkse huis-aan-huis controle uitgevoerd voor de hondenbelasting. Deze jaarlijkse controle wordt over 1/3 deel van de gemeente uitgevoerd. De hercontrole heeft in totaal 300 nieuwe aanmeldingen voor de hondenbelasting opgeleverd.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

In 2018 zijn de Bedrijveninvesteringszones (BIZ) Koemarkt en Wormerplein ingevoerd. De Bedrijveninvesteringszones zijn ingevoerd voor vijf jaar. Na deze vijf jaar dient opnieuw een draagvlakonderzoek plaats te vinden onder de ondernemers. De invoer van de BIZ Koemarkt heeft voor de ondernemers op de Koemarkt tot gevolg dat de reclamebelasting voor hen vervalt en vervangen is door de BIZ heffing. Eind 2019 heeft er een draagvlakonderzoek plaatsgevonden onder de overige ondernemers in de binnenstad voor het invoeren van een BIZ Binnenstad met ingang van 2020. Na het tellen van de stemmen bleek er onvoldoende draagvlak te zijn onder de ondernemers. Als gevolg hiervan blijft de reclamebelasting voor de ondernemers van de binnenstad van kracht. De opbrengst reclamebelasting wordt na aftrek van de door de gemeente gemaakte perceptiekosten overgemaakt naar de Stichting Binnenstad Ondernemersfonds Purmerend (BOF). BOF organiseert activiteiten in het centrumgebied met als doel klanten te verleiden, het verblijf in de historische binnenstad te verlengen en te intensiveren.

Bezwaarschriften tegen de hoogte van de WOZ waarden

In 2019 zijn in totaal 1023 bezwaarschriften (dossiers) ingediend naar aanleiding van de jaarlijkse herwaardering van de woningen en de niet woningen. In 2018 waren er 810 bezwaarschriften ingediend. In 2018 is in 25% van de gevallen de WOZ waarde verlaagd. In 2019 is in 33% van de gevallen de WOZ waarde verlaagd.

Tabel kwijtscheldingen

Omschrijving	Afvalstoffenheffing		Rioolrecht (gebruik)		Totaal
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	verleend
Automatische kwijtschelding 2018	1.755	534.825	1.755	119.853	654.678
Automatische kwijtschelding 2019	1.728	556.398	1.728	110.335	666.733
kwijtschelding op verzoek 2018	591	170.220	591	38.214	208.434
Kwijtschelding op verzoek 2019	602	183.466	602	36.440	219.906
Totaal 2018	2.346	705.045	2.346	158.067	863.112
Totaal 2019	2.330	739.864	2.330	146.775	886.639

Oninbare posten

Jaarlijks vindt er een onderzoek plaats van alle openstaande vorderingen. De mate van verhaalbaarheid is onderzocht. De redenen dat opgelegde aanslagen oninbaar worden verklaard zijn bijvoorbeeld dat burgers verhuizen zonder een nieuw adres door te geven. Ook maken burgers gebruik van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WNSP). Bij bedrijven gaat het vaak om faillissementen. De controle heeft geleid tot een voorstel om € 193.091 af te boeken als oninbaar van nog openstaande belastingbedragen. Het percentage oninbaar bedraagt hierdoor 0,61% .

2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

DOELSTELLING

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet begrote kosten te dekken. Door de beschikbaarheid van weerstandsvermogen hoeven we bij een financiële tegenvaller in de begrotingsuitvoering niet direct tot een bezuiniging over te gaan. We maken onderscheid tussen incidenteel en structureel weerstandsvermogen. Het eerste is bedoeld voor éénmalige tegenvallers en het tweede voor structurele tegenvallers.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

A. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

B. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

OMVANG WEERSTANDSCAPACITEIT

Tot de weerstandscapaciteit rekenen we de algemene reserve, stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit. In onderstaand overzicht worden de afzonderlijke onderdelen beschreven. Hierbij staat aangegeven of en voor hoeveel deze onderdelen bijdragen aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen maal € 1.000)

Onderdeel/Omvang/Duiding	Telt mee voor
Onderdeel: Stille reserves Omvang: Maximaal € 2.000 Duiding: De te verkopen panden en gronden waar bij de verkoop een netto boekwinst kan worden gerealiseerd. Omdat de boekwinst al is verwerkt in de begroting is hier geen bijdrage aan de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarnaast is de werkelijke waarde van ons aandelenbezit vele malen hoger dan de nominale waarde zoals deze, conform het BBV, in de balans is opgenomen. Het gaat om de aandelen BNG en HVC. Deze aandelen zijn echter niet vrij verhandelbaar. Het is dan ook niet mogelijk om deze waarde daadwerkelijk te cashen, althans niet op dit moment. Wij tellen de berekende waarde dan ook niet mee voor de bepaling van onze weerstandscapaciteit. Bovendien ontvangen wij voor deze aandelen dividend. Het verkopen van de aandelen leidt dan ook tot structureel lagere inkomsten.	€ 0
Onderdeel: Onbenutte belastingcapaciteit Omvang: Circa € 7.005 Duiding: Het verschil tussen het belasting OZB in Purmerend en 120% van het landelijk gemiddelde. Tot het niveau van 120% zal hoe dan ook geen sprake zijn van toelating tot artikel 12. Het zijn extra (structurele) middelen die gegenereerd kunnen worden door de gemeentelijke belastingen en rechten te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit is niet meegeteld als beschikbare weerstandscapaciteit. De tarieven voor de overige heffingen zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn volledig kostendekkend.	€ 0
Onderdeel: Ombuigingspotentieel Omvang: € 0 Duiding: Via de kaderbrief en begroting (schoon begroten) is steeds actief gestuurd op ombuigingsmogelijkheden, hiermee wordt steeds ruimte gevonden voor structurele nieuwe uitgaven. Het ombuigingspotentieel is niet meegeteld als beschikbare weerstandscapaciteit.	€ 0
Onderdeel: Bestemmingsreserves Omvang: Circa € 20.867 Duiding: Bestemmingsreserves zijn in principe niet vrij inzetbaar in geval van tegenvallers, tenzij er wordt bepaald dat de oorspronkelijke bestemming kan komen te vervallen. Aangezien de Raad de bestemming van het bestemmingsreserve kan veranderen, kunnen ook deze reserves behoren tot de weerstandscapaciteit. Bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt de bestemmingsreserve niet meegenomen.	€ 0
Onderdeel: Algemene reserve Omvang: € 24.014 (excl. resultaat 2019) Duiding: Bij de omvang is geen rekening gehouden met de voorgestelde resultaatbestemming 2019. In de periode tot en met 2024 blijft de reserve rond het niveau van € 32 miljoen uitkomen. Hier is in mee genomen het verwachte resultaat in 2019.	€ 24.014
Beschikbare weerstandscapaciteit eind 2019	€ 24.014

MEEGEWOGEN FINANCIËLE RISICO'S

Wat valt er onder risico's en wat niet?

Kortingen op algemene en specifieke uitkeringen

Kortingen op algemene (het gemeentefonds) en specifieke uitkeringen worden ingeschat en verwerkt in de begroting. Het weerstandsvermogen is nadrukkelijk niet bedoeld als buffer hiervoor. De begroting moet hier dus op inspelen. Dat geldt ook voor risico's van het onvolledig kunnen declareren van uitgaven op specifieke uitkeringsregelingen. Deze risico's kunnen we vooraf inschatten en hierop de administratieve organisatie aanpassen.

Kosten

Voor gebeurtenissen waarvan het zeker is dat ze ontstaan en waarvan de omvang ook bekend is, stellen we voorzieningen in. Bij het weerstandsvermogen kunnen we kosten derhalve buiten beschouwing laten. De voorzieningen zijn ook daadwerkelijk op orde.

Rampen en crisis

Voor rampen en crisissituaties is een scala aan beheersmaatregelen getroffen. We hebben een rampenplan waarin staat hoe te acteren bij een (dreigende) ramp of crisis. Voor dit risico is de gemeente verzekerd. Als dit niet het geval is dan vallen we terug op de Rijksoverheid. Uiteraard kan er sprake zijn van een financieel nadeel voor de gemeente. Hoeveel kunnen we vooraf niet inschatten. Onze inspanningen zijn er hoe dan ook op gericht om een dergelijke schade te voorkomen, dan wel te minimaliseren. Voor zover binnen onze beïnvloedingsfeer, zorgen we via vergunningen en periodieke toetsing voor het minimaliseren van risico's.

Voor bepaling van de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen hebben we de financiële risico's in kaart gebracht. Bij deze risico's hanteren we een ondergrens van € 100.000. Risico's daaronder lichten we hier verder niet toe, omdat het een lange reeks van kleine risico's betreft. Daadwerkelijk opgetreden risico's komen terug als afwijking in de programmarekening ter verklaring van het resultaat.

De risico's die we bij deze paragraaf meenemen zijn de niet reguliere, strategische, niet kwantificeerbare risico's. De reguliere risico's staan immers in de begroting. Veelal kunnen we deze via een verzekering afdekken. Bij deze risico's geldt dat we kunnen inschatten of het risico zich daadwerkelijk zal manifesteren en de omvang van het risico.

Om de risico's op te vangen, zijn verschillende maatregelen mogelijk:

- Bijstelling van de geldende beleidskaders, hierdoor kunnen we de uitvoeringskosten beperken. Dit kan bijvoorbeeld door de grenzen te verhogen waarboven de gemeente een bijdrage verleent.
- Inkomstenverhogende maatregelen nemen wanneer risico's zich manifesteren op onderdelen met kostendekkende dienstverlening.
- Frequent(er) toetsen of het risico zich al voordoet en zo goed mogelijk maatregelen treffen ter beheersing van onzekerheden. Deze maatregel kunnen we inzetten op die onderdelen waarvan de gemeente de uitkomst niet kan sturen, maar waarvan we de uitkomsten wel kunnen volgen. Doel van de maatregel is dan om te voorkomen dat 'ongemerkt' de begroting en de werkelijkheid uiteen groeien en er nadelen optreden.

In de weging van het nodige weerstandsvermogen wordt er vanuit gegaan dat het drie jaar duurt voordat we een structureel effect van de risico's kunnen compenseren met lagere uitgaven. In de opstelling is niet afgewogen of alle risico's zich gelijktijdig kunnen en zullen voordoen. De risico's zijn daarom opgeteld. Zodra risico's zich daadwerkelijk manifesteren wegen we af of we structurele maatregelen moeten nemen.

BENODIGD WEERSTANDSVERMOGEN

Het totaal aan benodigd weerstandsvermogen schatten we eind 2019 in op ruim € 13,750 miljoen. In onderstaande

tabel staan de actuele onderwerpen en is aangegeven of we voor dit onderwerp rekening houden met benodigd weerstandsvermogen. Ook staat hier welke beheersmaatregel we kunnen inzetten om het risico zoveel mogelijk te verkleinen of uit te schakelen. In de omschrijving is het toegelicht als de huidige inschatting afwijkt van inschatting in de begroting.

Overzicht meegewogen financiële risico's

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Huidige opname (x € 1.000)
<p>Onderwerp: Participatiewet-inkomensdeel Omschrijving: Op basis van de Participatiewet verstrekt de gemeente uitkeringen om te kunnen voorzien in het levensonderhoud. Het aantal uitkeringen en de omvang hiervan is voor de gemeente niet goed te beïnvloeden. Voor deze lasten ontvangt de gemeente een aandeel uit het landelijke macrobudget. Dit aandeel wijzigt gedurende het jaar nauwelijks. De omvang van het macrobudget wordt landelijk bijgesteld als het aantal uitkeringsontvangers landelijk wijzigt. De Purmerendse situatie hoeft zicht niet op een gelijke manier te ontwikkelen als het landelijke gemiddelde. Als in Purmerend de ontwikkeling negatief afwijkt van het landelijk gemiddelde, treedt er een financieel nadeel op. De eerste 5% is daarbij voor rekening van Purmerend. De afgelopen jaren was er sprake van een overschot. In 2017 werd op basis van het landelijk verdeelmodel een structureel nadeel voor Purmerend verwacht. Door de gunstige economie verbeterde de arbeidsmarkt zodanig, dat in 2019 weer sprake is van een financieel voordeel. Op basis van de huidige prognose wordt een financieel voordeel verwacht van 4% dalend naar 1% in 2023. Wel is er een risico m.b.t. de korting in het gemeentefonds van de uitvoeringslasten. Hiervoor is een stelpost vanaf 2021 van € 600.000 opgenomen. Voor de afwijkingen in negatieve zin in enig jaar geldt dat deze moeten worden opgevangen in het weerstandsvermogen van de gemeente. Bij het risico in de uitvoering wordt uitgegaan van een bedrag van maximaal € 1,0 miljoen. Beheersmaatregel: Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.</p>	€ 1.000
<p>Onderwerp: Koepelvrijstelling Werkom Omschrijving: Op dit moment loopt er een discussie tussen Werkom en de belastingdienst met betrekking tot de aangevraagde koepelvrijstelling. Indien de aanvraag niet (volledig) wordt toegewezen bestaat er het risico dat een deel van de btw voor Werkom niet wordt gecompenseerd en dat zij dit in rekening moeten brengen (als kostenverhoging) bij de gemeente Zaanstad en Purmerend. Voor Purmerend bedraagt dit risico € 150.000 per jaar. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.</p>	€ 150
<p>Onderwerp: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet Omschrijving: Binnen de beleidskaders kunnen zich sprongen in de uitgaven voordoen doordat voor specifieke inwoners plotseling dure voorzieningen moeten worden getroffen. Specifieke risico's die zich voordoen zijn een stijging van het aantal aanvragen door de invoering van het abonnementstarief en de verplichte tariefsverhogingen in het kader van de loonstijgingen in de zorg. Hiervoor is in de begroting weliswaar ruimte opgenomen, maar er is nog onvoldoende ervaring met hoe dit uitpakt. Beheersmaatregel: Voor de risico's is een bestemmingsreserve ingesteld. De bestemmingsreserve bevat daarnaast ook ruimte voor transformatie en innovaties in de uitvoering. Daarmee is het risico voorlopig afdoende afgedekt.</p>	€ 0
<p>Onderwerp: Asbestsaneringen Omschrijving: In een aantal gemeentelijke panden, waaronder onderwijsgebouwen, is asbest toegepast. Naar de aanwezigheid van asbest en de mogelijkheden tot sanering is meerdere malen onderzoek gedaan. In een aantal gebouwen is de aanwezige asbest niet verwijderd en kan dit alleen gebeuren als bouwkundige werkzaamheden plaatsvinden. Zolang deze werkzaamheden niet plaatsvinden is er een risico. Als een situatie zich voordoet, worden de werkzaamheden opgepakt en de begroting aangepast. De omvang laat zich niet goed wegen. Als stelpost wordt daarom rekening gehouden met € 0,5 miljoen. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.</p>	€ 500
<p>Onderwerp: Proeftuin aardgasvrije wijken Omschrijving: De particuliere woningen zijn zeer verschillend qua inrichting en installatie en daarmee ook de te verrichten werkzaamheden en de te ramen kosten. Een volledig inzicht in de consequenties voor de uitvoeringskosten ontbreekt. Ook is er nauwelijks ervaring met dergelijke projecten in Nederland. De kosten kunnen hierdoor hoger uitvallen. Er is een kleine kans dat schadeclaims over de uitvoeringswerkzaamheden voor rekening van de gemeente komen. Dit is in de meeste gevallen voor rekening van de opdrachtnemer. In vrijwel alle woningen is nog asbest aanwezig. Naar verwachting kan contact met asbest worden vermeden, maar dit is niet in alle gevallen zeker. Als vooraf blijkt dat uitvoering niet mogelijk is, zal uitvoering van de werkzaamheden pas mogelijk zijn als de eigenaar voor sanering heeft zorg gedragen. Als de werkzaamheden zijn aangevangen en er blijkt sprake te zijn van onvermijdelijk asbestcontact, zal dit de uitvoeringskosten aanzienlijk doen stijgen.</p>	€ 50

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Huidige opname (x € 1.000)
<p>Beheersmaatregel: Binnen de ramingen van de werkzaamheden is vanwege de onzekerheden rekening gehouden met een post onvoorzien van 20%. Mocht dit niet afdoende blijken te zijn, kan het college er voor kiezen om minder woningen dan gepland aardgasvrij te maken ten einde binnen de raming te blijven. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.</p>	
<p>Onderwerp: MeerjarenOnderhoudsPlan (MJOP's) vastgoed</p> <p>Omschrijving: Het huidige MJOP is niet meer actueel en voldoet niet meer aan de eisen. In de begroting is rekening gehouden met de financiële uitkomsten van het huidige MJOP. Er is niet altijd sprake van een transparante situatie met betrekking tot (onderhouds)kosten en opbrengsten. Als gevolg hiervan ontstaan ook financiële risico's. Professioneel beheer en sturing op dit gebied is noodzakelijk.</p> <p>Beheersmaatregel: Er is gestart met het opstellen van een nieuw plan met behulp van externe expertise. Hierbij wordt ook de wettelijke verplichting van verduurzaming van onroerend goed meegenomen. Verwacht wordt dat dit plan gedurende 2020 beschikbaar komt. Op dit moment kunnen de financiële gevolgen van dit nieuwe plan nog niet ingeschat worden. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.</p>	p.m.
<p>Onderwerp: Grondexploitaties</p> <p>Omschrijving: Voor elke grondexploitatie zijn twee macro-economische risico's berekend. Ten eerste het effect van 5% kostenstijging over de nog geraamde uitgaven. Ten tweede het effect van 2 jaar vertraging van de geraamde opbrengsten als gevolg van het niet kunnen uitgeven van bouwrijpe kavels. Beide macro-economische effecten zijn opgeteld € 1,32 miljoen. Daarnaast zijn per grondexploitatie projectspecifieke risico's berekend, totaal € 4,02 miljoen. Per grondexploitatie wordt dit nader toegelicht in het Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG).</p> <p>Beheersmaatregel: Per grondexploitatie zijn specifieke maatregelen genomen om het beslag op het weerstandsvermogen te beperken. De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2019.</p>	€ 5.340
<p>Onderwerp: Lokaal referendum</p> <p>Omschrijving: De omvang van dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.</p> <p>Beheersmaatregel: Niet van toepassing.</p>	€ 240
<p>Onderwerp: AVG</p> <p>Omschrijving: Sinds de AVG op 25 mei 2018 in werking is getreden, is er veel gebeurd op privacygebied. De AP controleert en deelt dwangsommen en boetes uit. Burgers dienen klachten in (bij de AP en bij de FG) en stellen gemeenten bij de rechter aansprakelijk voor door het verkeerd verwerken van hun persoonsgegevens ontstane schade. Tot nu toe zijn de toegekende schadevergoedingen beperkt tot € 500. De dwangsommen en boetes lopen echter in de tonnen en internationaal zelfs in de miljoenen (in Duitsland heeft een woningcorporatie een boete gekregen van € 14,5 miljoen euro voor het niet AVG-proof zijn van hun computersysteem. Systemen met soortgelijke manco's draaien ook bij de gemeente Purmerend).</p> <p>Beheersmaatregelen: De gemeente heeft in de afgelopen 1,5 jaar stappen gemaakt in het meer AVG-proof werken. Zo is de compliance structuur (inclusief de werkgroepen privacy) grotendeels ingericht. Verwerkersovereenkomsten komen steeds vaker bij het sluiten van een contract tot stand in plaats van naderhand. Aan de soort vragen van medewerkers valt af te leiden dat de bewustwording in de organisatie gegroeid is. Er zijn echter nog genoeg punten waarop risico's gelopen wordt. Denk bijvoorbeeld aan het feit dat er nog maar 1 DPIA is afgerond, terwijl er inmiddels veel meer verwerkingen aan een DPIA onderworpen hadden moeten worden; klachten van burgers, het ontstaan van datalekken. Het risico is moeilijk in geld uit te drukken, doordat de bedragen behoorlijk uiteen lopen. Het risico wordt gesteld op p.m. en is t.o.v. de begroting 2020 gewijzigd.</p>	p.m.
<p>Onderwerp: Loon/prijsstijgingen</p> <p>Omschrijving: In de begroting is rekening gehouden met de laatst afgesloten cao met een looptijd tot 1 januari 2021. Voor de jaren na 2021 is rekening gehouden met een stijging voor lonen inclusief werkgeverslasten van 3 procent per jaar. De stijging van de loonkosten is afhankelijk van de landelijke cao afspraken en de wijzigingen in de werkgeverslasten zoals de werkgeversbijdrage in de pensioenpremie. Het ABP heeft reeds aangegeven dat de pensioenpremie onder druk ligt en dat er naar verwachting een extra verhoging in 2021 aanstaande is. Het effect hiervan is pas eind 2020 bekend. Vooralsnog gaan wij er vanuit dat de indexering van 3% per jaar voor loon en premies voldoende is. Een afwijking van 1% geeft een extra last van ruim € 0,5 miljoen.</p> <p>Voor prijsstijgingen op de begrote materiële budgetten is het uitgangspunt dat deze binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. Dit betekent dat de (meerjaren) budgetten niet automatisch worden aangepast aan het inflatiepercentage. Alleen waar dit noodzakelijk is verhogen wij het budget met de verwachte prijsstijging. Gezien ons gekozen uitgangspunt kunnen wij in 2021 en volgende jaren geconfronteerd worden met prijsstijgingen, waarmee niet of onvoldoende rekening is gehouden om de hieruit voortvloeiende hogere lasten op te kunnen vangen. De tarieven voor het lopende jaar zijn vastgesteld en pas per januari van het volgende jaar kunnen deze worden verhoogd. Voor de algemene prijsstijgingen blijft de inflatie naar de actuele situatie 1,5% meerjarig. Voor deze prijsstijgingen wordt een bedrag van € 1,0 miljoen aangehouden (1,5% van € 66,7 miljoen).</p> <p>De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.</p>	€ 1.500

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel

Beheersmaatregel: Het hogere loon- en prijsniveau wordt in de begroting verwerkt. Hierdoor blijft er minder ruimte over voor nieuwe beleidskeuzes of zal er zelfs moeten worden bezuinigd als er geen sluitende meerjarenbegroting kan worden opgesteld.

Onderwerp: Pensioenpremies bestuurders

€ 110

Omschrijving: De pensioenvoorziening voor (ex-)bestuurders is bij een externe partij ondergebracht. Voor de pensioenen van (ex-)bestuurders worden jaarlijks premies gestort. Als gevolg van de dalende rentestanden kunnen eerdere afkoopsommen en betaalde premies ontoereikend blijken voor de dekking van de pensioenverplichting. Omdat de rekenrentes uitgaan van een voortschrijdend gemiddelde, kan deze rente nog verder dalen. De kans op een verdere daling is voor de korte termijn (de komende jaren) nog steeds substantieel. In 2019 was een extra storting benodigd van circa € 38.000 zodat het opgebouwde tegoed conform het benodigde tegoed is. In het benodigde weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met een verdere daling van de rekenrente. De omvang van dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.

Beheersmaatregel: Er is geen beheersmaatregel tegen de ontwikkelingen op de geldmarkt.

Onderwerp: Wachtgeld wethouders

€ 1.000

Omschrijving: Na het aftreden van wethouders, voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is er een recht op wachtgeld. Voor ex-wethouders die momenteel recht hebben op wachtgeld heeft de gemeente een voorziening gevormd en zijn de lasten afgedekt. Indien een lid van het huidige college zijn/haar functie neerlegt dan ontstaat er een nieuwe verplichting. De maximale wachtgeldverplichting voor de vijf wethouders van de gemeente bedraagt circa € 1,2 miljoen. Eind 2021 zijn er i.v.m. de fusie met Beemster nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. Het is onwaarschijnlijk dat het volledige college tegelijkertijd aftreedt, niet wordt herbenoemd en volledig gebruik maakt van het recht op wachtgeld. De omvang van dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.

Beheersmaatregel: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een bestuurder gebruik maakt van wachtgeld wordt de maximale wachtgeldverplichting in de loop van het jaar van aftreden gestort in een wachtgeldvoorziening. Indien sprake is van een terugkeerrecht in een betaalde functie voor het aanvaarden van het ambt, kan de wachtgeldverplichting lager worden ingeschat dan het maximum.

Onderwerp: Renterisico

€ 1.600

Omschrijving: De gemeente trekt langlopende leningen aan om in de eigen financieringsbehoefte te voorzien. De ontwikkelingen in de stad staan niet stil en de bedrijvigheid is overal te voelen. De jaarlijkse kosten van de financieringsbehoefte (rentelasten) worden bepaald door de omvang van de bestaande leningenportefeuille, de financieringsbehoefte als gevolg van voorgenomen investeringen en de van toepassing zijnde rentetarieven. De afgelopen jaren waren niet voldoende liquiditeiten beschikbaar zodat het nodig was om op de kapitaalmarkt leningen aan te trekken. In de financieringsbehoefte houdt Purmerend rekening met een jaarlijkse lichte stijging van de rente met 0,1%. Bij een netto jaarlijkse financieringsbehoefte van circa € 40 miljoen en een stijging van de rente van 1% bedraagt de toename van de rentelasten jaarlijks structureel circa € 0,4 miljoen. Voor de waardering van het risico wordt uitgegaan van een bedrag van € 1,6 miljoen. De omvang van dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.

Beheersmaatregel: Via het zogeheten renteomslagpercentage worden de rentelasten toegerekend aan de programma's waarvoor sprake is van een financieringsbehoefte. Het renteomslagpercentage wordt berekend op basis van de uitgangspunten van de door de raad vastgestelde begroting. Verder wordt de financieringsbehoefte periodiek meerjarig bepaald en wordt beoordeeld of incidenteel dan wel structureel tot afdekking van het renterisico dient te worden overgegaan.

Onderwerp: Vennootschapsbelasting

€ 250

Omschrijving: Met de invoering van de "Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen" kunnen activiteiten van de gemeente vanaf 2016 belastingplichtig worden voor de vennootschapsbelasting (Vpb). De gemeente heeft met de grondexploitaties vooralsnog één activiteit die kwalificeert als onderneming voor de Vpb. Ondanks dat de grondexploitaties kwalificeren als Vpb-onderneming, zal dit naar verwachting niet direct leiden tot een Vpb-belastingdruk. Op basis van een doorrekening van de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2018 ontstaat mogelijk na 2026 een Vpb-last. Inmiddels lijkt een zodanige versnelling in de grondverkoop van Baanste Noord op te treden dat deze grondexploitatie veel eerder dan gepland afgesloten kan worden. Naar verwachting heeft dit ook tot gevolg dat de VPB-last een aantal jaren eerder zal ontstaan. Daarnaast is de belastingdienst van mening dat over reclameopbrengsten en over de opbrengsten van restafval VPB betaald moet gaan worden. Voor het onderdeel reclamebelasting zal naar verwachting een proefproces bij een andere gemeente gestart worden. Als de belastingdienst voor dit onderdeel een aanslag op gaat leggen en de belastingdienst wordt door de rechter in het gelijk gesteld zal dit de gemeente naar verwachting ongeveer € 40.000 per jaar kosten. Voor het onderdeel opbrengsten restafval zal naar verwachting 1% van de positieve opbrengsten verantwoord moeten worden als fiscale winst. De hieruit volgend VPB last is naar verwachting nihil omdat de fiscale winst vooralsnog (ruim) beneden de €15.000 per jaar blijft en de gemeente zich dan voor dit onderdeel niet kwalificeert als ondernemer (bescheiden bestaan is niet mogelijk).

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Huidige opname (x € 1.000)
Beheersmaatregel: Met een externe deskundige is een analyse gemaakt van de verwachte Vpb-belastingdruk. In de analyse wordt uitgegaan van een vpb-last van circa € 250.000 over de gehele looptijd. De omvang van dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2020.	
Onderwerp: Gemeentefonds	€ 2.000
Omschrijving: Via circulaire worden we enkele malen per jaar (meestal mei en september) geconfronteerd met aanpassingen in de totale ontvangsten vanuit het gemeentefonds. De afspraak tussen het Rijk en de gemeenten is dat een systematiek wordt gehanteerd van 'samen de trap op, samen de trap af'. Indien het Rijk gaat bezuinigen wordt er ook minder geld in het gemeentefonds gestort ('samen de trap af'). Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. De integratie uitkering sociaal domein is vanaf 2019 grotendeels geïntegreerd in het algemene deel van het gemeentefonds waarop ook de uitkeringsfactor van toepassing is. Omdat het onderdeel Sociaal domein vanaf dat moment niet meer apart in beeld wordt gebracht, is het één op één oormerken van de inkomsten in de toekomst ook niet meer mogelijk en wordt het risico op lagere inkomsten als een risico van de algemene uitkering beschouwd. Daarnaast is de verwachting dat vanaf 2022 het klassieke deel en het Sociaal domein herverdeeld worden. In de kaderbrief 2021 is rekening gehouden dat dit voor Purmerend nadelig uit valt door het opnemen van een stelpost van € 1 miljoen vanaf 2022. Verder is er nog steeds een risico met het btw-compensatiefonds (ruimte boven het plafond). Gezien de dynamiek in het fonds en een generieke opschalingskorting die doorloopt tot en met 2025 wordt de maximale impact van dit risico geschat op € 2 miljoen. De omvang is hierop aangepast t.o.v. de begroting 2020.	
Beheersmaatregel: De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerstvolgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Dit gebeurt door het op de voet volgen van ontwikkelingen (circulaire /rijksbegroting).	
Totaal benodigd weerstandsvermogen:	€ 13.740

ONTWIKKELING VERHOUDING BENODIGD WEERSTANDSVERMOGEN EN BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

(bedragen x € 1 miljoen)	2015	2016	2017	2018	2019
Beschikbare weerstandscapaciteit	15,99	19,70	20,40	20,70	24,01
Benodigd weerstandsvermogen	14,90	14,00	17,30	16,40	13,74
Ratio	1,07	1,41	1,18	1,26	1,75

BEOORDELING BENODIGD WEERSTANDSVERMOGEN EN BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

Het verschil tussen de optelling van alle risico's en direct beschikbare middelen in de algemene reserve heeft andere toelichting. *Deze toelichting gaat in op de volgende aspecten:*

- de afdekking van de risico's voor de korte termijn
- de afdekking van de risico's op de middenlange- en lange termijn

a. Afdekking van de risico's op de korte termijn

De risico's die zijn betrokken in bepaling van het benodigde weerstandsvermogen zijn:

- risico's die zich direct kunnen voordoen en zich enkele jaren kunnen herhalen
- risico's die eenmalig zijn en een grote impact hebben

Het risico dat verband houdt met de grondexploitatie Baansteer-Noord zal zich niet direct kunnen voordoen. Uit de realisatie van de gronduitgifte in de komende vier jaar zal blijken of we de uitgiftes voor de lange termijn moeten bijstellen. Zonder dit risico resteert een behoefte aan beschikbaar weerstandsvermogen van € 5,3 miljoen. Dit bedrag is ruimschoots afgedekt. De gemeente beschikt over voldoende direct inzetbare weerstandscapaciteit voor de risico's die zich op korte termijn kunnen voordoen.

b. Afdekking van de risico's op de middenlange en lange termijn

Op deze termijn verwachten we een ontwikkeling van de algemene reserve, waarbij de reserve stijgt van € 24 miljoen naar ruim € 48 miljoen. Op de lange termijn kunnen we bij de beschikbare weerstandscapaciteit ook het

dividend uit de aandelen Stadsverwarming meetellen. Dit is ruim voldoende voor de afdekking van het nu benodigde weerstandsvermogen.

KENGETALLEN

	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
1A Netto schuldquote	124,9%	112,1%	108,0%
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	100,3%	105,9%	103,9%
2 Solvabiliteitsratio	9,5%	8,2%	13,1%
3 Grondexploitatie	15,7%	12,1%	14,3%
4 Structurele exploitatieruimte	0,2%	-1,3%	0,9%
5 Belastingcapaciteit	99,7%	101,1%	98,5%

Vanaf de programmarekening 2015 zijn gemeenten verplicht vijf kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. De invoering van de betreffende kengetallen heeft louter tot doel een beter inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente voor de vergelijking met andere gemeenten. Deze getallen dienen niet om te komen tot een normering (wat is goed, wat is slecht). *Het betreft de volgende kengetallen:*

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de totale schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Voor inzicht in het doorlenen, geven we de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weer (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Zo brengen we duidelijk in beeld wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Bij de financiële activa nemen we ook alle verstrekte leningen op (artikel 36 lid b en c, van het BBV). Voor beide kengetallen geldt dat we aandelenkapitaal gewoon meewegen. Dit aandelenkapitaal is in de situatie van gemeente Purmerend van bijzondere betekenis. Onderdeel van de schuld is de deelname in de BV Stadsverwarming voor € 38,3 miljoen. Tegenover deze deelname staat normaal gesproken ook een vergoeding.

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op de lange termijn te voldoen. Solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het eigen vermogen 2019 is in de berekening nog wel inclusief €1.978 miljoen aan resultaatbestemming 2019 waarmee de raad nog moet instemmen.

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal wordt de bouwgrond in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat we deze waarde moeten terugverdienen bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde in de balans staan.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting maken we onderscheid tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende

maximaal drie jaar voordoen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan: de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in betreffende gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishoudens in jaar t, te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

De ratio's over de vermogenspositie (1 a-2) laten ten opzichte van de rekening 2018 een sterke verbetering zien. Dit komt door het dalen van de schuld en het stijgen van de reserves. De andere ratio's hebben een minder opvallend verloop.

3 Onderhoud kapitaalgoederen

ALGEMEEN

Onder onderhoud kapitaalgoederen wordt verstaan: het geheel aan klein (correctief) onderhoud, planmatig (niet levensduur verlengend) onderhoud en levensduur verlengend onderhoud/(vervangings)investeringen aan gemeentelijke eigendommen. De volgende kapitaalgoederen worden hierin onderscheiden: wegen, riolering, kunst- en waterwerken, groen, begraafplaatsen, sportfaciliteiten, gebouwen en het (bedrijfs)wagpark.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het daarbij behorende beheerplan zijn bepalend voor het onderhoud en het eventuele voorzieningenniveau. Om dit beheer en onderhoud adequaat te kunnen uitvoeren, worden jaarlijks in de begroting budgetten en investeringskredieten ter beschikking gesteld.

Per kapitaalgoed (of categorie kapitaalgoederen) wordt hieronder ingegaan op het gewenste kwaliteitsniveau, de actualiteit van het onderhoudsplan, aanwezigheid van achterstallig onderhoud en de beschikbare middelen, alsmede eventuele reserves en voorzieningen.

WEGEN, RIOLERING EN KUNST- EN WATERWERKEN

Voor deze kapitaalgoederen geldt dat de meest noodzakelijke maatregelen worden bepaald op basis van periodieke visuele inspecties en het beheerpakket. De werkplanning wordt daarna integraal afgestemd tussen weg-, riolerings-, kabel- en leidingwerkzaamheden, alsmede verkeerskundig en maatschappelijk gewenste aanpassingen.

De beheerplannen zijn een nadere uitwerking van de door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsambities. In 2015 zijn deze plannen vernieuwd en op onderdelen aangepast aan de effecten van de doorgevoerde bezuinigingen.

Uitgangspunt is dat het onderhoud in technische zin op een minimaal aanvaardbaar niveau blijft, ter voorkoming van onveilige situaties en kapitaalvernietiging. Voor wegen, riolering en kunst- & waterwerken geldt het kwaliteitsniveau C (matig) volgens CROW-normering. Ondanks het streven om het wegenareaal op C-niveau te houden, is het onontkoombaar dat bij een cyclische onderhoudsplanning een deel van de wegen tijdelijk onder de norm zakt richting kwaliteitsniveau D (slecht tot zeer slecht). Hierdoor ontstaat incidenteel achterstallig onderhoud. Uit oogpunt van een verhoogd risico voor verkeersonveiligheid wordt het achterstallig onderhoud binnen een redelijke termijn weer opgelost middels (groot) onderhoud of een reconstructie.

De beheerplannen groen (2016), wegen (2016), straatmeubilair (2016), kunst- en waterwerken (2016) en spelen (2015) moeten voor 2020 opnieuw vastgesteld worden. Voor deze beheerplannen Purmerend is in Q4 2019 een update opgesteld voor twee jaar waardoor de looptijd van deze beheerplannen met twee jaar wordt verlengd. Door de huidige beheerplannen Purmerend voor twee jaar te verlengen lopen de beheerplannen in gemeente Beemster (welke zijn vastgesteld tot 2022) en gemeente Purmerend gelijk. In 2021 worden de beheerplannen voor de nieuwe gemeente voor zes jaar 2022 – 2027 aan u voorgelegd.

In 2019 is het Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP+) 2018-2022 vastgesteld. Bij de opstelling is samengewerkt met de regio. Het GRP+ beschrijft het noodzakelijke onderhoud en vervanging van het rioolstelsel. Ook het afkoppelen van de riolering, ook op vrijwillige basis bij particulieren, maakt onderdeel uit van het GRP+. Het planmatig onderhoud kent fluctuaties in het uitgavenpatroon. Om deze schommelingen in de lasten te egaliseren, wordt gebruik gemaakt van een onderhoudsvoorziening voor de geselecteerde kapitaalgoederen en geen voorziening per individueel product. Hierdoor kunnen verschillen elkaar per jaar compenseren.

Naast het GRP+ is, samen met het Hoogheemraadschap, de Klimaatatlas (de opvolger van het Stedelijk Waterplan 2005-2016) beschikbaar gesteld.

GROEN

Leidend voor het beheerplan voor het groen is de Groenkoers die in 2014 is opgesteld. Hierin is richting gegeven aan het ambitieniveau voor het groenonderhoud en de gewenste beeldkwaliteit (niveau C), zoals afgesproken met de gemeenteraad. Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte lag op C-niveau, maar in het groenbeheer wordt inmiddels niveau B aangehouden. Vanwege het jarenlange onderhoud op C-niveau was er achterstallig onderhoud ontstaan. Inmiddels heeft een grote inhaalslag in het achterstallig onderhoud plaatsgevonden.

BEGRAAFPLAATSSEN

De beschikbaarheid van graven en urnennissen is voor langere termijn gewaarborgd, er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Het beheer en onderhoud wordt bekostigd uit meerjarig afgekochte grafrechten. Met de egalisereserve begraafrechten vallen deze grafrechten in de toekomst vrij in de exploitatie ter dekking van het jaarlijkse beheer en onderhoud.

SPORTFACILITEITEN EN SPEELVOORZIENINGEN

De sportcomplexen en bijbehorende gebouwen zijn eigendom van de gemeente Purmerend, maar worden volledig geëxploiteerd en beheerd door stichting Spurd. De samenwerking tussen de gemeente en Spurd zorgt ervoor dat wij ook in staat zijn om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van nieuwe sportcomplexen en het onderhoud. Dit zorgt ervoor dat de accommodaties zolang mogelijk in staat zijn om hun functie te vervullen.

GEBOUWEN

De gemeente heeft meerdere panden in eigendom. Deze portefeuille is dit jaar uitgebreid met het poppodium P3 en de eerste tijdelijke woningen zijn geplaatst. De verschillende panden zijn in eigengebruik (zoals het stadhuis en theater de Purmaryn), in gebruik van scholen, welzijnsinstellingen, de veiligheidsregio of verhuurd aan derden. De invulling van de panden kan ook tijdelijk zijn tot dat deze een nieuwe bestemming krijgen. Dit zou ook kunnen betekenen dat het gesloopt wordt of dat er gezocht wordt naar een geschikte verkooppartij. De panden worden onderhouden naar mate de functievervulling. Hierbij wordt de gebruiker nauw betrokken.

WAGENPARK

De vervanging van het wagenpark wordt jaarlijks volgens een meerjarig investeringsplan geraamd, waarbij wordt afgeschreven op basis van de economische levensduur. Het moment van vervangen gebeurt waar mogelijk op basis van een langere technische levensduur.

4 Grondbeleid

ALGEMEEN

De paragraaf grondbeleid is, op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) een verplicht onderdeel van de jaarrekening. In de jaarrekening heeft de paragraaf de functie van terugblik.

Grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke ontwikkeling van de stad en richt zich op het gebruik van de grond als bepalende factor voor de kwaliteit van de leefomgeving. In 2019 is er een nieuwe nota grondbeleid vastgesteld

GRONDBELEID PURMEREND 2019

In de nieuwe nota grondbeleid staat centraal dat we onszelf bij iedere gebiedsontwikkeling de volgende vraag stellen; *“Is ons deze ontwikkeling - op deze plek en met deze maatschappelijke impact - de investering waard?”* Daarmee heeft de nota grondbeleid een wat andere lading gekregen dan de vorige nota grondbeleid uit 2012. Nota's grondbeleid zijn traditioneel vaak stukken waarin de mogelijke instrumentaria voor de gemeente worden beschreven en er een voorkeurskeuze wordt gemaakt ten aanzien van de rol van de gemeente in de gebiedsontwikkeling. In de nota grondbeleid van 2019 is dat onderdeel nog steeds aanwezig, maar de nadruk ligt vooral op het bieden van een afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. De hedendaagse praktijk is namelijk dat er steeds meer binnenstedelijk wordt ontwikkeld. Daar is veel meer afstemming tussen verschillende partijen nodig dan bij een traditionele gebiedsontwikkeling als een uitleglocatie. Bij binnenstedelijk ontwikkelen is een zorgvuldige belangenafweging nodig. De nota grondbeleid 2019 biedt daartoe een afwegingskader.

In de nota grondbeleid 2019 zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- zorgen voor een kader voor gebiedsontwikkelingen;
- de focus leggen op actuele kerndoelen en lange termijn doelen. Op basis van die doelen wordt gezorgd voor een integrale afweging van plannen;

- bijdragen aan een effectieve samenwerking tussen gemeente en ontwikkelende partijen, eigenaren en partners in de gebiedsontwikkeling;
- inbedding van de integrale afweging in de organisatorische en besluitvormingsprocessen;
- actualiseren van de kaders voor grondprijnsbeleid, risicomanagement en informatievoorziening.

Voor onze gemeente zijn drie hoofdvormen van grondbeleid te onderscheiden; regie-faciliterend, passief-faciliterend en actief. De voorkeurskeuze in Purmerend is een faciliterende houding. Op de regie-faciliterende houding wordt ingestoken als gebiedsontwikkelingen bijdragen aan de gemeentelijke kerndoelen. Ontwikkelingen die laag scoren op de kerndoelen wordt begeleid met passief-faciliterend grondbeleid. Daarnaast is er in de nota grondbeleid ook ruimte geboden om actief grondbeleid te voeren. Dat kan bijvoorbeeld tot uiting komen in de aankoop van strategische locaties of het inzetten van eigen locaties voor bepaalde doelstellingen die door de markt niet, of onvoldoende worden opgepakt.

INFORMATIEVOORZIENING MPG

Gemeente Purmerend kent in aanvulling op de begroting en de jaarrekening het meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG). Het MPG is een rapportage met informatie over de voortgang van de lopende grondexploitaties en het faciliterend grondbeleid. In het MPG kijken we terug op het afgelopen jaar en vooruit naar de komende jaren. Er wordt overzicht gegeven van het totale aanbod aan woningbouw- en bedrijventerreinprogrammering. Dit wordt afgezet tegen de verwachte vraag, zodat er onderbouwde keuzes gemaakt kunnen worden over de kaderstelling bij het opstarten van nieuwe initiatieven. De te verwachten ontwikkelingen vertalen we financieel en we geven een onderbouwing van de winstneming en de beleidsuitgangspunten van de reserves in relatie tot de risico's in grondzaken. Van de gemeentelijke grondexploitaties en de kostenverhaalprojecten wordt een update gegeven van belangrijkste ontwikkelingen. Kortheidshalve verwijzen we naar het MPG 2020. Tevens verwijzen we naar de Paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de programmarekening, waarin ook de risico's en reserves van het grondbeleid staan.

WET RUIMTELIJKE ORDENING EN GRONDBELEID

De huidige Wro maakt het mogelijk regietaken krachtiger ter hand te nemen zonder zelf per definitie ontwikkelaar te zijn bij de productie van bouwgrond. De gemeente kan aan de initiatiefnemer/eigenaar van een locatie eisen stellen voor ontwikkeling van de gehele locatie. De Grondexploitatiewet biedt een basis om met initiatiefnemers privaatrechtelijke overeenkomsten aan te gaan waarbij we, naast het stellen van kwaliteitseisen, afspraken maken over het kostenverhaal.

Mochten initiatiefnemers geen overeenkomst willen aangaan, dan kent de Grondexploitatiewet mogelijkheden tot het verplichten van het kostenverhaal. Bij het nemen van een ruimtelijk besluit waarmee een locatieontwikkeling mogelijk wordt (bijvoorbeeld een bestemmingsplan), moeten we vaststellen of het kostenverhaal is verzekerd en of het stellen van locatie-eisen nodig is. Als dat niet het geval is, dan kan de gemeente vervolgens door het vaststellen van een exploitatieplan de regie op de ruimtelijke ontwikkeling behouden en de kosten die daarmee samenhangen afdwingen.

Voor verkennende gesprekken met initiatiefnemers voor locaties die ontwikkeld kunnen worden, hebben we voor 2019 een budget van € 121.000 opgenomen. Er is € 136.000 gebruikt. Mogelijk is dat na verkennende gesprekken de initiatiefnemer van een vervolg afziet. Voor de initiatieven die wel doorgaan, sluiten we een overeenkomst af waarmee de ambtelijke kosten op de initiatiefnemer worden verhaald. De initiatiefnemer verplicht zich met het ondertekenen van een intentie- of anterieure overeenkomst onder andere tot het betalen van een vastgesteld bedrag aan gemeentelijke plankosten en bovenplanse kosten (nota GKP). Indien de werkelijk gemaakte plankosten afwijkt van de door de initiatiefnemer betaalde bijdrage wordt het saldo tussen de betaalde bijdrage en de werkelijk gemaakte plankosten verrekend via de bestemmingsreserve gronden.

VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)

In 2019 is aangifte gedaan voor de vennootschapsbelasting over het jaar 2017. Over het jaar 2016 is eerder aangifte gedaan. Met de Belastingdienst zijn in 2019 gesprekken gevoerd over de aangifte 2016 en 2017. Hierbij is gesproken over de prognose van de grondexploitaties, aanpassingen in de aangiften en het al dan niet sluiten van een vaststellingsovereenkomst (VSO) met de Belastingdienst over de wijze van afhandeling van de aangiften. Deze gesprekken worden in 2020 voortgezet. De gesprekken geven geen aanleiding om te verwachte belastingaanslagen in de jaarrekening op te nemen.

RICHTLIJNEN VERSLAGLEGGING GRONDEXPLOITATIES

Voor lopende grondexploitaties gelden de volgende richtlijnen:

- de looptijd van een grondexploitatie is maximaal 10 jaar. Afwijken van deze termijn mag, mits de gemeenteraadbesluit tot aanvullende beheersmaatregelen. Inmiddels heeft de gemeente geen grondexploitaties meer die langer dan 10 jaar zullen lopen;
- de rentetoe rekening aan grondexploitaties wordt gebaseerd op de werkelijke rente over het vreemd vermogen;
- de disconteringsvoet voor alle grondexploitaties is conform de "Notitie Grondbeleid in begroting en jaarverslaggeving juli 2019" van de Commissie BBV 2%. Deze disconteringsvoet is de grondslag voor het bepalen van de Netto Contante Waarde;
- de hoogte van een verliesvoorziening voor een negatieve grondexploitatie wordt bepaald aan de hand van de (negatieve) netto contante waarde van de grondexploitatie.

RESULTAATBESTEMMING

Bij het verwerken van gerealiseerde, dan wel nog te realiseren winsten en verliezen ten aanzien van grondexploitaties, hanteren we binnen het grondbeleid in Purmerend de volgende methodiek:

Verliesneming

Zodra duidelijk wordt dat een grondexploitatie verliesgevend zal worden afgesloten, wordt het verlies verwerkt in het resultaat. Dit vindt plaats door een verliesvoorziening te treffen.

Winstneming

Winstneming vindt plaats bij het afsluiten van een grondexploitatie en/of tijdens de looptijd. De bepaling van de winstneming volgt de BBV-richtlijnen.

In onderstaande tabel zijn de verwachte resultaten van de grondexploitaties (BIE) weergegeven.

Tabel: Verwachte resultaten Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

Projecten (bedragen in € mln.)	Einddatum	Boekwaarde (31-12-2019)	Verwacht eindresultaat (NCW)
Baanstee-Noord	2030	€ -34,31	€ 23,57
Brantjesstraat	2020	€ -0,10	€ 0,44
Karekietpark	2019	€ 0,00	€ 0,30
Kop West	2025	€ -1,20	€ 2,61
Klein Where	2021	€ -1,05	€ 0,70
Weidevenne II	2020	€ 0,72	€ -0,06

5 Financiering

ALGEMEEN

Doelstelling

Doel van deze paragraaf is om uw raad te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Dit moet plaatsvinden binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente te regelen.

Gemeentelijke kaders

Onze kaders zijn vastgelegd in de, volgens artikel 212 Gemeentewet, vastgestelde 'Financiële verordening gemeente Purmerend 2018' (raadsbesluit 1456160). Het gaat om kaders voor het uitvoeren van de financieringsfunctie zoals doelstellingen, richtlijnen en limieten die voor het college gelden. In deze verordening is ook het treasuryonderdeel opgenomen waarin de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie is vastgelegd met uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het bevat met name protocollen voor de dagelijkse uitvoering. De onderwerpen die hierbij aan de orde komen zijn het kasbeheer, het risicobeheer, de financiering en de administratieve organisatie.

Beleidsdoelstelling

De beleidsdoelstelling is om inzicht te hebben in de langetermijnontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verstrekken van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Hierbij mogen we geen overmatige risico's lopen. Het gebruik van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm is bedoeld als normstellend.

ONTWIKKELINGEN GEMEENTE PURMEREND

Risicobeheer

In de wet fido is een kasgeldlimiet en een renterisiconorm opgenomen om de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente te beperken. *Renterisico's kunnen worden onderscheiden in:*

- het renterisico van de vlottende schuld (de kasgeldlimiet) en
- het renterisico van de vaste schuld (de renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Een gemeente mag drie kwartalen achter elkaar deze limiet overschrijden. De norm wordt getoetst op de eerste dag van het kwartaal.

In onderstaande tabel is het kasgeldlimiet over 2019 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Kwartaal	Maximaal % o.b.v. actuele regeling	Berekend maximaal limiet	Vlottende middelen -/- vlottende schuld	Onder-schrijding
I	8,50%	-19.941	-13.765	6.176
II	8,50%	-19.941	-11.569	8.372
III	8,50%	-19.941	-15.968	3.973
IV	8,50%	-19.941	-16.488	3.453

In 2019 is de kasgeldlimiet niet overschreden, ondanks dat gedurende het hele jaar de financieringsbehoefte zoveel als mogelijk is afgedekt met kortlopende financiering. In december zijn twee leningen aangetrokken vanwege de consolidatie van de korte schuld.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door onder andere het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille.

In onderstaande tabel is de renterisiconorm (op kas- en contractbasis) over 2019 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019
1a Rente herziening op vaste schuld opgenomen gelden (o/g)	-
1b Rente herziening op vaste schuld uitgeleende gelden (u/g)	-
2 Rente herziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	-
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld	28.000
3b Nieuw verstrekte lange leningen	-
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a -/- 3b)	28.000
5 Betaalde aflossingen	27.286
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	27.286
7 Renterisico op de vaste schuld (2+6)	27.286
8 Renterisiconorm	46.920
9a Ruimte onder renterisiconorm (8 -/- 7)	19.634
9b Overschrijding renterisiconorm (7 -/- 8)	-
10 Berekening renterisiconorm:	
11 Stand van de vaste schuld per 1 januari	234.600
12 Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm (10 x 11)/ minimum € 2,5 mln	46.920

Financiering

a. Portefeuille opgenomen langlopende leningen

De ontwikkeling van de leningenportefeuille op de vaste schulden is in onderstaande tabel weergegeven (bedragen x € 1.000).

Schuldrestant opgenomen leningen per 1 januari 2019	€ 270.108
Nieuw aangetrokken leningen	€ 28.000
Reguliere aflossingen	-€ 27.286
Schuldrestant o/g leningen per 31 december 2019	€ 270.822

Per 31 december 2019 heeft de gemeente 33 langlopende geldleningen o/g met een totaalrestant van bijna € 271 miljoen. Hiervan zijn twee leningen doorverstrekt aan Stadsverwarming (€ 8 miljoen) en Woningcorporaties (€ 2,2 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage voor 2019 bedraagt 1,84%.

De rentepercentages van de nieuwe leningen zorgen voor een verdere daling van het gemiddelde percentage van de totale portefeuille. Eind 2019 is de rente voor 10 jaars gelijk/fixe licht aan het stijgen. De stand van de leningenportefeuille is eveneens terug te vinden bij de toelichting op de balans.

In 2019 zijn twee langlopende geldleningen aangetrokken voor in totaal € 28 miljoen:

Instelling	Bedrag	Periode	Rente%
BNG	€ 14.000.000	15 jaar lineair	0,259%
BNG	€ 14.000.000	15 jaar fixe	0,549%

In de begroting 2019 is een financieringsbehoefte opgenomen van maximaal € 35 miljoen voor de herfinanciering van leningen en financiering van investeringen.

b. Portefeuille opgenomen kortlopende leningen

De gemeente streeft ernaar zo veel mogelijk gebruik te maken van kortlopende financiering. Dit omdat kortlopende financiering doorgaans goedkoper is dan langlopende financiering. Om die reden wordt er gebruik gemaakt van de rekening courant faciliteit bij de BNG en worden er kasgeldleningen aangetrokken. Over heel 2019 is er sprake geweest van een negatief percentage op beide financieringsinstrumenten. Dit heeft de gemeente uiteindelijk € 85.000 aan rentebaten over de opgenomen kasgeldleningen opgeleverd.

De oorzaak voor een tijdelijk lagere financieringsbehoefte is in onderstaande tabel af te leiden:

Ontwikkeling van de schuldenlast (in miljoenen euro's):	Prognose 31-12-2019	Rekening 31-12-2019
Geinvesteerd vermogen:		
(Im-)materiele activa	264,7	237,9
Financiële activa	52,2	57,9
Grondexploitaties	23,9	35,9
Totaal aan geïnvesteerd vermogen	340,8	331,9
Eigen vermogen:		
- Algemene reserve (exclusief resultaat 2019)	17,4	24,0
- Bestemmingsreserves	7,4	18,9
Vreemd vermogen:		
- Langlopende leningen o/g	270,8	270,8
- Voorzieningen	4,6	6,7
- Kortlopende financieringsmiddelen (b.v. kasgeld)	40,6	11,5
Totaal gefinancierd	340,8	331,9
<i>Op basis van bovenstaande bedraagt de schuld per inwoner (basis: 80.000)</i>	<i>4.260</i>	<i>4.149</i>

De lagere stand van de investeringen wordt veroorzaakt door vertragingen in investeringstempo in materiële vaste activa. Dit is een tijdelijk effect. Hogere standfinanciële vaste activa doordat de overdracht P3 pas plaatsvindt per 01-01-2020 en hogere stand bestemmingsreserves door storting rijksbijdrage aardgasloos naar reserve duurzaamheid en de winstneming op de grondexploitaties als toevoeging op de reserve gronden.

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten maakt gemeente Purmerend gebruik van de rente-omslag-methode. Hierbij beschouwen we als rentelasten:

- Voor de externe financiering: het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen.
- Voor de interne financiering: de bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen, te weten de reserves en voorzieningen en de omslag-rente over de investeringen en deelnemingen.

Door toepassing van de rente-omslag-methode rekenen we de rentelasten, aan de hand van de stand van de investeringen, toe aan de taakvelden in de programmabegroting. De gedachte achter het toerekenen van bespaarde rente over de reserves en voorzieningen is dat het voor de kostprijsberekening van een gemeentelijke taak niet uitmaakt of hiervoor externe financiering is aangetrokken of dat dit uit eigen middelen gefinancierd is. Als de omslagrente afwijkt van de rente die de gemeente (gemiddeld) op haar opgenomen leningen betaalt ontstaat een renteresultaat. We hanteren voor 2019 een omslagpercentage van 2,25%. Voor 2020 is de renteomslag aangepast naar 2,00%.

Het renteresultaat voor 2019 is als volgt opgebouwd: (x € 1.000)

Ontwikkeling renteresultaat 2018		
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	+/+	4.659
b. De externe rentebaten (idem)	-/-	<u>-588</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		4.070
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-677
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend (werkelijke rente lening og): project Baansteer-Noord, SVP en Wooncompagnie	-/-	-363
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (werkelijke rente lening)	+/+	297
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-743
d1. Rente over voorzieningen	+/+	-
d2. Rente over eigen vermogen	+/+	<u>619</u>
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1,41%	3.946
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag):		
- MVA integraal gefinancierd (omslagrente)	-/-	-5.233
- FVA-deelnemingen (omslagrente)	-/-	<u>-1.055</u>
	2,25%	-6.288
Renteresultaat op het taakveld treasury excl. bespaarde rente	0,84%	-2.342

De begroting bevat jaarlijks een raming van het verwachte renteresultaat en de bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen. Het renteresultaat (€ 2,3 miljoen) begroten we onder de algemene dekkingsmiddelen (onderdeel eigen financieringsmiddelen). In de tweede tussenrapportage was rekening gehouden met een renteresultaat van € 2,1 miljoen.

EMU saldo (wet HOF)

De Europese afspraken die in de wet HOF (Houdbare Overheids Financiën) zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de medeoverheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor de gezamenlijke gemeenten is bepaald op een negatief EMU-saldo van 0,3% van het BBP (Bruto Binnenlands Product). Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort. Voor 2019 zijn de referentiewaarden voor gemeenten niet bekend gemaakt.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico van een waardedaling van een vordering vanwege het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij door insolventie of deficit. In 2019 zijn er geen uitzettingen van middelen geweest. De gemeente Purmerend loopt een beperkt krediet risico over gelden die zijn uitgezet in het kader van haar publieke taak (woningbouwcorporaties, stadsverwarming en derden). Verder maken we geen gebruik van complexe financiële producten zoals derivaten.

Koersrisico

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De gemeente neemt deel in het aandelenvermogen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, de Stadsverwarming Purmerend, HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC) en direct via Alliander (netwerkbeheer). Het risico op waardeverlies van deze aandelen zijn aanwezig maar gering.

Relatiebeheer/saldobeheer

De doelstelling van het kasbeheer is het zoveel mogelijk beperken van de dagelijkse kasoverschotten c.q. kastekorten met inachtneming van het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de rentebaten van de saldi op de diverse gemeentelijke rekeningen.

Het betalingsverkeer in 2019 heeft zo veel mogelijk plaatsgevonden via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Hieraan ten grondslag ligt de Financieringsovereenkomst voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer. Op basis hiervan beschikt de gemeente Purmerend over een direct opneembaar krediet via de rekening courant. Het percentage dat voor roodstand wordt berekend bedraagt het Euribor tarief + een opslag van 0,25%. Per 31 december 2019 bedroeg het 1-maands Euribor-tarief -0,436%. De bij de BNG aangehouden rekeningen voor belastingen en sociale zaken worden voor de bepaling van het totaal saldo automatisch vereffend.

Daarnaast heeft de gemeente sinds 2013 te maken met het zogenoemde schatkistbankieren. Dit verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. Tegelijkertijd hoeft het Rijk dan minder geld te lenen op de financiële markten waardoor de staatsschuld daalt. Bij schatkistbankieren worden de tegoeden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Tot een bepaald bedrag mogen gemeenten hun overtollige financiën wel buiten de schatkist van het Rijk houden. Voor Purmerend bedroeg dit drempelbedrag in 2019 € 1,760 miljoen. Conform de vereisten in het BBV (art 52c), vermelden we in de toelichting op de balans het drempelbedrag en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat Purmerend buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

Naast het betalingsverkeer via de BNG vond in 2019 nog beperkt betalingsverkeer plaats via de ING bank.

6 Bedrijfsvoering

ALGEMEEN

Bedrijfsvoering schept voorwaarden en biedt ondersteuning voor de uitvoering van de gemeentelijke taken. Dit gebeurt op meerdere vakgebieden, zoals Juridische Zaken, ICT, Financiën, Personeelszaken en meer. Het biedt de randvoorwaarden om het goede werk voor de stad te kunnen blijven doen. Daarom wordt onzbedrijfsvoeringsbehoefte gespiegeld aan het werk dat wij voor de stad doen.

Om aan te bieden wat nodig is, schakelen we continue tussen maatwerk en standaardisatie. Vanuit de Rijksoverheid wordt voor de bedrijfsvoering sterke nadruk gelegd op standaardisatie. Daar sluiten we waar het kan op aan. Maar om in te spelen op specifieke situaties is vaak maatwerk nodig. Onze bedrijfsvoering moet meebewegen met de dynamiek in de organisatie maar ook goede invulling geven aan standaards om aangesloten te blijven op de ketenpartners.

ANDERS WERKEN

De kunst is als organisatie een balans te vinden tussen een efficiënte en bedrijfsmatige werkorganisatie en een effectieve gemeente die uitgaat van zijn inwoners. Met andere woorden: tussen het aanbrenge van standaardisatie en het bieden van maatwerk. Onder andere betekent dit dat er nog systemen te realiseren zijn en koppelingen moeten worden gelegd voor de uitvoering van verschillende dienstverleningsprocessen. Dat heeft onze continue aandacht. Verder gaat het hierbij bijvoorbeeld om de voorbereiding op de Omgevingswet. Daarvoor worden aansluitingen gemaakt met ketenpartners zoals de provincie, het waterschap en de omgevingsdienst. Met deze partners werken we samen aan plannen en processen. Als het om maatwerk gaat, zien we onder andere dat onze investeringen in andere vormen voor het afwikkelen van bezwaarschriften inmiddels landelijk aandacht hebben gekregen.

FUSIE BEEMSTER EN PURMEREND

In 2019 heeft de gemeenteraad het herindelingsontwerp vastgesteld om te komen tot een bestuurlijke fusie met Beemster per 1 januari 2022. Na terinzagelegging is dit document gewijzigd in een herindelingsadvies en aan de gemeenteraden van Beemster en Purmerend aangeboden ter besluitvorming in februari 2020. Er is in 2019 hard gewerkt aan de totstandkoming van deze documenten en de inhoud hiervan. Hierbij is zowel in Beemster als in Purmerend een zorgvuldig proces doorlopen en is de inbreng van inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers meegenomen en verwoord in het herindelingsadvies.

PERSONEEL

Wnra

De invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) is in gemeente Purmerend vloeiend verlopen. De lokale regelingen zijn in samenwerking met managers en de medezeggenschapsorganen omgezet naar de nieuwe situatie, alle medewerkers hebben een voortzettingsovereenkomst ter ondertekening ontvangen en de digitale processen zijn aangepast.

Verklaring omtrent gedrag (VOG)

Vanaf 1 januari 2020 geldt voor overheden de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De BIO stelt dat 'alle medewerkers (intern en extern) bij indiensttreding een specifiek voor de functie verstrekte Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)' moeten overleggen. Hierop zijn geen afwijkingen toegestaan. Vanaf 2020 moet de norm binnen alle betrokken overheidsinstanties volledig ingevoerd zijn. Binnen Purmerend was een VOG voor bepaalde functies al verplicht. In de loop van 2019 is deze verplichting voor iedere nieuwe medewerker in Purmerend ingevoerd. Vanaf september 2019 worden deze VOG's digitaal aangevraagd.

Arbeidsmarkt

Binnen de gemeente Purmerend hebben we veel diverse functies. Met de veranderende en steeds krappere wordende arbeidsmarkt, merken ook wij dat het lastig is om (met name specialistische) vacatures in te vullen. Daardoor maken we extra kosten voor de inhuur van derden en werving en selectie bureaus. Het is dus belangrijk om nieuwe manieren van werven te onderzoeken en andere netwerken te benaderen. Om deze reden is de behoefte aan een corporate recruiter ontstaan. In 2019 is een recruiter geworven die in 2020 gaat beginnen. De recruiter gaat ook een belangrijke rol spelen in de arbeidsmarktcommunicatie.

Trainee pool

De regionale trainee pool MRA (Metropool Regio Amsterdam) is in januari 2013 in het leven geroepen om jonge mensen aan te trekken voor het werken binnen een gemeente. Bij het werven van nieuwe medewerkers zijn we succesvol gebleken in het binnenhalen van jonge mensen. Hierdoor is een gezonde mix ontstaan van medewerkers van alle leeftijden. Dit heeft tot gevolg dat het nut van de trainee pool zoals die was opgezet niet meer van toepassing is. Hierom is eind vorig jaar besloten om ons uit de MRA trainee pool terug te trekken.

Inwerkprogramma

Om nieuwe medewerkers goed te laten landen in de organisatie en ze meteen mee te nemen in de werkwijze van onze gemeente voor de stad is het introductieprogramma verder ontwikkeld. Het blijkt dat medewerkers die op een goede manier worden geïntroduceerd zich eerder verbonden voelen met de organisatie.

In het introductieprogramma is o.a. aandacht voor de Purmerendse manier van werken tijdens de workshop 'hoe werkt de gemeente Purmerend'. Maar ook 'hoe werkt het proces bestuurlijke besluitvorming'? Uiteraard maakt privacy en integriteit deel uit van het introductieprogramma. Verder willen we nieuwe medewerkers kennis laten maken met de (projecten in) de stad. Één vrijblijvend kunnen er onderdelen worden gekozen zoals bijvoorbeeld een raadsvergadering bijwonen.

PERSONEEL / INHUUR DERDEN

Personeel versus inhuur derden (bedragen x € 1.000)	2019
Loonsom vacatures (incl. vergoedingen wegens ziekte, detacheringen, etc)	5.628
Begrote inzet tijdelijke krachten	1.173
Begrote inzet externe expertise	1.029
Totaal beschikbaar budget inhuur	7.830
Inhuurkosten t.l.v. vacature ruimte	5.514
inhuurkosten expertise	4.187
Totaal kosten inhuur derden	9.701
Verschil inhuur derden	-1.871
Inhuur gedekt t.l.v. grondexploitaties, investeringskredieten, anterieure overeenkomsten	1.706
Inhuur gedekt t.l.v. materieel begrote budgetten binnen de programma's	165
	0

RECHTMATIGHEID

Begrotingsonrechtmatigheden binnen de exploitatie

Op programmaniveau zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten onrechtmatig. Dit moeten we op programmaniveau toelichten (artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet). Bij het uitvoeren van de begroting worden lasten op een programma, voor zover deze hoger zijn dan de vastgestelde actuele begroting, aangemerkt als

zogenaamde begrotingsonrecht-matigheid. Dit betekent dat er geen besluiten tot wijziging van de begroting meer tot stand zijn gekomen na afloop van het begrotingsjaar 2019. Voor de overschrijding geldt dat we moeten toelichten wat de oorzaken zijn en toelichten, voor zover dat kan, dat er samenhang is met andere onderschrijdingen of hogere baten. De programma's die zijn overschreden staan hieronder in een tabel. Vanwege de samenhang met het rekeningresultaat (lees de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) staat ook voor welk bedrag (eventueel) we de overschrijding compenseren met een mutatie op specifieke reserves.

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting bijgesteld lasten 2019	Realisatie lasten 2019	Over- schrijding	Samenhangend met reserves/ voorzieningen	Samenhangend met andere onderschrijdingen of hogere baten
Programma 01 Publiekdiensten	-6.242	-6.315	-73	Nee	Ja
Programma 02 Samenleving	-130.157	-131.467	-1.310	Ja	Nee
Programma 05 Bereikbaarheid	-2.839	-3.001	-162	Nee	Nee
Programma 09 Economie	-1.331	-1.533	-202	Nee	Nee
Programma 10 Bestuur & Concern	-9.159	-9.944	-785	Ja	Ja
Overzicht Overhead	-20.501	-21.641	-1.139	Nee	Ja
TOTAAL	-170.229	-173.901	-3.672		

Toelichting

Voor 2019 is de overschrijding € 3.671.549. De volgende programma's veroorzaken deze overschrijding:

Programma 1 Publiekdiensten

De overschrijding wordt enerzijds veroorzaakt door hogere uitvoeringskosten basisregistraties van € 138.000 voor de regiogemeenten. Deze hogere kosten zijn doorberekend aan de regiogemeenten (hogere baten van € 138.000). Anderzijds zijn er meer uitgaves op reisdocumenten, wat heeft geleid tot een hogere afdracht van leges aan het Rijk van € 94.000. Deze hogere afdracht heeft geleid tot een hogere legesopbrengst van € 94.000.

Programma 2 Samenleving

De overschrijding van de lasten met € 1.310.265 wordt mede veroorzaakt door een overschrijding op de uitgaven voor jeugdzorg met € 2,6 miljoen in 2018 en 2019 (zie raadsbrief 1501352 d.d. 04-02-2020). Dit tekort is gedekt door een onttrekking van 3,3 miljoen aan de bestemmingsreserve transformatie 3D. Overigens betreft dit een openeinde regeling. Verder zijn er overschrijdingen voor € 200.000 inzake compensatie Spurd voor het exploitatietekort en inkomstenderving zwembad uit 2018 i.v.m. de renovatie en € 74.000 voor hogere apparaatskosten voor evenementen.

Programma 5 Bereikbaarheid

Deze overschrijding van € 162.000 betreft hogere onderzoekskosten door inhuur van externe expertise op het gebied van verkeersveiligheid, parkeermaatregelen (centrumgebied) en aanpassing van de verordening parkeertarieven.

Programma 9 Economie

De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere apparaatskosten van € 202.000. De ontwikkelingen binnen de stad Purmerend zijn veel en divers en passen binnen de ambitie van de gemeente. In de praktijk blijkt het zwaartepunt van de inzet meer te liggen bij de reguliere overheidstaak ter bevordering van de economische (BIZ, startersloket, green deal 2.0 etc.) toeristische activiteiten (stadspromotie, evenementen etc.) in de gemeenten. De doorbelasting van apparaatskosten voor deze taken zijn daarom structureel € 202.000 hoger dan geraamd.

Programma 10 Bestuur & Concern

Er zijn op dit programma een drietal grotere overschrijdingen. De overschrijding van € 350.000 wordt veroorzaakt door meerkosten in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Beemster. Deze kosten zijn afzonderlijk in rekening gebracht aan de gemeente Beemster waardoor de baten (bijdrage) ook € 350.000 hoger zijn dan begroot. Een andere overschrijding betreft hogere apparaatskosten voor taken binnen de regio. Diverse ontwikkelingen regionaal (met name de Mra) heeft de nodige ambtelijke capaciteit gevraagd van € 156.000. Deze kosten zijn onttrokken aan de bestemmingsreserve Samenwerking Regio Zaanstreek-Waterland. Als laatste blijkt de voorziening voor groot onderhoud voor het Waterlands archief niet toereikend a.g.v. achterstallig onderhoud. Hiervoor heeft het college een extra dotatie gedaan van € 200.000 om de voorziening toereikend te maken. Het restant wordt verklaard door hogere kosten van € 79.000 voor contributies en lidmaatschappen bij het college.

Overzicht Overhead

De overschrijding op overhead komt enerzijds voort uit hogere kosten (€ 450.000) op management, informatievoorziening en verrekeningen. Dit betreft loonkosten gerelateerde bedragen waar ook baten van € 458.000 tegenover staan (inhoudingen, opbrengsten detacheringen etc). Anderzijds is er een overschrijding op frictiekosten van € 690.000. Dit saldo bestaat uit kosten van bovenformatief personeel die geplaatst zijn in de teams Maatwerk en Werk naar werk. Daar tegenover staan nog detacheringssinkkosten van bovenformatief personeel die onderdeel uitmaken van deze teams
€ 278.000.

Begrotingsonrechtmatigheden op investeringen

Ook voor de investeringen geldt dat uitgaven boven het bedrag waarvoor krediet is verleend, we aanmerken als onrechtmatig. Overschrijdingen moeten vooraf worden gemeld aan de gemeenteraad. Voor de investeringskredieten 2019 geldt dat overschrijdingen (groter dan 3% en/of groter dan € 100.000) zijn benoemd en toegelicht per programma in de financiële toelichting (in het jaarverslag). Hiervan is geen sprake geweest in 2019.

Begrotingsonrechtmatigheid op aanbestedingen

Er zijn tevens een aantal onrechtmatigheden ten aanzien van de aanbestedingen geconstateerd. De gemeente werkt hard aan het herstellen en voorkomen van aanbestedingsonrechtmatigheden.

7 Verbonden partijen

Doelstelling

Gemeente Purmerend is verbonden aan een aantal partijen. Deze paragraaf geeft inzicht met welke. We streven ernaar om de partijen mee te laten lopen in onze reguliere Planning en Control-cyclus. Dat betekent dat de begroting en de rekening van de partijen, tijdig beschikbaar moeten zijn.

Wat is een verbonden partij

Een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (artikel 1 Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn een subsidie of een garantstelling.

Hoe kijken wij aan tegen inhoudelijke aansturing verbonden partijen?

Gemeente Purmerend heeft om diverse redenen een belang in verbonden partijen. Dit kan diverse oorzaken hebben:

- Vanuit het verleden ontstaan, gemeentelijk belang beperkt, maar financieel interessant vanwege dividendinkomsten;
- Strategisch belang; de gemeente heeft er belang bij of is wettelijk verplicht om via gemeenschappelijke regelingen of besturen invloed te hebben in bepaalde, meer inhoudelijke zaken. Door deze verbonden partijen wordt het mogelijk bepaalde voorzieningen voor (inwoners van) de gemeente beschikbaar te hebben en daarbij ook bestuurlijke invloed uit te oefenen;
- Verzelfstandigde gemeentelijke onderdelen; qua bestuur en organisatie zijn er voormalige gemeentelijke onderdelen op afstand gezet. Door financiële relaties of bestuurlijke vertegenwoordiging heeft de gemeente nog invloed op de koers van deze verzelfstandigde onderdelen.

Al deze samenwerkingsverbanden hebben als overeenkomst dat het bestuur van de gemeente Purmerend via deze samenwerkingsverbanden een bijdrage kan leveren aan het behalen van de verschillende programmadoelstellingen. Als dit wijzigt, moet de gemeente stilstaan bij de wijze van betrokkenheid in de betreffende partij.

Begrotingscriterium in relatie tot verbonden partijen

Het begrotingscriterium houdt in dat binnen de spelregels van de raad geen overschrijdingen op programmaniveau mogen plaatsvinden. Een belangrijk dilemma in het kader van de verbonden partijen is dat de uitkomsten van de begroting en jaarverslag van de verbonden partijen en de gemeentelijke bijdrage uiteen kunnen lopen.

Gemeente Purmerend hanteert hierbij de lijn:

- Financieel effect gebaseerd op nieuw beleid van verbonden partij: alleen opnemen in de begroting en de budgetten na instemming van de raad, passende binnen de (financiële) spelregels voor nieuw beleid van de gemeente.
- Financieel effect gebaseerd op bestaand beleid van verbonden partij: beschouwen als onvermijdelijke wijziging en deze als zodanig behandelen in de begroting en begrotingsaanpassingen.

De deelname van Purmerend in de Houdstermaatschappij EZW zal worden beëindigd. De organisatie van de vennootschap blijft voorlopig in stand zij het dat de Houdstermaatschappij geen deelneming in Alliander NV meer heeft. De daadwerkelijke liquidatie van de Houdstermaatschappij kan pas plaatsvinden als alle vorderingen en schulden, inclusief de belastingaanslagen, volledig zijn afgewikkeld.

PROGRAMMA 2 SAMENLEVING

Verbonden partij

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Zaanstreek/Waterland

Vestigingsplaats	Zaandam
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.H.M. Rotgans
Openbaar belang	In stand houden Gezondheidsdienst
Aard	Gemeenschappelijk regeling met 8 andere gemeenten
Ontwikkeling	Dit betreft een Gemeenschappelijke regeling (GR) van de gemeenten in Waterland, Zaanstad en Oostzaan. Gemeenten zijn verplicht om alleen, of samen met anderen, een Gezondheidsdienst in stand te houden. Bestuurlijk is de gemeente vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.
Risico's	Eigen risicodragers WW-verplichting; omvang projectenportefeuille (á 480.00); doorbetalingsverplichting bij arbeidsongeschiktheid (WWGA/WIA); Calamiteiten binnen taakveld (uitbraak infectieziektes of rampenbestrijding).
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 1.398.403
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 7.197.658
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 1.086.249
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 7.030.984
Resultaat 2019	€ 229.684
Realisatie dividend 2019	nvt
Begroot dividend 2019	nvt
Geraamde bijdrage 2020	€ 2.853.537

Verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling Werkom
Vestigingsplaats	Zaanstad
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. H.M.M. Rotgans
Openbaar belang	Uitvoering Wsw
Aard	Gemeenschappelijke regeling met 2 andere gemeenten
Ontwikkeling	Gestart sinds 1-1-2018
Risico's	Risico's zijn voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 827.847
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 1.432.465
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 1.273.276
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 1.276.336
Resultaat 2019	€ 464.925
Realisatie dividend 2019	nvt
Begroot dividend 2019	nvt
Geraamde bijdrage 2020	€ 2.355.000

PROGRAMMA 8 VEILIGHEID

Verbonden partij	Omgevingsdienst IJmond
Vestigingsplaats	Beverwijk
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M. Hegger
Openbaar belang	Ja, verplicht in deze vorm georganiseerd
Aard	Gemeenschappelijke regeling met 13 andere gemeenten en de provincie
Ontwikkeling	De Gr anticipeert op de invoering van de Omgevingswet. Voor de uitvoering van de taken zijn de Wet VTH en het Energieakkoord belangrijke uitgangspunten. Toenemende aandacht voor circulaire economie. Voortdurende inzet op verbeteren van de dienstverlening en verminderen van administratieve lasten.
Risico's	De door de Gr geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Daarnaast zullen kosten gemaakt worden in geval van calamiteiten die de normale uitoefening van taken te boven gaan. Risico's zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 509.260
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 8.555.522
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 419.249
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 8.287.440

Resultaat 2019	€ -79.499
Realisatie dividend 2019	nvt
Begroot dividend 2019	nvt
Geraamde bijdrage 2020	€ 152.943

Verbonden partij	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Vestigingsplaats	Zaanstad
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. D. Bijl
Openbaar belang	Ja, verplicht in deze vorm georganiseerd
Aard	Gemeenschappelijke regeling met 7 andere gemeenten
Ontwikkeling	Bij de vorming van de Gr is overeengekomen dat de lasten via een groeimodel worden verdeeld van historische gegevens naar objectieve verdeelmaatstaven, waarbij de Veiligheidsregio in dezelfde periode een taakstelling op de totale begroting moet realiseren.
Risico's	De door de Gr geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Daarnaast zullen kosten gemaakt worden in geval van calamiteiten die de normale uitoefening van taken te boven gaan. Risico's zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 2.368.000
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 16.397.000
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 2.187.000
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 16.200.000
Resultaat 2019	€ 596.000
Realisatie dividend 2019	n.v.t.
Begroot dividend 2019	n.v.t.
Geraamde bijdrage 2020	€ 6.166.964

PROGRAMMA 9 ECONOMIE

Verbonden partij	Recreatieschap Twiske-Waterland
Vestigingsplaats	Velsen
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M. Hegger
Openbaar belang	Gebiedsbeheer landschappen Twiske en Waterland
Aard	Beheer van landschappen Twiske en Waterland
Ontwikkeling	Sinds 2013 zijn het Twiske en Landschap Waterland samengegaan in het recreatieschap Twiske-Waterland.
Risico's	Het benodigd weerstandsvermogen van € 560.000 is afgedekt met een weerstandscapaciteit van € 2.170.000.
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 2.118.710
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 37.585
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 2.238.964
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 37.612
Resultaat 2019	€ 120.255
Realisatie dividend 2019	nvt
Begroot dividend 2019	nvt
Geraamde bijdrage 2020	€ 157.560

PROGRAMMA 10 BESTUUR EN CONCERN

Verbonden partij	Waterlands archief
Vestigingsplaats	Purmerend
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. D. Bijl
Openbaar belang	De regeling is getroffen met het doel de belangen van de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden en collecties die berusten in de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten in gezamenlijkheid te behartigen. Het Waterlands archief is mede ingesteld met het doel om in beperkte omvang

	diensten aan derden te leveren ten aanzien van het beheer van archiefbescheiden en collecties.
Aard	Gemeenschappelijke regeling met 5 andere gemeenten
Ontwikkeling	
Risico's	De door de Gr geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Risico's zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 493.068
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 221.338
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 419.686
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 204.942
Resultaat 2019	€ -19.546
Realisatie dividend 2019	nvt
Begroot dividend 2020	nvt
Geraamde bijdrage 2020	€ 532.870

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Verboden partij	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), aandeelhouderschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H.H.M. Rotgans
Openbaar belang	Ja
Aard	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoner.
Ontwikkeling	De BNG heeft zich in 2016 sterker gericht op nieuwe producten (o.a. energietransitie financieringsfaciliteit) en verduurzaming van de balans.
Risico's	Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen.
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 4.991 miljoen
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 132.518 miljoen
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 4.887 miljoen
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 144.802 miljoen
Resultaat 2019	€ 163 miljoen
Dividend 2019	€ 71 miljoen

Verboden partij	BV Stadsverwarming, aandeelhouderschap
Vestigingsplaats	Purmerend
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H.H.M. Rotgans
Openbaar belang	SVP heeft op basis van artikel 2 van de Warmtewet (2013) de plicht warmtelevering in het verzorgingsgebied zeker te stellen, tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.
Aard	De BV stadsverwarming is een 100% deelneming van de gemeente Purmerend. De BV produceert en verkoopt warmte en heeft hiervoor een eigen Bio Warmte Centrale, twee gasgestookte hulpketels en een warmtenet. De deelneming van de gemeente in de BV bedraagt ruim € 38,0 miljoen en staat ongeveer gelijk aan 50% van de omvang van de activa van de BV.
Ontwikkeling	Vanaf medio 2014 is 72% van de jaarlijkse warmtebehoefte van de klanten van SVP afkomstig van biomassa en is daarmee grotendeels klimaatneutraal.
Risico's	Wet- en regelgeving, gasprijsontwikkeling, graaddagenontwikkeling (en de daaraan gerelateerde afzet) en de hoogte van de inflatie.
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 13.238.000
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 98.441.000
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 18.945.000
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 100.003.000
Resultaat 2019	€ 5.706.000
Realisatie dividend 2019	€ 700.000

Verbonden partij	Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC), aandeelhouderschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H.H.M. Rotgans
Openbaar belang	Ja
Aard	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders. Daarnaast produceert en levert HVC duurzame energie aan gemeenten, waterschappen, bedrijven en particulieren. De kerntaken van HVC zijn grondstoffenmanagement en opwekking en levering van duurzame energie. Bovendien ondersteunt HVC haar aandeelhouders bij het in kaart brengen van maatregelen voor lokale verduurzaming. HVC is actief in Nederland en binnen Nederland de grootste niet-commerciële afvalinzamelaar. HVC heeft 46 aandeelhoudende gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.
Ontwikkeling	HVC heeft ambities voor een duurzame toekomst.
Risico's	De bedrijfsvoering staat op grote afstand van de aandeelhouders.
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 116.706.000
Vreemd vermogen ultimo 2018	€ 856.447.000
Eigen vermogen ultimo 2019	€ 126.906.000
Vreemd vermogen ultimo 2019	€ 870.489.000
Resultaat 2019	€ 10.139.000
Realisatie dividend 2019	Geen

J A A R R E K E N I N G 2 0 1 9

1 Balans en toelichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

A. Inleiding

De programmarekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Dit is een nadere uitwerking van de financiële verordening en ex artikel 212 van de gemeentewet. Met ingang van 1 januari 2004 trad het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking.

De voornaamste uitgangspunten zijn:

- eenheid van programmabegroting- en rekening;
- het opnemen van een balans waaruit de financiële positie van de gemeente blijkt.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de programmarekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de programmarekening bekend zijn geworden.

Tijdens het voorbereiden van de jaarrekening 2019 is geconstateerd dat de post nog te betalen rekeningen jeugdzorg in de jaarrekening 2018 te laag is opgenomen. De oorzaak hiervan betreft een onjuiste interpretatie van de gegevens in het systeem van de jeugdzorg. Er had per saldo een € 1,9 miljoen hoger bedrag aan nog te betalen rekeningen opgevoerd moeten worden in de jaarrekening 2018. In het BBV hebben wij geen specifieke voorschriften gevonden inzake de wijze waarop de gemeente de geconstateerde fout over het voorgaand jaar dient te herstellen. De Commissie BBV heeft zich via de rubriek 'vragen en antwoorden' wel 'uitgesproken' over foutenherstel: niet fundamentele fouten worden niet in het voorgaande jaar boekjaar hersteld. Naar ons oordeel is er bij deze fout geen sprake van een fundamentele fout. De lasten 2018 ter hoogte van €1,9 miljoen zijn ten laste gebracht van boekjaar 2019 zonder aanpassing van vergelijkende cijfers 2018, maar wel met een uitgebreide toelichting op het programma 2. De opgenomen kosten 2018 zijn geboekt op basis van de vaststellingsovereenkomsten die in regioverband in 2018 zijn afgesloten met de grote zorgaanbieders.

De algemene uitkering is opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde acresmededeling, die is opgenomen in de septembercircular van het boekjaar.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als baten verantwoord in het jaar waarin het dividend ontvangen en/of het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende: gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten, de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdrage als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen voor het vaststellen van

de eigen bijdrage door het CAK, bepaalt de wetgever in feite dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen door het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente moet deze onzekerheid in de jaarstukken noemen, ook al ligt de oorzaak elders.

Binnen het beleidsveld jeugd zijn de lasten opgenomen inzake de "Segment Profiel Intensiteit Combinatie (SPIC'S)". Dit betreft de lasten van de niet-duurzame Jeugdzorg. Contractueel is afgesproken dat er sprake is van een financiering van 70% van de trajectkosten bij aanvang van de zorg en 30% bij afronding van de zorg. Gezien de lasten jeugdzorg conform het BBV toegerekend moeten worden aan het betreffende jaar waarin de kosten daadwerkelijk zijn gemaakt, is een toerekening van deze lasten naar jaar gemaakt. Op basis van ervaringscijfers is bepaald welk deel van de voorgefinancierde zorgtrajecten toegerekend moet worden aan 2019 en welk deel 2020 betreft. Van de financieringen die plaatsgevonden hebben vanaf januari tot en met december 2019 is 71% van de trajectkosten toegerekend aan boekjaar 2019 en de overige 29% aan boekjaar 2020. De opgenomen kosten 2019 zijn gebaseerd op de via het berichtenverkeer verwerkte declaraties en aangesloten op de voorlopige productieverantwoordingen. De opgenomen kosten 2018 zijn geboekt op basis van de vaststellingsovereenkomsten die in regioverband in 2018 zijn afgesloten met de grote zorgaanbieders.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij kunt u denken aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming: vier jaar. Als er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties), moet wel een verplichting worden gevormd.

B. Balans

1. VASTE ACTIVA

Activa waarden we op basis van de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs.

1.1 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. Alleen kosten van onderzoek en ontwikkeling die leiden tot een materieel vast actief mogen als immaterieel vast actief worden geactiveerd.

Bijdragen aan derden

Met ingang van de rekening 2016 vallen bijdragen aan activa in eigendom van derden onder de immateriële vaste activa in plaats van de financiële vaste activa. Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

1.2. Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

De erfpachtgronden op de balans betreffen voornamelijk grondwaarden waarvoor een canon wordt betaald. De waarde van de afgekochte eeuwigdurende erfpachtgronden zijn met ingang van 2005 op de registratiewaarde van € 1,00 per kavel gesteld.

Materiële vaste activa met economisch nut

Alle investeringen met economisch nut activeren we en schrijven we af. Een investering is van economisch nut als activum verhandelbaar is of wanneer we er opbrengsten mee kunnen genereren. Specifieke investeringsbijdragen van derden brengen we op de desbetreffende investering in mindering; in die gevallen schrijven we af op het saldo. Bijdrage van derden moeten in mindering (cf. art. 62 BBV) worden gebracht op de materiële vaste activa.

Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Het gaat hierbij om investeringen die grotendeels worden gedaan voor begraafplaatsen, riolering of het verzamelen van huishoudelijk afval waar tegenover een heffing kan plaatsvinden.

Materiële vaste activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Met ingang van 2017 zijn de uitgangspunten inzake de activering van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut vanwege de BBV wijziging aangepast. Vanaf 2017 moeten investeringen in maatschappelijk nut worden geactiveerd. Hierop mogen alleen bijdragen van derden die direct gerelateerd zijn aan het actief in mindering worden gebracht.

Niet in exploitatie genomen gronden

De NIEGG's zijn per 2016 overgeheveld naar de MVA conform nieuwe BBV voorschriften 2016. De huidige NIEGG's die per 1 januari 2016 uit de exploitatie zijn genomen worden zonder afwaardering omgezet tegen de boekwaarde per 1 januari 2016. Deze overgangsbepaling heeft een looptijd van 4 jaar. Uiterlijk 31 december 2019 moet een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Wordt hierbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan moet dat per 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van de gronden.

Nog niet afgesloten activa

In de materiële vaste activa rekenen we verstrekte maar nog niet volledig verantwoorde investeringssubsidies mee. Dit betreft diverse investeringsubsidies aan Spurd voor sportaccommodaties van € 8,5 miljoen. In de rekening nemen we hiervoor de rentelast. Afschrijvingen vinden hierover niet plaats.

Afschrijvingsmethoden- en termijnen

Alle materiële activa schrijven we lineair af in de verwachte gebruiksduur.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materiële vaste activa met economisch nut	Afschrijvings-termijn
A. Gronden en terreinen	
- Gronden en terreinen	geen
B. Gebouwen en inrichting:	
- Verharding/terreininrichting	40 jaar
- Gebouwen	50 jaar
- Schoolgebouwen	40 jaar
- Inrichting / renovatie sport-, spel en schoolterrein	20 jaar
- Noodgebouwen	20 jaar
- Gebouw gebonden technische installaties	20 jaar
- Functieverbeterende verbouwingen	20 jaar
- Inrichting schoolgebouwen	20 jaar
- Inrichting gymnastiekgebouwen/sporthallen	20 jaar

- Kunststof sportveld onderlaag	20 jaar
- Kunststof sportveld gemengde activering	15 jaar
- Kunststof sportveld bovenlaag	10 jaar
C. Rioleringswerken en waterinvesteringen:	
- Riolering	45 jaar
D. Inventaris, meubilair en installaties:	
- Containers anders dan glas-, papier- en rolcontainers	20 jaar
- Gebouw inrichting (w.o. stoffering / meubilair)	10 jaar
- Installaties / machines en overige materiële vaste activa	10 jaar
- Glas-, papier- en rolcontainers	15 jaar
- Speeltoestellen	15 jaar
- ICT software	6 jaar
- ICT hardware	4 jaar
E. Transportmiddelen:	
- Bijzondere voertuigen	15 jaar
- Zware voertuigen (tractors, veegauto's, vrachtwagens)	10 jaar
- Lichte voertuigen en bijbehorende apparaten	8 jaar
- Maaimachines	6 jaar

Materiele vaste activa met maatschappelijk nut	Afschrijvings- termijn
F. Wegen en straten:	
- Asfalt (wegen)	25 jaar
- Elementen (wegen)	30 jaar
- Rotondes	25 jaar
G. Bruggen en overige grote kunstwerken:	
- Stalen/beweegbare-/stenen bruggen/kunstwerken	50 jaar
- Houten bruggen	25 jaar
- Composiet bruggen	75 jaar
- Betonnen bruggen / tunnels / viaducten	75 jaar
H. Waterbeheer	
- Dijken en kades	40 jaar
- Stedelijk waterplan	45 jaar
- Oeverbeschoeiing	20 jaar
- Composiet beschoeiing	30 jaar
- Kademuren / metselwerk / beton / stalen- en kunststof damwanden	50 jaar
I. Openbare verlichting en verkeersinstallaties	
- Verkeerslichten en lantaarnpalen	25 jaar

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 activeren we niet. Een uitzondering vormen gronden en terreinen; deze activeren we altijd.

Moment van eerste jaar afschrijving

Als ingangsdatum van de afschrijving geldt het jaar volgend op het jaar ná oplevering c.q. vervaardiging. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) schrijven we in principe niet af.

Levensduurverlengende investeringen

Dit betreft uitgaven voor groot onderhoud, zoals vervanging van (delen van) daken, dakbedekking, elektrische installaties, vloeren en dergelijke. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- kosten van klein onderhoud komen in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie;

- kosten van groot onderhoud komen ten laste van een hiervoor gevormde voorziening (op basis van een actueel beheerplan);
- levensduurverlengende investeringen activeren we en schrijven deze af (eventueel via de componentenbenadering).

1.3. Financiële vaste activa

Participaties

Participaties in het aandelenkapitaal zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

De gemeente Purmerend heeft de volgende participaties:

- Bank Nederlandse gemeenten:* 7.020 aandelen van € 2,50 ofwel € 17.550;
- Alliander N.V.:* Het aantal aandelen Alliander N.V. bedraagt 302.719. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van € 6.466;
- Stadsverwarming Purmerend B.V. is een 100% deelneming:* In de waardering in 2011 hielden we, vanuit het voorzichtigheidsbeginsel, rekening met exploitatieverliezen sinds de oprichting van de BV. Op de agio is € 4,397 miljoen afgeboekt. In 2012 hebben we dit gecorrigeerd met € 20.000, zodat de totale afboeking € 4,417 miljoen bedraagt;
- NV Huisvuilcentrale Alkmaar N-H (HVC):* In 2011 zijn 102 aandelen tegen € 45,45 per aandeel in HVC verworven. Het totale aandelenbelang bedraagt € 4.635,90. Als aandeelhouder kan de gemeente de dienstverlening van HVC gebruiken. Deze dienstverlening bestaat, naast de verwerking van reststoffen, uit advisering. De baten en lasten van de dienstverlening verantwoorden we in de afzonderlijke programma's. De deelneming zelf verantwoorden we in de algemene dekkingsmiddelen. Onderdeel van het aandeelhouderschap is de garantstelling voor leningen die zijn aangetrokken voor de afvalinzameling en verwerking. Voor deze garantstelling ontvangen we 1% risicoprovisie.

Verstreckte langlopende geldleningen

De verstreckte langlopende geldleningen zijn opgenomen tegen nominale waarde, verminderd met de ontvangen aflossingen. Onder deze balanspost per 31 december 2019 zijn voornamelijk opgenomen: de verstreckte geldleningen aan woningcorporaties en de hypotheekverstreckingen aan gemeentepersoneel.

2. Vlottende Activa

2.1. Voorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) zijn gewaardeerd tegen vaste verrekenprijzen die gebaseerd zijn op de gemiddelde betaalde inkoopprijzen.

De verantwoording van de grondexploitatie verloopt via de exploitatie, als onderdeel van programma 7 Ruimtelijke ordening. Jaarlijks staan in de rekening van baten en lasten zowel de werkelijke lasten van het bouwrijp maken als de werkelijke verkopen. Het (positieve dan wel negatieve) saldo daarvan is de mutatie onderhanden werk (OHW).

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die we rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen toerekenen (zoals grondaankopen, plankosten en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Als rekening wordt gehouden met lagere marktwaarde, dan brengen we dit niet in mindering op de boekwaarde, maar nemen dit op in een zogenaamde verliesvoorziening (met ingang van 2014). De verliesvoorziening dekt het eventuele verschil af. We waarderen niet af, omdat het later weer opwaarderen in de voorschriften niet mag. Hiervan kan wel sprake zijn als gevolg van marktontwikkelingen en een goedkopere planuitvoering en betere uitvoering.

Winsten uit de grondexploitatie worden alleen genomen als die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden (realisatieprincipe). Voor de winstneming geldt de percentage of

completion methode; voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst genomen.

De verantwoording van de grondexploitatie verloopt via de exploitatie, als onderdeel van programma 7 Ruimtelijke ordening. Bij deze methode worden jaarlijks in de programmarekening van baten en lasten zowel de werkelijke lasten van het bouwrijp maken als de werkelijke verkopen getoond. Het (positieve dan wel negatieve) saldo daarvan is de mutatie onderhanden werk (OHW). Daarnaast komt de post voorraden terug in de paragraaf grondbeleid. Een voorziening voor verwachte verliezen in de grondexploitaties en gebiedsontwikkelingen wordt gepresenteerd onder de posten 'niet in exploitatie genomen bouwgronden' en 'bouwgronden in exploitatie'.

2.2. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen waarden we tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

2.3.en 2.4. Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa nemen we op tegen nominale waarde. De liquide middelen hebben we opgenomen volgens de laatste dagafschriften van 2019. Eventuele negatieve banksaldi bij een bank is binnen Purmerend verantwoord onder de vlottende passiva.

3. VASTE PASSIVA

3.1. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De waardering vindt plaats tegen nominale waarden. We onderscheiden de reserves in een algemene reserve, egaliseringsreserves en bestemmingsreserves.

De algemene reserve dient als algemeen financieel weerstandsvermogen waarbij we, volgens de notitie reserves en voorzieningen, minimaal een bedrag van € 15 miljoen aanhouden. De algemene reserve is tot stand gekomen dankzij (batige) saldi. De algemene reserve ontwikkelt zich in 2019 positief en staat ultimo 2019 op € 24,0 miljoen (na resultaat bestemming).

Er is sprake van een bestemmingsreserve zodra we, via een afzonderlijk raadsbesluit, voor een bepaald doel een reserve instellen.

3.2. Voorzieningen

Voorzieningen waarden we op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Ze zijn getroffen voor op de balansdatum bestaande risico's, verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten. Daarnaast zijn onderhouds-/egaliseringsvoorzieningen getroffen ter gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal boekjaren en mede gebaseerd op meerjarige onderhoudsplannen.

Kosten die we in een volgend begrotingsjaar maken maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar. De getroffen voorzieningen voorzien in de dekking van deze kosten voor zover deze niet op een andere wijze al zijn afgedekt in de meerjarenbegroting.

3.3. Vaste schulden

Vaste schulden waarden we tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4. VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva waarden we tegen de nominale waarde. Onder de overlopende passiva hebben we de meerjarige uitkeringen opgenomen. Deze uitkeringen zijn beklemd door de voorwaarden die een geldgever stelt

(bv. rijksbijdrage, subsidie). De hoogte van de opgenomen bedragen is overeenkomstig de door de geldgevers verstrekte subsidies en/of bijdragen. Eventuele negatieve banksaldi bij een bank is binnen Purmerend verantwoord onder de vlottende passiva en niet onder de liquide middelen.

5. GEWAARBORGDE GELDLeningen EN GARANTSTELLINGEN.

Voor zover leningen door de gemeente zijn gewaarborgd, is buiten telling het totaalbedrag geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans staat meer informatie.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Eind februari 2020 is Nederland getroffen door het COVID-19 (Corona) virus. Het Corona virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is op dit moment onmogelijk te bepalen. Onduidelijk is op dit moment wat de gevolgen van het Corona virus zijn op de begrote baten en lasten per programma. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. De gemeente loopt geen risico ten aanzien van de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Balans per 31 december 2019

bedragen x € 1.000.-	2019	2018
Activa		
1. Vaste activa		
1.1 <i>Immateriële vaste activa</i>	792	362
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	792	362
1.2 <i>Materiële vaste activa</i>	237.936	236.200
Investerings met een economisch nut	175.673	174.547
- gronden uitgegeven in erfpacht	5.406	4.572
Investerings waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	35.998	34.914
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	26.265	26.740
1.3 <i>Financiële vaste activa</i>	57.858	57.168
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- overige verbonden partijen	38.311	38.311
Leningen aan:		
- Woningbouwcorporaties	2.225	2.295
- Stadsverwarming Purmerend	8.000	8.000
Overige langlopende leningen u/g	9.322	8.563
Totaal vaste activa	296.586	293.730
2. Vlottende activa		
2.1 <i>Vorraden:</i>	36.014	36.911
Grond- en hulpstoffen	49	212
Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	35.877	36.553
Gereed product en handelsgoederen	88	146
2.2 <i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	18.737	18.068
Vorderingen op openbare lichamen	8.618	9.910
Uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	-	-
Overige vorderingen	10.119	8.158
2.3 <i>Liquide middelen</i>	99	146
Kassaldi	9	20
Banksaldi	90	126
2.4 <i>Overlopende activa</i>	3.395	3.694
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	-	-

bedragen x € 1.000.-	2019	2018
-overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.395	3.694
Totaal vlottende activa	58.245	58.819
Totaal generaal	354.831	352.549
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	661	1.307

bedragen x € 1.000.-	2019	2018
Passiva		
3. Vaste passiva		
3.1 <i>Eigen vermogen</i>	46.064	33.540
- Algemene reserve	24.014	20.692
- Gerealiseerd resultaat	3.192	2.845
- Bestemmingsreserves	18.858	10.003
3.2 <i>Voorzieningen</i>	6.652	6.294
3.3 <i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	270.839	270.146
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	270.822	270.108
- binnenlandse bedrijven	-	-
- overige binnenlandse sectoren	-	-
Door derden belegde gelden (legaten)	-	-
Waarborgsommen	17	37
Totaal vaste passiva	323.556	309.980
4. Vlottende passiva		
4.1 <i>Netto vlottende schulden met rente typische looptijd korter dan één jaar</i>	21.014	29.288
- overige schulden	12.137	13.581
- banksaldi	8.877	707
- overige kasgeldleningen	-	15.000
4.2 <i>Overlopende passiva</i>	10.261	13.283
- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.977	5.172
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	658	6.311
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.626	1.799

bedragen x € 1.000.-	2019	2018
Totaal vlottende passiva	31.275	42.570
Totaal generaal	354.831	352.549
	2019	2018
5. Gewaarborgde geldleningen	91.224	93.165
Idem, via achtervang WSW	404.402	379.080

Toelichting op de balans 31 december 2019

(bedragen x € 1.000)

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2019	Vermeer- dering	Afwaar- dering	Aflos- singen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2019
- Uitbreiding.kleedaccommodatie vv Wherevogels, gebouw	312				12	300
- Uitbreiding.kleedaccommodatie vv Wherevogels, installaties	50				7	43
- Onderzoekkosten parkeergarage voorkant stadhuis	-	130				130
- Vervangingsinvesteringen Spurd	-	333		13		320
Totaal	362	463	-	13	19	792

* De vervangingsinvestering Spurd werden in 2018 verantwoord onder de overige vorderingen, deze vordering is in 2019 conform BBV verplaatst naar de immateriële activa.

1.2 Materiële vaste activa

Activasoort	Boekwaarde 1-1-2019	Inves- teringen	Desinve- teringen	Afschrij- ving	Bijdrage derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden en terreinen	23.767	353		852			23.268
In erfpacht uitgegeven gronden	4.572	1.072		239			5.406
Bedrijfsgebouwen	98.588	4.261		4.230	63		98.556
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken en	47.632	3.569		1.506	19		49.677
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken mn (voor 2017)	23.157	-1.379		1.207			20.571
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken mn (vanaf 2017)	2.140	2.617		93	273		4.391
Vervoersmiddelen	2.326	795		437			2.684
Machines, apparaten en installaties	25.923	2.137		3.040			25.020
Overige materiële vaste activa en	6.651	1.247		837			7.061
Overige materiële vaste activa mn (voor 2017)	1.007			107			900
Overige materiële vaste activa mn (vanaf 2017)	437	46		79			403
Totaal	236.200	14.718	-	12.628	354	-	237.936

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2019	Vermeer dering	Afwaar dering	Aflos singen	Afschrij vingen	Boekwaarde 31-12-2019
Kapitaalverstrekkingen aan:						
Deelnemingen:						
- N.V. Houdstermaatschappij Alliander	6					6
- NV Bank voor Nederlandse Gemeenten	18					18
- Stadsverwarming Purmerend B.V.	18					18
- Agio aandelen Stadsverwarming Purmerend B.V.	38.264					38.264
- Aandelen H.V.C. Alkmaar	5					5
Leningen aan:						
- Woningbouwcorporaties	2.295			69		2.225
- Stadsverwarming Purmerend	8.000					8.000
Overige langlopende leningen aan:						
- Hypotheekverstrekkingen personeel	1.491			408		1.083
- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	17			1		16
- Startersleningen	1.678	759		214		2.223
- Duurzaamheidsleningen	124	241		32		333
- Openbare leeszaal en Bibliotheek	436			109		327
- Stichting concert- en cultuurpodium	3.988			193		3.795
- Rekening courant overeenkomst SVN	829	1.450		734		1.545
Totaal	57.168	2.450	-	1.760	-	57.858

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

	2019	2018
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
- Magazijnvoorraad stadsbeheer	49	212
- Overige voorraden	88	146
	137	358
Onderhanden werk: bouwgronden in exploitatie genomen	35.935	37.667
- Af: Voorziening Bouwgrond in exploitatie	-58	-1.114
Totaal:	36.014	36.911

Bouwgronden in exploitatie:	Boekwaarde 1-1-2019	Vermeer dering	Vermin dering	Winst uitname	Boekwaarde 31-12-2019	Nog te maken kosten	Nog te verwachten opbrengst	Geraamd eind resultaat
Baanstee Noord	35.067	3.605	7.957	3.591	34.307	29.270	89.295	25.719
Kop van West	5.454	2.327	8.128	1.547	1.200	8.126	10.716	1.390
Brantjesstraat	84	19			103	230	783	451
Karekietpark	-701	399		302	-			-
Klein Where	-405	1.105	4	353	1.050	1.465	2.889	374
Weidevenne II	-1.833	1.169	60		-724	782		-58
Totaal	37.667	8.624	16.149	5.793	35.935	39.873	103.683	27.875

Specificatie verliesvoorziening bouwgrond in exploitatie

Complex	Stand 1-1-2019	Toe voeging	Vrijval	Stand 31-12-2019
Weidevenne II	-	58		58
Klein Where	1.114		1.114	-
Totaal	1.114	58	1.114	58

2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	2019	2018
Soort vordering		
Vorderingen op openbare lichamen	8.618	9.910
- Uitzettingen in 's Rijksschatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	-	-
Overige vorderingen	12.302	10.280
Voorziening debiteuren	-2.182	-2.123
Totaal	18.737	18.068

* De vervangingsinvestering Spurd werden in 2018 verantwoord onder de overige vorderingen, deze vordering is in 2019 conform BBV verplaatst naar de immateriële activa.

“De gemeente Purmerend heeft voor boekjaar 2019 bijdrage inzake de nieuwe regeling “ Specifieke Uitkering Sport “ aangevraagd bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De besteding van deze gelden wordt via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2019 van gemeenten verantwoord. De gemeente Purmerend maakt gebruik van een sportbedrijf. Er zijn op dit moment onzekerheden over de btw-positie van gemeentelijke sportbedrijven en de verwerkingwijze in de jaarrekening 2019 en de daarin opgenomen SiSa-bijlage. De onzekerheid is het gevolg van het feit dat de belastingdienst nog niet voor alle betrokken sportbedrijven en gemeenten standpunten heeft ingenomen over de btw-positie. Deze onzekerheid is bij de gemeente Purmerend niet van toepassing. Het sportbedrijf waar de gemeente Purmerend gebruik van maakt is een niet winst-beogende instelling. De gemeente Purmerend neemt geen voorafrek van BTW die aan het sportbedrijf is betaald in de aangifte van de BTW op gedurende 2019. Er is bij de gemeente Purmerend en het sportbedrijf derhalve geen onzekerheid ten aanzien van de btw-positie. ”.

Overzicht van het drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar 2019			
(1)	Drempelbedrag	1948			
		Kw. 1	Kw. 2	Kw. 3	Kw. 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.259	1.060	1.127	660
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	689	888	820	1.288
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslag			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	259.712			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	259.712			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002					
met een minimum van	Drempelbedrag	1948			
		€250.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Kw. 1	Kw. 2	Kw. 3	Kw. 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	113.266	96.416	103.726	60.750
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.259	1.060	1.127	660

2.3 Liquide middelen

	2019	2018
Kassaldi	9	20
Banksaldi	90	126
Kruisposten	-	-
Totaal	99	146

2.4 Overlopende activa

	2019	2018
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	-	-
-overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.395	3.694
Totaal	3.395	3.694

3. Passiva

3.1 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2019	Bestemming resultaat vj	Toe voeging	Ont trekking	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve	20.692	2.845	1.194	717	24.014
Egalisatiereserves	1.349		119	161	1.307
Bestemmingsreserves	8.655		13.796	4.899	17.552
Totaal	30.695	2.845	15.109	5.777	42.872

De uitgebreide specificatie en het verloop is opgenomen in de bijlage reserves.

3.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2019	Toe voeging	Vrijval	Aan wending	Saldo 31-12-2019
a..Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
- Wachtgeldverplichtingen bestuurders	297	8		156	149
- Complex Weidevenne I	40		5	36	-
- Nota Prof	250				250
- Civiele procedure ITD Real Estate	50				50
- Kostenverhaal parkeren centrum	-	50			50
- Persleiding Rivierenlaan 281	-	25			25

	Saldo 1-1-2019	Toe voeging	Vrijval	Aan wending	Saldo 31-12-2019
- Voormalig grex Karekietpark	-	37			37
b. Onderhoudsegalisatie voorzieningen					
- de Purmaryn	105	87		74	118
- Dynamisch Reizigers Informatie Systeem (DRIS)	200			50	150
- Gemeentelijke gebouwen	2.634	887		519	3.002
- Brandweerkazerne	61	82		60	83
- Streekarchief Waterland	178	225		108	295
c. Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting					
- Afvalstoffenheffing	469	94		313	250
- Gemeentelijke watertaken	2.008	1.013		829	2.191
Totaal	6.294	2.508	5	2.145	6.652

Toelichting

a. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

- In 2019 is de vergoeding van vier voormalig wethouders verantwoord ten laste van deze voorziening. Het saldo per 31-12-2019 is voldoende om de verplichtingen van de huidige ex-bestuurders (2) te kunnen dekken.
- De voorziening complex Weidevenne I is in 2019 voor € 36.000 aangewend en de resterende € 5.000 is vrijgevallen omdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Overeenkomstig de BBV worden de bijdragen op basis van de nota Prof verantwoord onder de balanpost voorzieningen. In de afgesloten anterieure overeenkomsten is opgenomen dat de private initiatiefnemer op basis van het vastgestelde gemeentelijke beleid in de nota Planoverschrijdende ruimtelijke openbare faciliteiten een bijdrage doet ten behoeve van de gemeentebrede bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen, deze gelden zijn geormerkt en moeten specifiek besteed worden aan de bovenwijkse voorzieningen. In 2018 is er € 250.000 gedoteerd aan de voorziening.
- In de afgesloten Anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant (Privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd ter compensatie van het verloren gaan van een aantal openbare parkeerplaatsen.
- In de afgesloten Anterieure overeenkomst (AO + allonge) is opgenomen dat de exploitant (Privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd in de kosten verplaatsing persleiding op termijn.
- De grex Karekietpark is in 2019 financieel afgesloten. Voor de nog te maken kosten in 2020 op basis van het MPG2020 is een voorziening gevormd ten laste van het resultaat grex Karekietpark.
- De voorziening civiele procedure ITD Real estate BV is ingesteld om het eigen risico te dekken in geval van een civiele procedure wegens het vermeend onterecht weigeren van detailhandel in 2004 met ITD Real Estate BV. Het eigen risico betreft een bedrag van € 50.000. Eventuele verdere vermogensschade voor de gemeente is afgedekt d.m.v. een verzekering.

b. onderhoudsegalisatie voorzieningen

- De onderhouds- en egalisatievoorzieningen zijn getroffen ter gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal boekjaren en mede gebaseerd op meerjarige onderhoudsplannen uit Kraan. De onderhoudsegalisatie voorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen.
- De voorziening DRIS is afgesplitst uit de voorziening openbaar vervoer voor een bedrag van € 500.000 en bestemd om de onderhouds en elektrakosten van de DRIS panelen voor een periode van 10 jaar te kunnen dekken. De voorziening bedraagt per 31 december 2019 € 150.000. Voor een komende periode van 3 jaar.

c. door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting

- De voorziening gemeentelijke watertaken is bedoeld om de fluctuaties in de onderhoudskosten aan het rioolstelsel en vanuit het Stedelijk Waterplan in Purmerend op te vangen. Er wordt uitgegaan van een kostendekkend tarief.
- De voorziening afvalstoffenheffing is bedoeld om de fluctuaties tussen de baten en lasten voor het inzamelen en verwijderen van afval op te vangen.

3.3 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

	Saldo 1-1-2019	Vermeer- deringen	Aflos- singen	Saldo 31-12-2019
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	270.108	28.000	27.286	270.822
Overige binnenlandse sectoren	-			-
Legaten	-			-
Waarborgsommen	37		20	17
Totaal	270.146	28.000	27.306	270.839

Uitsplitsing van de opgenomen onderhandse geldleningen

	Saldo 1-1-2019	Vermeer- deringen	Aflos- singen	Saldo 31-12-2019
Opgenomen geldleningen tbv concern	259.813	28.000	27.217	260.597
Opgenomen geldleningen tbv woningbouw	2.295		69	2.225
Opgenomen geldlening(en) tbv stadsverwarming purmerend	8.000			8.000
Totaal	270.108	28.000	27.286	270.822

De totale te betalen rente voor het jaar 2019 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 5,0 miljoen.

De aflossingsverplichting in 2019 is voor de opgenomen geldleningen t.b.v. het concern € 27,2 miljoen, voor de opgenomen woningbouwleningen € 0,06 miljoen.

4. Vlottende passiva

4.1 Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan één jaar

	2019	2018
Overige schulden	12.137	13.581
Banksaldi	8.877	707
Overige kasgeldleningen	-	15.000
Totaal	21.014	29.288

4.2 Overlopende passiva

	2019	2018
- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.978	5.173
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	658	6.311
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.626	1.799

	2019	2018
Totaal	10.262	13.284

Meerjarige uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel 2019

	Saldo 1-1-2019	Toe voeging	Aan wending	Saldo 31-12-2019
Af te rekenen subsidies MO	123			123
Lokaal achterstandenbeleid	-	474		474
Participatiebudget	1.039		1.036	3
Subsidie duurzaamheidsleningen	7			7
Pilot bij VVE's	26			26
Subsidie team economie	24			24
Proeftuin aardgasvrije wijken	5.092		5.092	-
Totaal	6.312	474	6.128	658

5. Waarborgen en garanties

	Aantal	Oorspr.	Percentage	2019	2018
Geldnemer	leningen	bedrag	borgstelling		
Maatschappelijke instellingen	1	541	100%	129	154
Sportverenigingen c.q. - stichtingen	8	631	100%	292	292
Stichting Wonen en Zorg	1	1.000	100%	200	250
Stadsverwarming	4	78.650	100%	69.320	71.186
HVC	1	608.087	3,5%	21.283	21.283
Totaal		688.909		91.224	93.165

Vanaf 2011 ontvangt de gemeente Purmerend een risicoprovisie voor de garantiestelling als aandeelhouder HVC. De garantiestelling betreft een totaalpakket voor alle aandeelhouders van in totaal € 608 miljoen aan geldleningen. De garantiestelling van de hoofdsom van leningen alsmede eventueel verschuldigde rente en boeterente indien HVC niet aan de verplichtingen voldoet. Purmerend heeft 3,5% van de aandelen hetgeen overeenkomt met een pakket afgerond op € 21,3 miljoen.

	2019	2018
De verstrekte waarborgen via het WSW bedraagt per einde van het jaar:	404.402	379.080

Per 31 december 2019 zijn het 54 gewaarborgde leningen. Hierbij wordt aangetekend dat de gemeente Purmerend en de Rijksoverheid ieder voor 50% garant staan voor deze leningen.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

A: Plichten

Dit betreft langlopende verplichtingen die samenhangen met opdrachten voor leveringen of opdrachten voor dienstverleningen. De kosten van dergelijke opdrachtverleningen rekenen we op basis van de jaarlijkse prestatiesals (exploitatie)lasten aan de jaren toe. Zie onderstaande tabel.

	Eind datum	Huur 2019	Huur verplichting 2020	Huur verplichting 2021 ev
Van Ijsendijkstraat 403 (1)	31-7-2028	115.236	115.236	1.104.342
Van Ijsendijkstraat 403 (2)	31-7-2028	71.753	71.753	687.637
Flevostraat 88	31-4-2021	41.612	41.612	96.956
Triton 72	1-11-2021	161.273	161.273	470.380
Rijksweg 7	31-12-2020	1.650	1.650	3300
Citerstraat 238	per maand opzegbaar	1.088	1.088	-
Genuahaven 49	31-12-2024	34.131	34.131	34.131
Overlanderstraat 132	31-12-2021	6.292	6.292	18.876
Waterlandlaan 81	14-1-2021	3.125	3.125	6.510
Gasinetstraat 74	30-11-2020	9.240	9.240	-
Trimpad 1	31-5-2019	4.883	-	-
Canberrastraat (Columbuz)			-	-
		450.284	445.400	2.422.132

B. Onderhoudsovereenkomsten en licenties

De gemeente Purmerend heeft diverse meerjarige overeenkomsten afgesloten voor het uitvoeren van onderhoud en licenties. Deze overeenkomsten zijn niet apart gekwantificeerd. De lasten zijn opgenomen in de begroting. Voor het vrijvallen van deze lasten moeten opzegtermijnen in acht worden genomen.

C. Periodieke subsidies

De gemeente Purmerend verleent een aantal periodieke subsidies. Voor het beëindigen en wijzigen van deze subsidies moeten we termijnen van redelijkheid in acht nemen. Hieruit kan een overbruggingsperiode vloeien. De periodieke subsidies zijn opgenomen in de programmabegroting.

2 Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld

Beleidsveld	Realisatie 2018			Primitieve begroting 2019			Begroting bijgesteld 2019			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
BV011 Publieksdienstverlening	-6.433	4.962	-1.471	-5.859	2.973	-2.887	-6.242	4.129	-2.113	-6.315	4.519	-1.797
PGR01 Publieksdiensten	-6.433	4.962	-1.471	-5.859	2.973	-2.887	-6.242	4.129	-2.113	-6.315	4.519	-1.797
BV021 Kunst en cultuur	-7.770	1.460	-6.310	-7.959	1.297	-6.662	-7.992	1.297	-6.695	-8.066	1.465	-6.602
BV022 Sport en recreatie	-6.976	1.037	-5.939	-8.344	1.060	-7.284	-8.157	1.807	-6.350	-8.318	1.727	-6.591
BV023 Wijkmanagement	-781		-781	-810		-810	-808		-808	-788		-788
BV024 Jeugd	-23.194	157	-23.036	-23.885		-23.885	-23.717		-23.717	-26.459	104	-26.355
BV025 Onderwijs	-10.357	1.852	-8.505	-10.174	1.292	-8.881	-10.494	2.639	-7.855	-10.230	2.353	-7.877
BV026 Maatschappelijke ondersteuning	-34.763	1.440	-33.324	-37.137	1.407	-35.730	-37.859	1.310	-36.549	-37.517	1.566	-35.951
BV027 Werk en inkomen	-41.698	24.267	-17.430	-42.316	23.884	-18.432	-41.129	23.665	-17.464	-40.089	23.922	-16.167
PGR02 Samenleving	-125.539	30.213	-95.326	-130.624	28.940	-101.684	-130.157	30.719	-99.438	-131.467	31.137	-100.330
BV031 Wonen	-538	115	-423	-1.251	177	-1.074	-1.264	177	-1.087	-569	123	-446
PGR03 Wonen	-538	115	-423	-1.251	177	-1.074	-1.264	177	-1.087	-569	123	-446
BV041 Milieu	-10.194	11.805	1.611	-11.146	12.413	1.267	-10.952	12.594	1.643	-10.763	12.494	1.731
BV042 Duurzaamheid							-1.120	5.092	3.972	-1.232	5.465	4.233
PGR04 Milieu	-10.194	11.805	1.611	-11.146	12.413	1.267	-12.072	17.686	5.615	-11.995	17.958	5.963
BV051 Bereikbaarheid	-2.569	2.992	423	-2.672	2.289	-383	-2.839	2.567	-272	-3.001	2.551	-450

	Realisatie 2018		Primitieve begroting 2019		Begroting bijgesteld 2019		Realisatie 2019					
PGR05 Bereikbaarheid	-2.569	2.992	423	-2.672	2.289	-383	-2.839	2.567	-272	-3.001	2.551	-450
BV061 Beheer openbare ruimte	-22.112	8.194	-13.918	-21.606	7.950	-13.656	-22.493	7.908	-14.585	-22.442	7.683	-14.759
PGR06 Beheer openbare ruimte	-22.112	8.194	-13.918	-21.606	7.950	-13.656	-22.493	7.908	-14.585	-22.442	7.683	-14.759
BV071 Ruimtelijke ordening	-26.716	24.857	-1.859	-24.981	22.938	-2.043	-34.522	32.045	-2.477	-22.370	27.049	4.679
PGR07 Ruimtelijke ordening	-26.716	24.857	-1.859	-24.981	22.938	-2.043	-34.522	32.045	-2.477	-22.370	27.049	4.679
BV081 Veiligheid	-6.901	1	-6.900	-7.501	20	-7.481	-7.558	5	-7.553	-7.421	3	-7.419
PGR08 Veiligheid	-6.901	1	-6.900	-7.501	20	-7.481	-7.558	5	-7.553	-7.421	3	-7.419
BV091 Economie	-2.331	776	-1.555	-1.358	656	-702	-1.331	670	-662	-1.533	728	-804
PGR09 Economie	-2.331	776	-1.555	-1.358	656	-702	-1.331	670	-662	-1.533	728	-804
BV101 Bestuur & concern	-8.799	4.835	-3.964	-8.956	4.878	-4.078	-9.159	5.023	-4.135	-9.944	5.397	-4.547
PGR10 Bestuur & concern	-8.799	4.835	-3.964	-8.956	4.878	-4.078	-9.159	5.023	-4.135	-9.944	5.397	-4.547
Resultaat programma's	-212.131	88.749	-123.382	-215.954	83.232	-132.722	-227.637	100.928	-126.709	-217.058	97.148	-119.910
1 Lokale heffingen	-53	13.379	13.326	-42	13.712	13.670	-42	13.712	13.670	-75	13.783	13.708
2 Nog te bestemmen middelen				-1.655		-1.655						
3 Gemeentefonds		127.001	127.001		133.819	133.819	-25	134.579	134.554	-25	136.045	136.020
4 Eigen financieringsmiddelen	1.534	1.049	2.583	1.692	723	2.414	1.719	932	2.651	1.932	995	2.927
5 Deelnemingen	-1.170	1.406	237	-1.099	1.470	371	-1.099	1.594	495	-1.086	1.527	441
6 Incidentele baten en lasten	-6		-6							-19		-19
PGR11 Algemene dekkingsmiddelen	305	142.836	143.141	-1.104	149.723	148.619	553	150.817	151.370	727	152.350	153.077
BV121 OVERHEAD	-21.335	1.442	-19.893	-20.643	204	-20.438	-20.501	261	-20.240	-21.641	997	-20.644
PGR12 Overhead	-21.335	1.442	-19.893	-20.643	204	-20.438	-20.501	261	-20.240	-21.641	997	-20.644
BV131 VENNOOTSCHAPSBELASTING												
PGR13 Vennootschapsbelasting												
BV141 ONVOORZIEN				-50		-50	-50			-50		
PGR14 Onvoorzien				-50		-50	-50			-50		
Resultaat voor mutaties reserve	-211.827	231.585	19.758	-217.108	232.956	15.847	-227.134	251.746	24.612	-216.330	249.498	33.168
R121 Egalisatiereserve	-123	269	147	-82	161	78	-82	161	78	-119	161	42
R122 Bestemmingsreserves	-775	2.218	1.444	-823	3.075	2.252	-8.003	3.215	-4.788	-13.796	4.899	-8.897
R123 Algemene reserve	-349	1.739	1.390	-1.194	3.455	2.261	-3.991	4.330	338	-1.194	717	-477
PGR15 Resultaat bestemming	-1.247	4.227	2.980	-2.100	6.691	4.591	-12.077	7.705	-4.372	-15.109	5.777	-9.332
Eindtotaal	-234.409	237.254	2.845	-239.851	239.851		-259.712	259.712		-253.080	256.272	3.192

Verantwoording programma's en algemene dekkingsmiddelen

In het onderdeel jaarverslag hebben we de analyse opgenomen in de programmaverantwoording. Per programma is in het onderdeel 'wat heeft het gekost' de analyse van bijgestelde begroting 2019, ten opzichte van de realisatie 2019, nader toegelicht. Daarnaast wordt in het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen de onderdelen lokale heffingen, algemene uitkering, saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen nader toegelicht. Voor het onderdeel saldo van de financieringsfunctie verwijzen we ook naar de toelichting in de paragraaf financiering.

Overzicht incidentele baten en lasten

Een overzicht van de incidentele baten en lasten hebben we opgenomen in het het jaarverslag en vindt u terug in de programma's, financieel resultaat en algemene dekkingsmiddelen.

3 Overzicht baten en lasten per taakveld/ programma

Bedragen x € 1.000		Begroting bijgesteld			Realisatie 2019		
Taakveld	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.2	Burgerzaken	-3.539	1.066	-2.473	-3.703	1.462	-2.241
0.61	OZB woningen	-351	66	-285	-383	30	-353
0.62	OZB niet-woningen	-194	50	-144	-182	12	-170
0.64	Belastingen overig	-44	9	-35	-78	78	
1.2	Openbare orde en veiligheid	-246	4	-242	-227		-227
8.3	Wonen en bouwen	-1.869	2.935	1.066	-1.742	2.937	1.194
Totaal PGR01 Publieksdiensten		-6.242	4.129	-2.113	-6.315	4.519	-1.797
4.1	Openbaar basisonderwijs	-423		-423	-580		-580
4.2	Onderwijshuisvesting	-4.535	367	-4.168	-4.542	379	-4.163
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.375	2.271	-3.103	-4.891	1.956	-2.935
5.1	Sportbeleid en activering	-4.734	741	-3.994	-4.980	683	-4.297
5.2	Sportaccommodaties	-2.452	1.027	-1.424	-2.505	1.003	-1.502
5.3	Cultuurpresentatie, productie en partic.	-5.493	1.297	-4.196	-5.651	1.465	-4.186
5.4	Musea	-198		-198	-197		-197
5.5	Cultureel erfgoed	-153		-153	-73		-73
5.6	Media	-2.148		-2.148	-2.145		-2.145
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.058	40	-1.018	-933	48	-885
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-10.621	12	-10.610	-9.387	63	-9.324
6.2	Wijkteams	-3.901		-3.901	-3.674		-3.674
6.3	Inkomensregelingen	-30.670	23.553	-7.117	-30.402	23.837	-6.565
6.4	Begeleide participatie	-8.749		-8.749	-8.539		-8.539
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.633	95	-1.538	-1.094	22	-1.073
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-10.108	216	-9.893	-10.429	290	-10.138
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-8.158	668	-7.490	-9.038	1.296	-7.743
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-14.969		-14.969	-19.471	64	-19.407
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-9.608	433	-9.176	-8.514	32	-8.482
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-2.543		-2.543	-1.855		-1.855
7.1	Volksgezondheid	-2.629		-2.629	-2.567		-2.567
Totaal PGR02 Samenleving		-130.157	30.719	-99.438	-131.467	31.137	-100.330
8.3	Wonen en bouwen	-1.264	177	-1.087	-569	123	-446
Totaal PGR03 Wonen		-1.264	177	-1.087	-569	123	-446
1.2	Openbare orde en veiligheid				-1		-1
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-780		-780	-663	9	-655
6.3	Inkomensregelingen						
7.3	Afval	-10.103	12.592	2.489	-9.985	12.475	2.489
7.4	Milieubeheer	-1.189	5.094	3.905	-1.345	5.475	4.129

Bedragen x € 1.000		Begroting bijgesteld			Realisatie 2019		
Taakveld	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal PGR04 Milieu		-12.072	17.686	5.615	-11.995	17.958	5.963
0.63	Parkeerbelasting	-647	2.557	1.910	-701	2.551	1.850
2.1	Verkeer en vervoer	-1.103	10	-1.093	-1.329	1	-1.328
2.2	Parkeren	-954		-954	-885		-885
2.5	Openbaar vervoer	-136		-136	-87		-87
Totaal PGR05 Bereikbaarheid		-2.839	2.567	-272	-3.001	2.551	-450
1.2	Openbare orde en veiligheid	-303	9	-294	-288	6	-282
2.1	Verkeer en vervoer	-10.071	366	-9.705	-9.925	284	-9.641
3.4	Economische promotie	-8		-8	-6		-6
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-5.987	112	-5.875	-6.201	126	-6.075
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-286		-286	-211		-211
6.3	Inkomensregelingen						
7.2	Riolering	-5.134	6.812	1.678	-5.187	6.746	1.559
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-704	609	-96	-623	521	-102
Totaal PGR06 Beheer openbare ruimte		-22.493	7.908	-14.585	-22.442	7.683	-14.759
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.170	1.636	-534	-2.449	1.835	-614
1.2	Openbare orde en veiligheid	-6	12	6	-3	11	8
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-7.964	7.824	-140	-4.373	7.964	3.591
5.3	Cultuurpresentatie, productie en partic.	-60	127	67	-72	125	53
5.4	Musea	-114		-114	-132		-132
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie				-45	4	-41
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-858	598	-260	-899	598	-302
8.1	Ruimtelijke ordening	-302		-302	-371		-371
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-15.912	16.618	706	-10.987	15.222	4.236
8.3	Wonen en bouwen	-7.136	5.230	-1.906	-3.039	1.290	-1.750
Totaal PGR07 Ruimtelijke ordening		-34.522	32.045	-2.477	-22.370	27.049	4.679
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-5.993		-5.993	-6.013		-6.013
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.558	5	-1.553	-1.408	3	-1.406
2.1	Verkeer en vervoer	-7		-7			
Totaal PGR08 Veiligheid		-7.558	5	-7.553	-7.421	3	-7.419
3.1	Economische ontwikkeling	-615	201	-414	-858	240	-617
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-260	89	-172	-239	95	-144
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-149	196	47	-88	194	106
3.4	Economische promotie	-185	184	-1	-215	199	-16
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-121		-121	-133		-133

Bedragen x € 1.000		Begroting bijgesteld			Realisatie 2019		
Taakveld	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal PGR09 Economie		-1.331	670	-662	-1.533	728	-804
0.1	Bestuur	-8.263	5.023	-3.240	-8.817	5.394	-3.422
0.4	Overhead	-394		-394	-439	3	-436
5.4	Musea	-501		-501	-688		-688
Totaal PGR10 Bestuur & concern		-9.159	5.023	-4.135	-9.944	5.397	-4.547
0.5	Treasury	620	2.526	3.146	846	2.522	3.368
0.61	OZB woningen	-25	8.394	8.369	-48	8.575	8.527
0.62	OZB niet-woningen	-13	4.486	4.472	-24	4.308	4.284
0.64	Belastingen overig	-3	782	779	-2	824	821
0.7	Algemene uitk. En ov. Uitk. Gf	-25	134.579	134.554	-25	136.045	136.020
0.8	Overige baten en lasten				-19		-19
3.4	Economische promotie		50	50		76	76
Totaal PGR11 Algemene dekkingsmiddelen		553	150.817	151.370	727	152.350	153.077
0.4	Overhead	-20.501	261	-20.240	-21.641	997	-20.644
Totaal PGR12 Overhead		-20.501	261	-20.240	-21.641	997	-20.644
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)						
Totaal PGR13 Vennootschapsbelasting							
0.8	Overige baten en lasten	-50		-50			
Totaal PGR14 Onvoorzien		-50		-50			
0.10	Mutaties reserves	-12.077	7.705	-4.372	-15.109	5.777	-9.332
Totaal PGR15 Resultaat bestemming		-12.077	7.705	-4.372	-15.109	5.777	-9.332
Eindtotaal		-259.712	259.712		-253.080	256.272	3.192

4 SiSa

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

OCW	D8	Onderwijsachterstanden 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicatornummer: D8 / 01</i>	<i>Indicatornummer: D8 / 02</i>	<i>Indicatornummer: D8 / 03</i>
			€ 471.851	€ 576.465	€ 246.070
			Hieronder per regel één gemeente(code) in jaar T selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsuitkering voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstanden voor die gemeente invullen	Hieronder per regel één gemeente(code) in jaar T selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsuitkering voor die gemeente invullen
			Bedrag	Bedrag	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i>
			<i>Indicatornummer: D8 / 04</i>	<i>Indicatornummer: D8 / 05</i>	<i>Indicatornummer: D8 / 06</i>
			1		
OCW	D9	Onderwijsachterstanden 2011-2018 (OAB) Gemeenten	Correctie besteding 2018 aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO). Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Correctie besteding 2018 aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO). Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Correctie besteding 2018 aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO). Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 03</i>
			€ 0	€ 0	€ 0
					<i>Indicatornummer: D9 / 04</i>
					€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings voor die gemeente invullen	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings voor die gemeente invullen	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.			
		Bedrag		Bedrag				
		<i>Aard controle n.v.t.</i>		<i>Aard controle R n.v.t.</i>				
		<i>Indicatornummer: D9 / 05</i>		<i>Indicatornummer: D9 / 06</i>		<i>Indicatornummer: D9 / 07</i>		
		<i>Indicatornummer: D9 / 08</i>						
		1						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet 2019 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorzij oudere en gedeeltelijk arbeidsongesch werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorzij oudere en gedeeltelijk arbeidsongesch werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorzij oudere en gedeeltelijk arbeidsongesch zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorzij oudere en gedeeltelijk arbeidsongesch zelfstandigen (IOAZ)
		<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
		<i>Indicatornummer: G2 / 01</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 02</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 03</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 04</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 05</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 06</i>	
		€ 19.569.182	€ 464.521	€ 1.247.264	€ 9.345	€ 217.734	€ 525	
		<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
		<i>Indicatornummer: G2 / 07</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 08</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 09</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 10</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 11</i>	<i>Indicatornummer: G2 / 12</i>	
		€ 84.872	€ 5.130	€ 0	€ 340.872	€ 0	Ja	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004	Besteding (jaar T) levensonderhou gevestigde	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekl (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhou gevestigde zelfstandigen	Baten (jaar T) kapitaalverstrekl (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in	Besteding (jaar T) Bob

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

		(exclusief zelfstandigen levensonderhoud beginnende zelfstandigen gemeentedeel)	(exclusief Bob)	(exclusief Rijk)	artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)			
		Aard controle R Aard controle R Aard controle R Aard controle R Aard controle R Aard controle R						
		Indicatornummer: G3 / 01	Indicatornummer: G3 / 02	Indicatornummer: G3 / 03	Indicatornummer: G3 / 04	Indicatornummer: G3 / 05	Indicatornummer: G3 / 06	
		€ 149.515	€ 179.400	€ 9.548	€ 120.783	€ 58.008	€ 0	
		Baten (jaar T)	Besteding	Volledig				
		Bob (exclusief Rijk)	(jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	zelfstandige uitvoering Ja/ Nee				
		Aard controle R Aard controle R Aard controle n.v.t.						
		Indicatornummer: G3 / 07 G3 / 08 G3 / 09						
		€ 0	€ 0	Ja				
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
		Gemeenten						
		Aard controle R. Aard controle n.v.t. Aard controle R Aard controle R Aard controle R Aard controle R						
		Indicatornummer: H4 / 01 H4 / 02 H4 / 03 H4 / 04 H4 / 05 H4 / 06						
		1 € 682.624	Investeringsbed zwembad	€ 94.654	€ 94.654	€ 0	€ 0	
		2	Investeringsbed sportaccommodatie	€ 40.326	€ 40.326	€ 0	€ 0	
		3	Onderhoud zwembad	€ 3.401	€ 3.401	€ 0	€ 0	
		4	Onderhoud sportaccommodatie	€ 71.824	€ 71.824	€ 0	€ 0	
		5	Inhuur derden tbv onderhoud zwembad	€ 53.068	€ 0	€ 53.068	€ 0	
		6	Algemeen	€ 71.257	€ 0	€ 0	€ 71.257	
		7	Stimulering	€ 27.587	€ 0	€ 0	€ 27.587	
		8	Zwembad	€ 132.683	€ 0	€ 0	€ 132.683	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

9	Support	€ 100.234	€ 0	€ 0	€ 100.234
Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld	
			Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen		
Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
Indicatornummer: H4 / 07	Indicatornummer: H4 / 08	Indicatornummer: H4 / 09	Indicatornummer: H4 / 10	Indicatornummer: H4 / 11	
1	Investeringsbedrijf zwembad	94654	13,87%		€ 87.590
2	Investeringsbedrijf sportaccommodatie	40326	5,91%		
3	Onderhoud zwembad	3401	0,50%		
4	Onderhoud sportaccommodatie	71824	10,52%		
5	Inhuur derden tbv onderhoud zwembad	53068	7,77%		
6	Algemeen	71257	10,44%		
7	Stimulering	27587	4,04%		
8	Zwembad	132683	19,44%		
9	Support	100234	14,68%		

“De gemeente Purmerend heeft voor boekjaar 2019 bijdrage inzake de nieuwe regeling “ Specifieke Uitkering Sport “ aangevraagd bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De besteding van deze gelden wordt via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2019 van gemeenten verantwoord. De gemeente Purmerend maakt gebruik van een sportbedrijf. Er zijn op dit moment onzekerheden over de btw-positie van gemeentelijke sportbedrijven en de verwerkingswijze in de jaarrekening 2019 en de daarin opgenomen SiSa-bijlage. De onzekerheid is het gevolg van het feit dat de belastingdienst nog niet voor alle betrokken sportbedrijven en gemeenten standpunten heeft ingenomen over de btw-positie. Deze onzekerheid is bij de gemeente Purmerend niet van toepassing. Het sportbedrijf waar de gemeente Purmerend gebruik van maakt is een niet winst-beogende instelling. De gemeente Purmerend neemt geen vooraf trek van BTW die aan het sportbedrijf is betaald in de aangifte van de BTW op gedurende 2019. Er is bij de gemeente Purmerend en het sportbedrijf derhalve geen onzekerheid ten aanzien van de btw-positie. ”.

5 Overzicht reserves en voorzieningen

Het bovenstaande overzicht betreft de stand in 2019 voor bestemming van het rekeningresultaat 2019. De stand van de algemene reserve bedraagt € 24 miljoen (voor bestemming). Het rekeningresultaat bedraagt € 3,2 miljoen. De toevoeging aan bestemmingsreserves en de algemene reserve maakt onderdeel van het besluit tot vaststelling van de rekening 2019.

Naam reserve (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31 december 2018	Resultaat uit jaarrekening 2018	van/naar reserve	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde per 31 december 2019
A: ALGEMENE RESERVE						
Algemene Dekkingsmiddelen						
Resultaat jaarrekening	2.845	-2.845	-	-	-	-
Algemene reserve	20.692	2.845	445	749	717	24.014
Totaal algemene dekkingsmiddelen	23.537	-	445	749	717	24.014
B: EGALISATIERESERVES						
Programma 6: Beheer openbare ruimte						
Reserve begraafrechten	1.349	-	-	119	161	1.307
Totaal Egalisatiereserves	1.349			119	161	1.307
C: BESTEMMINGSRESERVES						
Programma 2: Samenleving						
Reserve sanering asbest	615	-	-445	-	170	-
Reserve af te stoten panden onderwijshuisvesting	338	-	-	-	-	338
Reserve gemeentelijke middelen participatie	556	-	-	-	-	556
Reserve transformatie 3D's	4.224	-	-	-	3.316	908
Reserve risico's 3D	490	-	-	-	220	270
	6.223	-	-445	-	3.706	2.072
Programma 3: Wonen						
Woonvisie	835	-	-	250	-	1.085
Woningbouwprogrammering	-	-	-	-	-	-
	835			250		1.085
Programma 4: Milieu						
Reserve duurzaamheid	-	-	-	6.988	-	6.988
	-	-	-	6.988	-	6.988
Programma 5: Bereikbaarheid						
Reserve parkeren	-	-	-	33	-	33
	-	-	-	33	-	33
Programma 7: Ruimtelijke ordening						
Reserve gronden	1.166	-	-	6.524	592	7.098
	1.166	-	-	6.524	592	7.098
Programma 9: Economie						
Reserve Regionale Samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland	431	-	-	-	156	275
	431	-	-	-	156	275
Totaal bestemmingsreserves	8.655	-	-445	13.796	4.454	17.551
Totaal RESERVES	33.540	-		14.664	5.332	42.872

Toelichting reserves en voorzieningen

TOELICHTING RESERVES

ALGEMEEN

Ter toelichting op het totaaloverzicht geven we per reserve aan: het doel waarvoor deze is ingesteld, de wijze van voeding en waaraan we de reserve besteden. De specifieke mutaties in 2019 zijn toegelicht in het onderdeel 'wat heeft het gekost' per programma.

ALGEMENE RESERVE

Doel en voeding: doel van de algemene reserve is het opvangen van risico's in algemene zin en risico's waarvoor geen bestemmingsreserve of voorziening is gevormd. Het voor- en/of nadelig resultaat van de programmarekening verrekenen we met de algemene reserve. Voor deze reserve is geen specifieke bestemming, anders dan dat een deel van de algemene reserve is aangemerkt als weerstandsvermogen. Voor de algemene reserve wordt een ondergrens van € 15 miljoen aangehouden. In de paragraaf weerstandsvermogen is aangegeven dat de actuele inschatting van het benodigde weerstandsvermogen ruim €13,750 miljoen is.

De algemene reserve bedraagt ultimo 2019 € 24.013.547. Dit is exclusief het rekeningresultaat 2019.

EGALISATIERESERVES

Deze reserves gebruiken we om schommelingen in de tijd en in de uitvoering voor specifieke onderdelen te egaliseren. Egalisatiereserves worden expliciet door de raad ingesteld en de onttrekkingen en dotaties worden vanuit de resultaten voorgesteld. De egalisatiereserves zijn ingesteld om een overschot op een bepaalde heffing te voorkomen als uitgaven en investeringen vertraging oplopen. De egalisatiereserves zijn niet aan een termijn gekoppeld.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

Egalisatiereserve begraafrechten

Doel en voeding: doel van deze reserve is om de inkomsten te egaliseren uit de grafrechten. De egalisatiereserve is bij de programmarekening 2009 ingesteld. Als voeding voor de reserve gebruiken we de meerjarig afgekochte grafhuur. De onttrekking aan de reserve dient voor de bekostiging van het onderhoud aan de begraafplaats en is conform de begroting. De reserve bevat ultimo 2019€ 1.306.826. Deze middelen worden ingezet ter dekking van onderhoudswerkzaamheden.

BESTEMMINGSRRESERVES

Voor bestemmingsreserves geldt dat we deze instellen voor één specifiek doel binnen een vastgestelde termijn. De reserve asbest is in 2019 afgesloten. Het restant € 445.000 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Programma 2 Samenleving

Reserve af te stoten panden onderwijshuisvesting

Doel en voeding: Deze reserve wordt aangewend als de boekwaarde op de her te ontwikkelen locaties niet terugverdiend kan worden. De voorgenomen afboeking heeft betrekking op een zevental onderwijslocaties en is als resultaatbestemming ingesteld bij de jaarrekening 2011 (besluitnummer 1037563). Voor nu komen er nog een tweetal onderwijslocaties in aanmerking: Mercuriusweg 2 en Torenmolen. Deze onttrekkingen staan gepland voor 2020 en 2021 en vindt plaats op het moment dat er een concreet voorstel aanwezig is bij een leegkomende onderwijslocatie die wordt herbestemd of gesloopt. De reserve bedraagt ultimo 2019 € 338.365.

Reserve gemeentelijke middelen participatie

Doel en voeding: Doel van deze reserve is het gefaseerd kunnen aanpassen van geplande uitgaven als gevolg van de grote daling van de rijksbijdrage participatie vanaf 2010. Hiermee voorkomen we dat het programma voor

participatie direct moesten aanpassen of deels stoppen. De reserve is ingesteld in de derde bestuursrapportage 2009 (besluitnummer 09-135). Ultimo 2019 bevat de reserve € 555.832.

Reserve risico's 3D

Doel en voeding: De reserve is bedoeld om potentiële risico's binnen de drie decentralisaties op te vangen. Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2015 (besluitnummer 1325339) is besloten deze bestemmingsreserve in te stellen. De reserve is via resultaatbestemming 2015 met € 750.000 gevoed met de onderbesteding op de door de rijk overgedragen middelen voor de uitvoering van de nieuwe taken. Conform de nota reserve en voorzieningen blijft deze reserve gehandhaafd, maar zal het plafond van € 5 miljoen voor beide reserves 3D worden losgelaten. Ultimo 2019 bedraagt de reserve € 270.000.

Reserve Transformatie 3D

Doel en voeding: De reserve is bedoeld voor extra ondersteuning en inzet voor de transitie en transformatie in het sociale domein. Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2015 (besluitnummer 1325539) is besloten deze nieuwe bestemmingsreserve in te stellen. De reserve wordt gevoed met de onderbesteding op de door de rijk overgedragen middelen voor de uitvoering van de nieuwe taken. Conform de nota reserve en voorzieningen blijft deze reserve gehandhaafd, maar zal het plafond van € 5 miljoen voor beide reserves 3D worden losgelaten. Aan deze reserve is € 3,2 miljoen gedoteerd via resultaatbestemming 2015. De stand van de reserve is ultimo 2019 € 907.739.

Programma 3 Wonen

Reserve Woonvisie

Doel en voeding: De reserve Woonvisie is bedoeld voor investeringen in de volkshuisvesting en is gekoppeld aan het gelijknamige beleidsplan dat in 2012 door de raad is vastgesteld. In 2017 heeft de raad besloten (nummer 1361700) om de geactualiseerde Woonvisie 2017 als dekking aan te wijzen voor aanvullende instrumenten in het kader van de woonvisie (o.a. tijdelijke woningen). Ultimo 2019 bevat de reserve € 1.084.763.

Reserve woningbouwprogrammering

Doel en voeding: De reserve is ingesteld om uitvoering te geven aan de nota kaders en instrumenten woningbouwprogrammering (spelregels 30-30-40): van de nieuw te bouwen woningen dient minimaal 30% sociale huur te zijn, 30% doorstroomwoningen (middeldure huur en betaalbare koop) en maximaal 40% vrije keuze. Op basis van deze norm wordt sturing gegeven aan het bouwprogramma binnen het totale programma Purmerend 2040. Bij kleine projecten waar werken met deze norm niet mogelijk is, worden separate afspraken gemaakt met de ontwikkelaar. In de begroting 2020 (besluitnummer 1487865) is besloten deze bestemmingsreserve in te stellen en te voeden met € 2 miljoen vanuit de algemene reserve. Voor 2019 ligt het voorstel om de niet bestede middelen van € 500.000 middels resultaatbestemming 2019 toe te voegen aan deze reserve. In de p&c cyclus zal worden gemonitord dat deze toevoeging van extra baten ruimtelijke ontwikkeling ook daadwerkelijk worden gerealiseerd. Ultimo 2019 is deze reserve nihil.

Programma 4 Milieu

Reserve Duurzaamheid

Doel en voeding: De reserve is ingesteld om de middelen voor de proeftuin aardgasvrije wijken vanuit het Rijk (gemeentefonds) hieruit te financieren. De gemeente heeft daarmee bijna 7 miljoen euro gekregen voor de uitvoer van de proeftuin aardgasvrije wijken: € 5.091.994 in 2018 en € 1.896.417 in 2019. Bij de 2e turap 2019 (besluit 1491534) is een bedrag van € 6.988.411 gestort in deze reserve. De verwachting is dat de besteding van dit geld plaatsvindt in 2020. De bijdrage mag uitsluitend gebruikt worden voor de kosten van de uitvoerende werkzaamheden aan de proeftuinwoningen, en niet voor voorbereidende kosten van de gemeente of advisering van derden omdat dit tot de reguliere taken van de gemeente behoort. Ultimo 2019 bevat de reserve € 6.988.411.

Programma 5 Bereikbaarheid

Reserve Parkeren

Doel en voeding: In 2019 heeft de raad besloten (nummer 1472099) om de jaarlijkse positieve resultaten van de parkeermaatregelen toe te reserveren in een in te stellen bestemmingsreserve parkeren voor de dekking van de kapitaallasten van de te bouwen parkeergarage. De overige ruimte wordt gereserveerd voor maatregelen die voortvloeien uit de monitoring van de voorgestelde besluiten en andere parkeermaatregelen. In 2019 is er een bedrag van € 33.416 toegevoegd aan deze reserve. Ultimo 2019 bevat de reserve € 33.416.

Programma 7 Ruimtelijke Ordening

Reserve gronden

Doel en voeding: De bestemmingsreserve gronden is ingesteld voor de risico's van de grondexploitaties. De bestemmingsreserve gronden is ingesteld voor het faciliteren van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen of daarmee samenhangende verkenningen. In die context dekt de reserve ook de plankosten bij zowel actief als faciliterend grondbeleid, wanneer we deze uitgaven niet kunnen terugverdienen middels verkoop of kostenverhaal. Er zijn nog geen bestedingen geraamd. Per 2019 is in deze reserve € 7.098.072 beschikbaar voor deze doeleinden.

Programma 10 Economie

Reserve Regionale Samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland

Doel en voeding: In 2017 is in verband met de opheffing van de SRA € 431.000 terugontvangen (zie 2e turap 2017). Van deze terugontvangst is regionaal afgesproken dat deze middelen zullen worden besteed aan diverse initiatieven in Zaanstreek-Waterland. In 2018 is € 431.000 conform raadsbesluit (nummer 1417262) gedoteerd aan reserve Regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland. Ultimo 2019 bedraagt de reserve € 274.861.

TOELICHTING VOORZIENINGEN

Programma 2 Samenleving

Het gaat hier om de onderhoudsvoorziening/vervangingsinventaris De Purmaryn.

Programma 4 Milieu

Het gaat hier om de voorziening afvalstoffenheffing. Dit betreft door derden beklemd gelden ter egalisatie van het tarief.

Programma 5 Bereikbaarheid

Dit betreft de voorziening kostenverhaal Sociale Woningbouw en de voorziening kostenverhaal Mobiliteit & Groen. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen die van particuliere investeerders worden ontvangen, bijdragen zijn voor concrete investeringen. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening.

Programma 5 Bereikbaarheid

Het gaat hier om de onderhoudsvoorziening DRIS (Dynamische Reizigers Informatie Systeem) om dit systeem up-to-date te houden na invoering en de voorziening kostenverhaal Parkeervoorzieningen Centrumgebied. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen die van particuliere investeerders worden ontvangen, bijdragen zijn voor concrete investeringen. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

Het gaat hier om de voorziening gemeentelijke watertaken. Dit betreft door derden beklemd voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven voor rioolrecht en/of vervanging riolering.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

De onder programma 7 opgenomen voorziening is een onderhoudsvoorziening. Het gaat hierbij om planmatig onderhoud van gemeentelijke gebouwen. De jaarlijkse dotaties aan deze voorzieningen worden elk jaar aangewend voor de onderhoudskosten van de panden, die gebaseerd zijn op de meerjarige technische onderhoudsplanningen. Daarnaast zijn er een driteal voorzieningen als bijdrage o.b.v. de nota Prof, bijdrage voor persleiding Rivierenlaan 281 en nog te maken kosten voor de grondexploitatie Karekietpark. De voorzieningen Weidevenne I is opgeheven.

Programma 8 Veiligheid

Het gaat hier om de voorziening groot onderhoud brandweerkazerne.

Programma 10 Bestuur en concern

De onder programma 10 opgenomen voorzieningen zijn de voorziening wachtgeldverplichting bestuurders, de onderhoudsvoorziening voor het streekarchief Waterland en de voorziening inzake de civiele procedure ITD Real Estate BV.

6 Beleidsindicatoren

Zie bijgevoegde hyperlink van waar staat mijn gemeente.

Waar staat Purmerend

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde Purmerend omschrijving
Programma 2. Samenleving			
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	eerste halfjaar 2019	316,8 Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	eerste halfjaar 2018	209,5 Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	eerste halfjaar 2019	740 Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	6 Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde Purmerend omschrijving
			bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Werkloze jongeren	%	2018	2 Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2018	2,3 Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	1,5 Er wordt gesproken van absoluut

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde Purmerend omschrijving
			verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	44 Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/ praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	eerste halfjaar 2019	8,8 Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdbescherming	%	eerste halfjaar 2019	0,9 Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen.

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde Purmerend omschrijving
			<p>Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.</p>
Jongeren met jeugdreclassering	%	eerste halfjaar 2019	<p>0,2 Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op</p>

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde	
			Purmerend	omschrijving
				maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
Niet-sporters	%	2016	52,9	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2018	521	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Netto arbeidsparticipatie	%	2018	67,9	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Programma 4. Milieu				
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	207	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	6	
Programma 8. Veiligheid				

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde	
			Purmerend	omschrijving
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2018	1,9	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2018	4,8	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2018	2,3	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2018	5,4	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde	
			Purmerend	omschrijving
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018	1	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2014	195	Het aantal verwijzingen
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2015	193	Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar.
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2016	220	Jongeren van 12 tot 18 jaar
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2017	191	die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf.
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2018	199	Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Programma 9. Economie				
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	2018	109,3	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Functiemenging	%	2018	43,3	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde Purmerend	omschrijving
				werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Programma 10. Bestuur & concern				
Fte per 1.000 inwoners (formatie)	per 1.000 inwoners	2019	9,27	
Fte per 1.000 inwoners (bezetting)	per 1.000 inwoners	2019	8,84	
Apparaatskosten per inwoner	per inwoner	2019	€ 831	
Externe inhuur	kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2019	16,68%	
Algemene dekkingsmiddelen				
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2019	732	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2019	732	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2015	185	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2016	185	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2017	191	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2018	209	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2019	235	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2018	9,4	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Demografische druk	%	2019	68,4	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Overhead				

Programma/Indicator	eenheid	periode	Waarde Purmerend omschrijving
Overhead	% van totale lasten	2019	8,17

7 Overzicht kredieten

Overzicht afgesloten kredieten

Omschrijving object, beleidsveld en programma	Geraamd bedrag	Totaal besteed t/m 2018	Totaal besteed in 2019	Totaal besteed t/m 2019	Over(-) of onderschr (+)
Kerkstraat 18 (Purmaryn)	605.000	559.941	14.826	574.767	30.233
BV021 Kunst en cultuur	605.000	559.941	14.826	574.767	30.233
Investerings speelvoorzieningen	747.298	531.281	229.903	761.184	-13.886
Investerings buitensportaccommodaties SPURD	1.555.893	1.556.897	27.695	1.584.592	-28.699
BV022 Sport en recreatie	2.303.191	2.088.179	257.597	2.345.776	-42.585
1e inr.OLP De Weidevogels Loirestraat 7	60.801	-	48.312	48.312	12.489
BV025 Onderwijs	60.801	-	48.312	48.312	12.489
WMO hulpmiddelen 2019	1.400.000	-	1.225.922	1.225.922	174.078
21 units Kanaaldijk (grond)	351.000	-	350.300	350.300	700
44 units Karekietpark (grond)	101.243	-	101.243	101.243	-
28 units Etserstraat (grond)	319.887	-	319.887	319.887	-
Inn. woonvorm Zeevangsstr.2 gebruiksklaar	122.085	93.233	11.791	105.025	17.060
BV026 Maatschappelijke ondersteuning	2.294.215	93.233	2.009.143	2.102.377	191.838
PGR02 Samenleving	5.263.207	2.741.353	2.329.879	5.071.232	191.975
Scania P 380 B 8X4*4 euro 5	264.481	-	266.997	266.997	-2.516
Statische perscontainer milieustraat	60.000	-	60.571	60.571	-571
Oc's Kop West betonnen putten+plaatsing	78.000	-	79.328	79.328	-1.328
Oc's Kop West binnenbakken	104.000	-	104.000	104.000	-
BV041 Milieu	506.481	-	510.895	510.895	-4.414
PGR04 Milieu	506.481	-	510.895	510.895	-4.414
Dynamisch Parkeerverwijssysteem	187.840	-	191.333	191.333	-3.493
VRI Azielaan/Gangeslaan	97.587	15.706	84.755	100.461	-2.874
VRI Gorslaan/Linnaeusstraat	134.245	-	132.561	132.561	1.684
BV051 Bereikbaarheid	419.672	15.706	408.649	424.356	-4.684
PGR05 Bereikbaarheid	419.672	15.706	408.649	424.356	-4.684
John Deere Gator	16.897	-	-	-	16.897
Vervanging Hoornse brug	4.508.525	4.125.576	260.421	4.384.997	123.528
Groot onderhoud bruggen 2017	515.000	92.433	-	92.433	422.567
Verv. lichtmasten rec. Waterlandlaan	25.000	-	-	-	25.000
Verv. armaturen rec. Waterlandlaan	75.000	-	-	-	75.000
Bucher-Guyer City Cat 5000 euro 5	158.000	-	-	-	158.000
Opzetstrooier klein Nido (Mitsubishi)	29.200	29.900	-1.922	27.978	1.222
Opzetstrooier klein Nido (Mitsubishi)	33.656	27.700	1.778	29.478	4.178
Opzetstrooier groot Nido (haakarm)	60.000	46.818	445	47.263	12.737
Opzetstrooier middel Nido (pickup)	41.258	31.371	-	31.371	9.887
Sneeuwborstel Nido (pickup)	23.754	-	-	-	23.754
Sneeuwploeg Nido (pickup)	15.000	-	-	-	15.000
Sneeuwborstel Nido (pickup)	11.877	-	-	-	11.877
Sneeuwborstel Nido (pickup)	11.877	-	-	-	11.877
Sneeuwploeg Nido (bestrating)	26.000	-	-	-	26.000
Sneeuwploeg Nido (bestrating)	13.000	-	-	-	13.000
Verbreed GRP (GRP+) 2016	3.111.159	2.973.033	-	2.973.033	138.126
Vervanging riolering 2018	2.781.000	118.231	482.872	601.104	2.179.896
Vervanging riolering 2019	2.494.000	-	81.122	81.122	2.412.878
BV061 Beheer openbare ruimte	13.950.203	7.445.062	824.717	8.268.778	5.681.425
PGR06 Beheer openbare ruimte	13.950.203	7.445.062	824.717	8.268.778	5.681.425

Omschrijving object, beleidsveld en programma	Geraamd bedrag	Totaal besteed t/m 2018	Totaal besteed in 2019	Totaal besteed t/m 2019	Over(-) of onderschr (+)
Wielingenstraat 75, koelmachine	-	8.241	-8.241	-	-
Westerweg 69 (grond)	258.000	258.000	-	258.000	-
Westerweg 69	398.000	380.399	-	380.399	17.601
BV071 Ruimtelijke ordening	656.000	646.640	-8.241	638.399	17.601
PGR07 Ruimtelijke ordening	656.000	646.640	-8.241	638.399	17.601
Digitaliseren software 2019	125.000	-	121.808	121.808	3.192
Ov. onderz. en projecten software 2019	250.000	-	248.153	248.153	1.847
Basis en kernregistratie (iNUP)SW 2019	200.000	-	198.915	198.915	1.085
BV121 Overhead	575.000	-	568.876	568.876	6.124
PGR12 Overhead	575.000	-	568.876	568.876	6.124
Tractie (dienstvoertuigen)	537.188	-	528.287	528.287	8.901
Eindtotaal	21.907.751	10.848.761	5.163.062	16.010.823	5.896.928

Overzicht niet afgesloten kredieten

Omschrijving object, beleidsveld en programma	Geraamd bedrag	Totaal besteed t/m 2018	Totaal besteed in 2019	Totaal besteed t/m 2019	Over(-) of onderschr (+)
Electrakasten markten en evenementen	110.000	-	12.300	12.300	97.700
BV021 Kunst en cultuur	110.000	-	12.300	12.300	97.700
Investerings speelvoorzieningen	882.494	-	494.777	494.777	387.717
Investerings zwembad	5.992.359	5.098.104	834.320	5.869.682	122.677
Investerings binnensportaccommodaties SPURD	332.125	114.932	179.389	294.321	37.803
Investerings buitensportaccommodaties SPURD	2.777.964	1.178.617	621.020	1.799.637	978.327
Automatisch Externe Defibrillator(AED)	88.862	-	73.440	73.440	15.422
BV022 Sport en recreatie	10.073.804	6.391.653	2.202.946	8.531.858	1.541.947
Leeghwaterpark 4, kozijnen en deuren	31.698	-	-	-	31.698
Onderkomen NME en IVN Trimpad 1	130.000	-	7.242	7.242	122.758
OHP 2018 nieuwbouw OBS Wheermolen	2.057.270	164.582	383	164.965	1.892.305
Elektrische installatie Spinnekop 1	91.131	68.585	152	68.736	22.395
Luchtbeh / ventilator Spinnekop 1	25.000	-	-	-	25.000
Uitbr.900m2 Gerrit Rietveld Spinnekop 1	2.400.000	-	1.679.422	1.679.422	720.578
Uitbr. 700 m2 Klim-op (aanv. krediet)	400.000	-	-	-	400.000
Uitbr.285m2 Waterlandschool Reigersbek 2	582.223	-	-	-	582.223
OHP 2018 Uitbreiding Klim-op	1.318.422	105.474	246	105.719	1.212.703
BV025 Onderwijs	7.035.744	338.640	1.687.444	2.026.084	5.009.660
44 units Karekietpark	3.500.000	64.140	310.691	296.570	3.203.430
28 units Etserstraat	1.936.000	36.640	175.276	211.915	1.724.085
20 units Kanaaldijk	1.375.000	24.575	393.773	418.348	956.652
108 units Verzetslaan	6.982.000	-	36.449	36.449	6.945.551
Nachtopvang Zeevangstraat	80.000	-	-	-	80.000
BV026 Maatschappelijke ondersteuning	13.873.000	125.355	916.189	963.283	12.909.717
PGR02 Samenleving	31.092.548	6.855.648	4.818.879	11.533.525	19.559.023
Kraakpers HV-wagen (6)	241.857	-	-	-	241.857
Volvo FE 280 MAP 5 stuks	1.209.285	-	-	-	1.209.285
Merceder Atego 1218 L euro 5	144.097	-	-	-	144.097
Toegangssysteem milieustraat	140.000	-	-	-	140.000
Oc's Kop West toegangssysteem	26.000	-	13.000	13.000	13.000
BV041 Milieu	1.761.239	-	13.000	13.000	1.748.239
PGR04 Milieu	1.761.239	-	13.000	13.000	1.748.239

Omschrijving object, beleidsveld en programma	Geraamd bedrag	Totaal besteed t/m 2018	Totaal besteed in 2019	Totaal besteed t/m 2019	Over(-) of onderschr (+)
Parkeerpl. (20st) incl.verbreiden rijbaan	62.000	-	-	-	62.000
Parkeerautomaten, digitale toepassingen	1.079.600	-	3.796	3.796	1.075.804
VK onderz.kst.Parkeergar.voorkant Stadh.	200.000	-	129.855	129.855	70.145
Vloeren Claxonate 2018 en 2019	115.000	-	68.153	68.153	46.847
Parkeermaatreg.binnenstad (Gebouwen)	151.000	-	127.724	127.724	23.277
Beheerssystemen parkeergarage	20.000	-	-	-	20.000
VRI Gorslaan/Waterlandlaan	133.000	-	-	-	133.000
VRI van IJsendijkstr./Wormerplein	67.000	-	-	-	67.000
VAT-kstn ivm aanb. 6 VRI s (17-20)	50.000	-	8.841	8.841	41.159
Schoolroute-oversteek IJsendijkstraat	35.000	1.120	-	1.120	33.880
Verkeersveiligheid Westerweg-Wherevogels	124.000	-	17.964	17.964	106.036
BV051 Bereikbaarheid	2.036.600	1.120	356.333	357.454	1.679.146
PGR05 Bereikbaarheid	2.036.600	1.120	356.333	357.454	1.679.146
Kooimanbrug, verv. brugbesturing	147.070	-	3.469	3.469	143.601
Groot onderhoud bruggen 2018	460.000	-	-	-	460.000
Verv. houten bruggen in composiet 2018	800.000	222.897	445.087	667.984	132.016
Verv. houten bruggen in composiet 2019	760.000	-	733.534	716.029	43.971
Beschoeiingen 2019	364.400	-	193.439	193.439	170.961
Groot onderhoud bruggen	200.000	-	-	-	200.000
Jan Blankenbrug	100.000	-	7.348	7.348	92.652
Wheermolenbrug	60.000	-	-	-	60.000
Uitvoeringsprogramma 2018 Asfalt	2.338.000	244.258	597.297	841.555	1.496.445
Uitvoeringsprogramma 2018 Elementen	387.000	-	1.789	1.789	385.211
IKA 2019 Asfalt	724.774	-	50	50	724.724
IKE 2019 Elementen	413.535	-	280.363	280.363	133.172
Fietspaden	1.000.000	301.140	72.044	100.392	899.608
Uitv.progr. Asfalt Wagenweggebied	1.216.400	-	-	-	1.216.400
Uitv.progr. Elementen Wagenweggebied	1.216.400	-	-	-	1.216.400
Herinr. van IJsendijkstraat (wegen)	489.890	-	-	-	489.890
DAF FA 45 LF euro 3	141.908	-	-	-	141.908
Verv. armaturen rec. Edisonweg	25.000	-	-	-	25.000
Merceder Atego 1218 L euro 4	209.105	-	-	-	209.105
Sneeuwpluog Nido (pickup)	30.000	-	-	-	30.000
Opzetstrooier middel Nido (pickup)	41.258	-	-	-	41.258
Sneeuwborstel Nido (pickup)	11.877	-	-	-	11.877
Opzetstrooier klein Nido (Mitsubishi)	33.656	-	-	-	33.656
Opzetstrooier klein Nido (Mitsubishi)	33.656	-	-	-	33.656
Lozingsputten t.b.v. poepzuiger	149.215	785	2.751	3.536	145.679
DAF FA 75 CF euro 3 20821	325.000	-	-	-	325.000
Beschoeiingen 2018	364.000	271.175	72.987	344.162	19.838
Herinr. van IJsendijkstraat (riool)	315.000	-	-	-	315.000
GRP-Verv.persleidingen AC 2019	250.000	-	2.519	2.519	247.481
GRP-Overwhere Zuid 2019	5.223.382	-	1.218.106	1.218.106	4.005.276
Vervanging riolering Wagenweggebied	1.100.000	-	-	-	1.100.000
Verv. rioolgem.(Walakker-Nieuwstr-Uylln)	530.000	-	-	-	530.000
GRP-RenGemalen(incl.telem/verv.afslui)19	1.460.000	-	4.032	4.032	1.455.968
BV061 Beheer openbare ruime	20.920.526	1.040.255	3.634.816	4.384.774	16.535.752
PGR06 Beheer openbare ruimte	20.920.526	1.040.255	3.634.816	4.384.774	16.535.752

Omschrijving object, beleidsveld en programma	Geraamd bedrag	Totaal besteed t/m 2018	Totaal besteed in 2019	Totaal besteed t/m 2019	Over(-) of onderschr (+)
Dakbedekking Overweerpolderdijk 4	41.533	-	-	-	41.533
Lift Zichthof10	58.552	-	-	-	58.552
Kaasmarkt 20, koudeopw., distributie	26.565	-	-	-	26.565
BV071 Ruimtelijke ordening	126.650	-	-	-	126.650
PGR07 Ruimtelijke ordening	126.650	-	-	-	126.650
Luchtbeh. en ventilatie Brandweer	30.000	-	-	-	30.000
BV081 Veiligheid	30.000	-	-	-	30.000
PGR08 Veiligheid	30.000	-	-	-	30.000
Onderhoud sporthal De Koogmolen	300.000	-	267.691	267.691	32.310
BV091 Economie	300.000	-	267.691	267.691	32.310
PGR09 Economie	300.000	-	267.691	267.691	32.310
Binnenzonwering	119.850	-	-	-	119.850
Brand/inbraak/bliksem	240.736	-	-	-	240.736
Dakbedekking, dakpannen	288.791	-	-	-	288.791
Diversen (terreinmeubilair)	27.425	-	-	-	27.425
Electrische installatie en verlichting	304.543	-	-	-	304.543
HWA, trimgoot	239.316	-	-	-	239.316
Koepel, beglazing	34.183	-	-	-	34.183
Linoleum, tapijt, pakket	55.876	-	-	-	55.876
Warmteopwekking, distributie	90.097	-	21.621	21.621	68.476
BV121 Overhead	1.400.817	-	21.621	21.621	1.379.196
PGR12 Overhead	1.400.817	-	21.621	21.621	1.379.196
Van IJsendijkstraat 186, dakbedekking	37.000	-	-	-	37.000
Van IJsendijkstr.417, De Koog BI-schildw	28.000	-	-	-	28.000
Van IJsendijkstr.417, De Koog Br/Inbr/bl	44.000	-	-	-	44.000
Ruimtelijk/Huisvesting	109.000	-	-	-	109.000
Tractie (dienstvoertuigen)	158.782	-	-	-	158.782
Eindtotaal	57.936.162	7.897.023	9.112.340	16.578.064	41.358.099

8 WNT-verantwoording 2019

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Gemeente Purmerend. Het voor Gemeente Purmerend toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000; het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (alsmede degene die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt; n.v.t.)*

Gegevens 2019 (bedragen x € 1)	G. Blom	R.J.C. van der laan
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / Algemeen Directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.070	78.730
Beloningen betaalbaar op termijn	19.798	12.892
<i>Subtotaal</i>	143.868	91.622
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	143.868	91.622
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018 (bedragen x € 1)	G. Blom	R.J.C. van der Laan
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / Algemeen Directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.028	74.791
Beloningen betaalbaar op termijn	18.160	11.692
<i>Subtotaal</i>	140.188	86.483
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000
Bezoldiging	140.188	86.483

1b. *Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.*

Bovengenoemde categorie was in 2019 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1c. *Toezichthoudende topfunctionarissen*

Bovengenoemde categorie was in 2019 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1d. *Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.*

Bovengenoemde categorie was in 2019 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1e De totale bezoldiging van een topfunctionaris alsmede degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen.

Bovengenoemde categorie was in 2019 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1f. In het geval een leidinggevende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt.

Bovengenoemde categorie was in 2019 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bovengenoemde categorie was in 2019 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

9 **Verslag Auditcommissie**

Zie voor het advies van de Auditcommissie raadsvergadering van XX juni 2020.

10 Controleverklaring

Aan: de raad van de gemeente Purmerend

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Haarlem,

Reg.nr.:

Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend : mr. drs. J.C. Olij RA

11 Portefeuilleverdeling

Zie onderstaande link voor portefeuilleverdeling:

[College van burgemeester en wethouders](#)

AFKORTINGENLIJST

Afkorting	Betekenis
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
SVP	Stadsverwarming Purmerend
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WW	Werkloosheidswet

